

1936

ALMANAK AR BREIZAD

Ghento
62
71
83
95
107
115
127
139
155
165

Société Générale

pour favoriser le développement du Commerce et de l'Industrie

EN FRANCE

Société anonyme fondée en 1864 — Capital : 625 millions
Siège social : 29, boulevard Haussmann, PARIS

Téléphone 28-10 C. P. 117; Rennes AGENCE de BREST Reg. du Com.
Seine 84482

17, Rue de Siam, 17

(A l'angle de la rue de la Mairie)

Bureaux auxiliaires : LESNEVEN-
LANDERNEAU

TOUTES OPÉRATIONS DE BANQUE ET DE BOURSE

Escompte et recouvrement d'effets sur la France et l'étranger.
Dépôts de fonds à intérêts, à vue ou à échéance fixe.
Ouverture de crédits en compte courant aux commerçants.
Avances sur titres.
Achats et vente de monnaies étrangères.
Achat et vente de chèques sur l'étranger.
Délivrance de lettres de crédit pour voyages sur la France et
sur tous pays étrangers.
Virements sur la France et l'étranger.
Paiement de tous coupons.
Ordres de Bourse au comptant et à terme.
Renseignements commerciaux et financiers.
Souscription sans frais aux émissions.
Renouvellement et mise en règle de tous titres.
Remboursement de titres amortis.
Garde de titres en dépôt.
Vérification de tirages et garantie contre les risques de rem-
boursement au pair.

LOCATION DE COMPARTIMENTS DE COFFRE-FORTS

Ar « Société Générale » ne gemer ket ker evit al labou-
riou hag ar skrituriou bank. An hini en deus archant
da blasa a c'hell dont da c'houleñ evit netra penaos
ober evit ar gwella.

ALMANAK

AR

BREIZAD

E gwerz e ti ar « C'hourier », 4, stread ar Chastell, BREST

GOUELIOU MOBIL

Septuajezim . . .	9 chouevrre	Pentekost	31 Mae.
Mercher al ludu . . .	26 chouevrre	Drelinded Sakr . . .	7 even.
Pask	12 ebrel.	Sul ar Zakramant . . .	44 even.
Iaou-Bask	21 mae.	Sul genta an Asvent . . .	29 du.

DAOUZEK-DEIZIOU

4, 6, 7 meurs.
3, 5, 6 even.
16, 18, 19 gwengolo.
16, 18, 19 kerzu.

PEVAR AMZER

Nevez-Amzer . . .	20 meurs.
Hanv	21 even.
Diskar-Amzer . . .	23 gwengolo.
Goanj	22 kerzu.

AN HEOL HAG AL LOAR

Al loar evel an douar a zo sklerijennet gant an heol. An douar a ra eun dro bennedz var-n-ban he-anan, o tigas an dez bag an noz, hag eun dro ar bloaz d'an heol, o tigas ar pevar amzer. Dre ma ra be dro vroaz, an douar a stelj-gant-han al loar, ket ha matro-hienenn-dro d'ezhan. Dre ze, al loar a c'hell en em gaout etre an douar hag an heol : neuze e kuz ouz-omp an beol hag e vez éclipse pe fallaenn var an heol. Awechou all, an douar eo en em gav etre an heol hag al loar : net ze e vez fallaenn var al loar.

Er bloavez 1936 e vez diou fallaenn var an Heol.

Ar fallaennou var an Heol a zigouezo :

Ar genta, d'an 19 a Even, etre 2 h. 44 ha 7 h. 55. Eul loden euz ar fallaenn-ze a vez gwelet e Breiz. An eil, d'an 13 ha d'ar 14 a Zu, etre 20 h. 26 d'an 13 ha 2 h. 28 d'ar 14 : Ne vez ket gwelet e Breiz.

Er bloavez 1935 e vez diou fallaenn var al Loar.

Ar genta d'an 8 a Chenver, etre 15 h. 16 ha 21 h. 2. Al loar a bez a vez kuzet. Eul loden euz ar fallaenn-ze a vez gwelet e Breiz. An eil, d'ar 4 a Chouere, etre 14 h. 58 ha 19 h. 41. Ne vez ket gwelet e Breiz.

MAREOU BRAZ 1936

Ar mareou bras a zigoñez peurvia eun devez-hanter pe daou zevgen goudé al Lour-Névez hag ar Chann, merket eun Almanak-ma, e penn peb mis, dre al hizerennoù L. N. ha K. L.

Mareou brasra 1936 a vez re ar 27 a chenver, 24 a chouevr, 24 a veurs, 22 a ebrel, 3 ha 31 a here — Da c'houdé, re ar 21 a vae, 20 a even, 20 a chouere, 3 a wengolo, 29 a zu, 29 a gerzu.

Ho huelter a zo merket eun Almanak-ma.

AR MOR

ENN ALMANAK-MA N'E VERKOMP NEMED AR C'HENTS GOURIENN (pleins mer) EZA N BEP DEVEZ ; N'E VEZO KET DIEX KAOUT HEUR AN ELL, UNA TALCHERSONN E LAKA AR MOR VARDRO 12 HEUR HA 25 MINUT EVIT DISKENA PIGNAT ENNA DRO.

Ar gourienn en em gav abretoc'h eged e Brest : vardo 20 minut e Pors-Luis, 17 e Konk-Kerne, 22 e Penmarch, 20 e Goahlen, 13 enn Enez-Sizun ha Douarnenez, 5 e Kamaled ha Konk-Leon ; — diversatoch eged e Brest : 15 minut e Lanros-Kemper, 2 e Eu sa, 40 eun Aberwrach, 54 e Rosko, 70 e Montroulez.

Ar C'HOURRIER du FINISTÈRE

*a zo eur journal evit ar gatoliked
ha dreist-holl evit on dud diwar
ar meaz.*

AR C'HOURRIER

*a zifenn gwiriou al labourerien
douar war kement dachenn.*

AR C'HOURRIER

*a gresk en desped da gounar e
enebourien, ha kreski a raio c'hoaz
gant skoazell al labourerien douar
hag hini an Aotrou Doue.*

Frenit AR C'HOURRIER.

**Skignit AR C'HOURRIER en dro
d'eoc'h.**

**Klaskit koumananierien nevez d'AR
C'HOURRIER.**

Evelse ho pezo great labour vat.

*Er mis-ma: Labourat ar douaroù ma dilev uada endo o a
nevez-amzer, ruilla goude ar skourar ar ruler diwar an ed hade
touza ar c'haeou, skarza ar foziou; — skoula an tremp arz an te
compost war ar foenneier, digeri ar gwaziou er prejou; — tame
ar man ha traou all griziennek diwar kefiou ha braks brankou ar
gwez-avalou, devi an traou fall-ze abalamour d'an amprevaned a zo
enn ho zouez; hag evit laza ar amprevaned all a zo choumet kuzet
er chors, goalc'h ar c'hefiou hag ar brankou teva gant dour raz pe
gant eur tremp all bennak ken nerzuz; — kleuza an toulou da jaakkal
gwez nevez pa zeulo ar nevez-amzer; — er jardin, hada piz, karot-
tez, rabez, kaol-fleur, hag ognoz.*

Gwelit ha douget eo hoc'h hanou war listean an elektourien.

Vêtements

AUX DAMES DE FRANCE

95 à 99, Rue de Siam, BREST

DEIZ	GOUELIOU	An Heol		Al Loar		E Brest		Kentaourien é Pors-Luis
		Sao	Kuz	Sao	Kuz	Kenta	Gouelioù	
1 m	SIRKOMISION HORZALVER,	7 46	16	2	10 56
2 i	s. Louhemel, abad.	7 46	16	3	11 19	0 42	10 39	6 50
3 g	s. Vinkenton, ermid.	7 46	16	4	11 46	1 28	10 48	6 80
4 s	s. Simeon Stillit, orn.	7 46	16	5	12 19	0 52	10 48	6 36
5 s	s. Konvolon, abad.	7 46	16	6	13 1	4 41	6 36	6 30
6 i	Gouel ar ROUANED. stez Melania.	7 46	16	7	13 53	0 57	1 45	6 50
7 m	s. Lusian esk., merzer.	7 45	16	8	14 55	0 45	1 45	6 51
8 i	s. Adrian, aoad.	7 45	16	9	15 4	1 34	3 32	7 03
9 g	s. Paol n., pab., merzer.	7 45	16	10	17 45	0 54	1 46	7 23
10 g	s. Teodoz, eskop.	7 44	16	12	18 26	0 29	1 56	7 30
11 s	s. Entrop, merzer.	7 44	16	13	19 34	0 51	1 54	7 36
12 S	s. Entrop, merzer.	7 43	16	14	20 41	0 40	1 52	7 43
13 i	Badiziant hor Zalver.	7 43	16	15	21 46	0 27	6 42	6 95
14 m	s. Hiler, eskop, doktor.	7 42	16	17	22 52	0 43	7 16	6 65
15 i	s. Paol, kovesour.	7 42	16	19	23 57	10 0	7 52	6 35
16 i	s. Marsel, pab., merzer.	7 42	16	20	24 57	10 18	8 31	6 05
17 g	s. Anton, abad.	7 40	16	22	25 3	10 39	9 20	5 80
18 s	Kador s. Per e Rom.	7 39	16	23	2 11 11	6 10 23	8 16	5 50
19 S	s. Kanut, merzer.	7 39	16	25	3 19 11	11 39	11 38	5 60
20 l	ss. Fabian h. Bastian, m. stez Agoes, gwerc'h, z.	7 38	16	26	4 24	12 22	0 17	5 70
21 m	s. Visana, hag Anastaz.	7 37	16	28	5 24	13 18	1 20	6 00
22 i	Eured ar Werthez-Vari.	7 36	16	29	6 15	14 26	2 22	6 40
23 g	s. Timothée, esk., merzer.	7 35	16	31	6 56	15 43	3 16	6 85
24 g	Konversion s. Paol.	7 34	16	32	7 29	17 5	3 55	7 25
25 S	s. Polikarp, eskop, merzer.	7 33	16	34	7 56	18 28	4 37	7 60
26 S		7 31	16	35	8 20	19 51	5 19	7 80
27 l	s. Ian Komzu Aour, dok.	7 30	15	37	8 41	21 13	6 0	7 85
28 m	s. Julian, eskop.	7 29	16	39	9 2	22 34	6 42	7 70
29 i	s. Fransez a Sai, doktor.	7 28	16	40	9 25	23 55	7 24	7 35
30 i	stez Martina, gwerc'h, z.	7 27	16	42	9 51	24 55	8 10	6 90
31 g	s. Per Noask, koves.	7 25	16	43	10 21	1 14	9 3	6 40

MIZ GENVER
An dez a astenn 22 minut euz ar ministr, 42 euz ar pardaez

K. K. d'ar 15, da 15 h. 15. L. N. d'ar 24, da 7 h. 18.
K. L. d'an 8, da 18 h. 15. K. K. d'an 29, da 23 h. 36.
D. L. d'ar 16, da 19 h. 41.

Le Sirop Celtique

Malades qui toussez, prenez du SIROP CELTIQUE du Docteur en Pharmacie MOREUL, de Landerneau.

Le Sirop Celtique est le spécifique de la toux, il agit graduellement comme calmant ; dès la première cuillerée il donne aux malades un sommeil réparateur sans les assommer comme le font les préparations opiacées, il décongestionne par l'expectoration qu'il provoque sans douleurs.

Il guérit les rhumes et la Grippe.

La Bronchite et l'Influenza.

Si vous êtes enrhumé, si vous toussez, prenez garde.

N'attendez pas qu'il soit trop tard.

Ne négligez pas votre état.

Méfiez-vous d'un début de rhume.

C'est un avertissement qu'il faut écouter.

Prenez du SIROP CELTIQUE MOREUL.

Coupe-Coqueluche

Louzou evit an dreo

La Coqueluche est une maladie contagieuse et douloureuse qu'il faut se hâter de soigner et de guérir dans le plus bref délai pour éviter des complications graves pouvant entraîner la mort.

Tous les remèdes employés jusqu'ici sous forme de sirops, potions, inhalations, mettent des semaines et quelquefois des mois pour amener la guérison.

Le Coupe-Coqueluche guérit en quelques jours, dès la première application, les quintes de toux douloureuses cessent immédiatement.

Bonneterie

AUX DAMES DE FRANCE
95 à 99, Rue de Siam, BREST

MIZ C'HOUDEVRE

An dez a astenn 46 minut eux ar minin. 45 eux ar pardaez
K. L. d'ar 7, da 11 h. 19. L. N. d'an 22, da 18 h. 12.
D. L. d'ar 15, da 15 h. 45. K. K. d'an 29, da 9 h. 28.

Dezi ar MIZ	GOUELIOU AR MIZ	An Heol		Al Loar		E Brest		Kentaourian ar Mares	Kentaourian e Port-Louis
		Sao	Kuz	Sao	Kuz	Kenta Goudean	Hueler		
1 s	s. Ignas, eskop, merz.	7 24	16 45	11 0	2 31	10 14	5 45	9 50	9 50
2 s	Gouel Maria ar goulou.	7 23	16 47	11 48	3 30	11 38	5 80	11 24	
3 t	s. Ignas, eskop, Paris.	7 24	16 48	12 46	4 39	0 22	5 90	0 7	
4 m	stez Jenovexa, patr. Paris.	7 20	16 50	13 51	5 26	1 40	6 20	1 23	
5 m	s. Andre Korsak, eskob.	7 19	16 52	15 0	6 3	3 39	6 50	3 20	
6 i	stez Agatha gwer, m.	7 17	16 53	16 10	6 32	2 26	6 85	3 5	
7 p	s. Clt, eskob, Loresour.	7 16	16 55	17 29	6 55	4 5	7 10	3 43	
8 s	s. Agnald, shad.	7 14	16 57	18 27	7 15	4 39	7 25	4 16	
9 s	s. Jan Martha koves.	7 12	16 58	19 33	7 33	5 12	7 30	4 4	
10 l	Sul ar Septuagesim.	7 11	17 0	20 38	7 49	5 43	7 20	5 18	
11 m	stez Skolastika, gwer.	7 9	17 1	21 43	8 6	6 12	7 05	5 47	
12 m	ArWerchen Dunam e Lourd.	7 8	17 3	23 49	8 24	6 41	6 80	6 16	
13 i	Janned a Valoa	7 6	17 5	23 55	8 44	7 11	6 55	6 6	
14 g	s. Sirill a Alexandre, dok	7 4	17 6	—	9 7	7 46	6 20	7 23	
15 s	s. Valantini, merzer.	7 3	17 8	1 2	9 37	8 25	5 85	8 4	
16 s	s. Festin ha Jovit, merz.	7 1	17 10	2 7	10 15	9 20	5 50	9 3	
17 i	s. Gerrok, abad.	6 19	17 12	3 8	11 3	10 40	5 35	10 76	
18 m	s. Siméon, esk., merz.	6 57	17 13	4 2	12 12	9 15	5 30	11 58	
19 m	s. Gall, kovesour.	6 16	17 15	4 47	13 15	0 54	5 30	0 38	
20 i	s. Encher, eskob.	6 54	17 16	5 24	14 31	2 6	6 30	1 42	
21 g	s. Bleaz, eskob.	6 52	17 18	5 55	15 57	2 51	6 90	2 31	
22 s	Kador s. Per Antioch.	6 50	17 20	6 17	21 21	3 35	7 40	3 14	
23 s	s. Per Damian, esk. dok.	6 48	17 21	6 43	18 45	4 17	7 75	3 55	
24 i	s. Mathias, abostol.	6 46	17 23	7 5 20	10 45	4 58	8 10	4 94	
25 m	s. Sezer, medisin.	6 44	17 25	7 28	21 35	5 39	8 10	5 14	
26 m	Mercher al Lada.	6 43	17 26	7 54	22 58	6 20	7 85	5 55	
27 i	s. Nestor, eskob.	6 41	17 28	8 24	—	7 0	7 40	6 35	
28 s	s. Rennlin, esk. a Dreger.	6 39	17 29	9 0	18 18	7 45	8 80	7 22	
29 s	Theoill, eskob.	6 37	17 31	9 46	1 31	8 57	8 20	8 17	

Er miz-ma : Kenderhel da ruilla ar ruler war an ed hadet goudo ar skourm, ha ma n'eo ket re fait an fmzer, kommans da hada gwinis hanv, kerch, beiz ; — peur echui da skuilla trempl compost war ar foennier, ha freuza anezo ma welit mahn o sevel warn-ho ; — lakaat gwez en toullou greet evit ho, diskourra ar gwez koz, hag hada ar magarezed, mez, kesttin, fao, hag lvez, pin ha sapin ; — kreuna brankouidou ar gwez Irozez, o lezri ne anezho hag a zo druz evit divezatoc'h, ha klaslit er mazines amzer an neizou prenvez a c'heffez beza er gwez-ze ; — hada avalou douar er goasked, kendelcher da hada piz, panez ha louzoer all e brasoch tachennou, ha planta kaol.

D'or 4 termen diveza da lakaat an hanou war listenn an elektourien.

Ulminucine Moreul

Un médicament très connu dans la région bretonne mais pas encore assez employé en raison des services immenses qu'il rend aux **L'ULMINUCINE MOREUL.**

Qu'est-ce donc que cet **Ulminucine** dont il est tant parlé ? L'**Ulminucine** est un médicament composé, avec de l'iode et des phosphates. Par l'iode il purifie le sang, le régénère ; par les phosphates il fortifie.

Le docteur **MOREUL** a su trouver et composer avec deux produits très actifs : l'iode et le phosphore, le remède qui assure le mieux la prompte guérison des malades.

L'**Ulminucine** remplace très avantageusement l'huile de foie de morue, le Sirop de portail, le Sirop de rafiot-iode et iode ferré ; tous ces vieux remèdes sont 8 ou 10 fois moins actifs que l'**Ulminucine** qui contient cinq centigrammes d'iode organique par cuillerée à soupe alors que les autres n'en contiennent pas du tout ou des traces et l'un d'eux, le Sirop iodo tannique, deux centigrammes seulement.

Quelles sont les maladies guéries par l'**Ulminucine** ? En premier, la touque. — Le mot touque, en breton *an doken* est le nom générique de toutes les maladies de l'enfance, faiblesse, pâles couleurs, développement trop brut, glandes au cou, et plus tard, des maladies d'os, coxalgie, boiterie, tuberculeuse.

Si l'**Ulminucine** est le remède par excellence de l'enfance, il n'est pas moins le remède idéal de la femme au moment de l'âge critique et de la jeune fille au moment de la formation.

L'**Ulminucine** discipline le ventre, écarte les maux de reins, les crises d'estomac et d'étoffement, la constipation, la chlorose, les maladies de langueur.

Par l'**Ulminucine** la femme évite les tumeurs malignes, fibromes, congestions, varices, phlébites.

L'**Ulminucine** en raison de son iode et du phosphore est le dépuratif idéal, il lutte contre l'anémie, la pauvreté du sang qu'il rafraîchit, épure et clarifie ; il chasse les humeurs.

Parents qui avez tout essayé pour guérir vos enfants, ne vous désolez pas, prenez un flacon de ce précieux remède et vous garderez ensuite, comme des milliers de mères de famille, une reconnaissance sans borne à l'inventeur de ce remède sans pareil.

Surtout, ne vous laissez pas égarer par des conseils intéressés, exigez sur les flacons, les mots **Ulminucine Moreul**, n'acceptez pas les remèdes plus ou moins anti-toque que l'on peut vous offrir à la place et pour l'éviter, ne demandez jamais un remède contre la touque, spécifiez bien que vous voulez et entendez avoir l'**Ulminucine Moreul**.

Prenez garde et méfiez-vous des contrefaçons.

MIZ MEURS Meubles - Aménagements

AUX DAMES DE FRANCE 95 à 99, Rue de Siam, BREST

DEZ ar MIZ	GOUELIOU AR MIZ	An Heol		Al Loar		E Brest		Ker-Gourven et Pors-Louis
		Sao	Kuz	Sao	Kuz	Kenta	Gourenn	
1 S	s. Albin, eskob.	6 35	17 33	10 41	2 33	9 46	5 65	9 36
2 I	s. Jacou, eskob, kovesour.	6 33	17 34	11 44	3 24	11 19	5 50	11 5
3 M	s. Gwennole, abad.	6 31	17 36	12 52	4 4	0 10	5 95	1 13
4 M	s. Kazimir, kovesour.	6 29	17 37	14 1	4 35	1 30	2 27	6 40
5 G	s. Jacut, abad.	6 27	17 39	15 9	2 12	3 10	2 49	2 8
6 S	s. Sane, eskop.	6 25	17 41	16 16	5 21	3 9	6 75	2 49
7 S	s. Tomaz a Alain, doktor.	6 23	17 42	17 22	3 45	7 00	3 25	3 25
8 S	s. Ian Doue, kovesour.	6 21	17 44	18 27	5 56	4 16	7 31	3 54
9 I	stes Franzen a Rom.	6 18	17 45	19 32	6 13	4 45	7 25	4 92
10 M	An Daoz-Ugent Merzer.	6 20	17 47	20 38	6 30	4 45	7 25	5 50
11 I	s. Eutim, eskop.	6 14	17 48	24 43	6 50	6 45	7 10	4 75
12 I	s. PAOL a LEON, eskob.	6 12	17 50	23 50	2 12	6 10	6 60	6 14
13 G	s. Gregor I, pab, Dok.	6 10	17 51	23 55	7 39	6 29	6 60	6 47
14 S	stes Matild, impalaerez.	6 8	17 53	1 13	7 12	6 30	7 28
15 S	s. Epifan, eskop a Naoned.	6 6	17 54	0 56	8 57	7 51	5 50	7 28
16 I	s. Elektrana, esk, a Roazoun.	6 4	17 56	1 52	2 50	8 42	5 55	8 22
17 M	s. Patris, eskob.	6 2	17 57	2 39	10 58	10 0	3 35	9 45
18 M	s. Gabriel, arc-heal.	6 0	17 59	3 18	8 1	11 39	5 50	11 25
19 I	s. JOZEK, pried Mari.	5 58	18 1	3 51	13 25	0 24	5 80	0 9
20 G	s. Sirill a Jeruzalem.	5 56	18 2	4 49	14 48	1 32	6 35	1 15
21 S	s. Benedic, abad.	5 54	18 4	4 42	15 11	2 24	6 95	2 5
22 S	s. Bienvenu, eskop.	5 51	18 5	5 5	17 37	3 9	7 55	2 49
23 I	s. Victorian.	5 59	18 7	5 28	19 2	3 51	7 95	3 29
24 M	stes Kristina, gwer.	5 47	18 8	5 53	20 29	4 32	8 15	4 9
25 M	GOUEL MARIA a VEURS	5 44	18 10	6 22	21 54	5 13	8 05	4 50
26 I	s. Emmanuel, merzer.	5 43	18 11	6 57	23 13	5 56	7 75	5 31
27 S	s. Ian Damascen, dok.	5 41	18 13	7 41	6 39	7 25	6 14
28 S	s. Ian kapistran, koves.	5 39	18 14	8 35	0 23	7 26	6 65	7 2
29 S	SC. AR BASION.	5 37	18 16	9 37	1 19	8 20	6 05	7 59
30 I	s. Amedee, dok a Savos.	5 35	18 17	10 44	2 3	9 28	5 60	9 11
31 M	stes Balbin gwer'hez.	5 33	18 19	11 53	3 4 11	15 40	10 47	

Er Miz-Ma : Echui da hada ar gwiniz-hany, ker'b, heiz, ha genn ho souez melchein peluzern; hada lvez panze, boerbez, kaol-kirvin kanab, lio, avalou-douar, mais, ha gwelet choaz ha n'e deuz ket ar parkeler hadet ezomm da gaou rulez ; peur-echui da freutz ar foenneter, kompeza ar bernou douar-goz ha gouda nanter ar miz ne gasit muiz ar zaout d'ar foenneter ; kendelecher da gredenn skoultrou ar gwez froizéz na da hada pin, sardin prun, keitez, uloch spern acacia ; Ler un dibad etouez ar gwez bihan hadet varleze evit ho, guessal : er penn diveza euz ar miz e cheller graff ar gwez-avalou ; deuet eo ar mare braz da hada al legumach a hep seurt ha da blanta ar sivi ; da zioull ez euz avad evit al louzou deuet dija er meaz euz an douar, rak an amzer a jench buanbag allez.

Tous les Brestois admirent

KERBIRIOU

mais les connaisseurs

ceux qui savent discerner le BON MEUBLE de l'ordinaire,
s'accordent pour reconnaître qu'on y trouve

DU MOBILIER DE QUALITÉ à tous les prix,
pour toutes les bourses

Si vous êtes acheteur d'un mobilier, de Sièges, Divans,
Rideaux et Tentures d'Ameublement

VOYEZ LA MAISON

KERBIRIOU

et visitez ses

MAGASINS D'EXPOSITION :

97, 99, 101, Rue Jean-Jaurès

BREST (en face l'église Saint-Martin)

Le Bon Marché attire... La Qualité retient !

R. C. Brest 656

AUX DAMES DE FRANCE

Articles de Ménage

95 à 99, Rue de Siam, BREST

DEIZ	GOUELIOU	An Heol		An Loar		E Brest		Kenta Goulien Huellder ar Menez	Kenta Goulien e Port-Louis
		AR MIZ	Sao	Kus	Sao	Kus	Kanta		
1 m	s. Ennius, es Naoned	5 30	18 20	13 1	3 4	1	3	5 95	0 47
2 i	s. Franvez a Baol, kov.	5 28	18 21	14 8	3 27	1	3	5 95	1 39
3 g	s. Idunet, abad,	5 26	18 23	15 14	3 45	1	57	5 95	2 18
4 e	s. Izidor, eskop, doktor,	5 24	18 24	16 19	4 3	1	56	6 55	2 18
5 S	AR SUZ KERBIRIOU.	5 22	18 26	17 23	4 20	3	14	6 80	2 53
6 l	s. Ignorok, esk., a. W.	5 20	18 27	18 28	4 27	3	46	6 95	3 24
7 m	s. Albert, eskop.	5 18	18 29	19 34	4 56	4	15	7 05	3 53
8 m	s. Edou, merzer.	5 16	18 30	20 40	4 44	5	18	7 05	4 21
9 i	s. Iou, Gwennio.	5 14	18 32	21 45	5 44	5	13	7 0	4 49
10 g	Gwennio ar Groaz +	5 12	18 33	22 48	6 16	5 44	6 80	5 19	3 50
11 g	s. Leon I., pat, doktor.	5 10	18 35	23 45	6 57	6 15	6 60	5 50	3 50
12 S	PARK — Allevia!	5 8	18 36	—	7 46	6 50	6 30	6 25	3 25
13 l	s. Hermenejid, merz.	5 6	18 38	0 34	8 45	7 31	6 0	7 7	7 7
14 m	s. Justin, merzer.	5 4	18 39	1 15	9 13	8 25	5 70	8 9	8 9
15 m	s. Bonan, abad.	5 2	18 41	1 50	11 6	9 41	5 35	9 25	9 25
16 i	s. Patern, esk. Gwened	5 0	18 42	2 17	12 24	11 9	5 70	10 55	10 55
17 g	Patronaj +, Jozef.	4 58	18 44	2 42	13 44	—	—	—	—
18 s	s. Kubillon, abad.	4 56	18 45	3 5	15 5	0 58	6 50	0 44	0 44
19 S	SUL AR CHASIMODO.	4 54	18 47	3 27	16 29	1 52	7 00	7 00	3 24
20 l	D. E. Grignon monfort	4 52	18 48	3 51	17 54	2 38	7 45	2 19	2 19
21 m	s. Anselm, eskop, dok.	4 50	18 49	4 19	19 21	3 24	7 80	3 12	3 12
22 m	ss. Soter, Kaus, merzerien.	4 48	18 50	4 51	20 44	4 38	7 90	3 46	3 46
23 i	s. Jord, merzer.	4 46	18 52	5 31	22 1	4 52	7 75	4 28	4 28
24 g	s. Fidel, merzer.	4 45	18 54	6 25	23 5	5 38	7 45	5 13	5 13
25 m	s. Mark, avieier	4 43	18 56	7 22	23 56	6 22	7 0	5 57	5 57
26 S	ss. Kletha Marsellin, merz.	4 41	18 57	8 31	—	7 11	6 50	6 46	6 46
27 l	s. Urlo, abad a Gempelie.	4 39	18 58	9 40	0 37	8 3	6 0	7 41	7 41
28 m	s. Paol ar Groaz, kovesour.	4 37	19	0 10 51	1 6	9	5 70	8 51	8 51
29 m	s. Per, merzer.	4 35	19	1 11 59	1 30	10 27	5 55	10 13	10 13
30 i	stex Katela Sien, gwerc'huz	4 34	19	3 13	6	1 51	11 43	5 65	11 29

Er miz-ma : Echui da hada avauo-douar, kanab, lin, karottez, kaol, boetrazeb, melchean, luzern ; — peur-echui da gomeza ar foenneier, hag e fin ar mix, pa veo klorar an amzer, iakaat an dour kenta war-n-ho ; — greff pe embouda ar gwez-avalou, krenna ra greffou pe emboudeonnoù lakeet varlene, ha terri, enn oll wez frouez, ar skoultrou-laer evit ma choumo an oll seo er brankouz a zo goest da roi frouez ; — ober kement-all d'ar sivi, lamet digant-ho ha lostou hirr ; — er c'hoazou ha brouskoajou eo arabad labourer ken gent aoun da zraillia ar brankouigou nevez ; — an amzer o vez deuet di gloaraat,e c'heller plant a hep aon ebed,enn daeheñnoù,al legu-mchou bet hadet er goasked ; enn ho flas, hada avalou-sukrin pe fa munud .

*Vous ne pouvez trouver
un journal plus complet que*

LA RÉSISTANCE CROIX DE MORLAIX

Chaque samedi elle vous renseigne avec exactitude sur tout ce qui intéresse MORLAIX et sa REGION

Politique, Histoire locale, Commerce Agriculture, Spectacles, Sports, etc...

LA RÉSISTANCE

passee tout en revue dans des articles aussi alertes que documentés

Ses informations sont claires et précises

Ses annonces bien présentées
frappent le lecteur

LA RÉSISTANCE

se lit de la première à la dernière ligne et peut être mise entre toutes les mains

LA RÉSISTANCE

vous est indispensable

Nouvelles, Articles de Paris

AUX DAMES DE FRANCE

95 à 99, Rue de Siam, BREST

MIZ MAE

An dez a astenn 38 minut euz ar minin, 38 minut euz arpadaez
K. L. d'ar 4, da 15 h. 1. L. N. d'an 20, da 20 h. 35.
D. L. d'ar 14, da 6 h. 12. K. K. d'an 28, da 2 h. 46.

DEIZ ar MIZ	GOUELIOU AR MIZ	An Heil		Al Loar		En Brest		Kenta gouarne ar More	Huelde e Pente Gouarne Loudia
		Sao	Kuz	Sao	Kuz	Kenta	Huelde e Pente Gouarne Loudia		
1 g	s. Filip ha Jakez, ebrestel.	4 32	19 4	14 11	2 8	0 17	5 85	0 26	0 56
2 s	s. Athanaz, doktor,	4 30	19 5	15 15	2 26	1 13	6 55	0 22	0 56
3 S	s. Ar Wir Groaz askavel.	4 29	19 7	16 19	2 43	1 58	6 30	1 40	1 40
4 l	Lul s. Jozef, Patr. anlliz	4 27	19 9	17 25	3 2	2 37	6 50	2 18	2 18
5 m	s. Pi V., pub.	4 25	19 10	18 31	3 23	3 10	6 65	2 50	2 50
6 m	s. Ian ena eo bero.	4 24	19 11	19 37	3 47	3 44	6 80	3 23	3 23
7 i	s. Stanislaw, es. merz.	4 23	19 13	20 40	4 17	4 17	6 85	3 55	3 55
8 g	Apparition s. Mikeal.	4 21	19 14	21 39	4 56	4 49	6 80	4 26	4 26
9 s	s. Gregor Nazian, dok.	4 19	19 15	22 31	5 43	5 23	6 75	4 59	4 59
10 S	s. ster Janne d'Arc.	4 18	19 17	23 15	6 40	5 58	6 60	5 33	5 33
11 l	s. Tindi, abad.	4 16	19 18	23 50	7 45	6 36	6 35	6 41	6 41
12 m	s. Nersse ha Kompangnez	4 15	19 20	8 57	7 23	6 15	6 59	6 59
13 m	s. Briek, eskob.	4 13	19 21	0 21	10 11	8 17	5 95	7 56	7 56
14 i	s. Bonifas, merzer.	4 12	19 23	0 45	11 27	9 23	5 85	9 6	9 6
15 g	s. Isidor, lab. douar.	4 11	19 24	1 7	12 45	10 35	6 0	10 21	10 21
16 s	s. Ian Nepomusen, merzer.	4 10	19 25	1 29	14 3	11 47	6 25	11 33	11 33
17 S	s. Paskal Ballon, kov.	4 8	19 26	1 51	15 26	0 20	6 35	0 5	0 5
18 l	s. Venant, merzer.	4 7	19 28	2 15	16 51	1 18	6 85	1	1
19 m	s. Iouen, Euzen pe Ervoan	4 6	19 29	2 45	18 14	2 10	7 15	1 52	1 52
20 m	s. Bernardin Sienn, k. laou-Bask.	4 5	19 30	3 21	19 34	3 0	7 35	2 40	2 40
21 i	s. Ubald, eskop.	4 4	19 32	4 2	21 43	3 50	7 45	3 28	3 28
22 g	s. Roganien ha Doussies.	4 3	19 35	5 5	21 45	4 37	7 35	4 14	4 14
23 S	s. Roganien ha Doussies. I.-Varia a Wir-Zik.	4 1	19 34	6 7	22 36	5 52	7 15	5 0	0
24 S		4 0	19 35	7 21	23 5	6 11	6 35	5 46	5 46
25 l	s. Gregor VII, pub.	3 59	19 36	8 34	23 31	0 57	6 55	6 32	6 32
26 m	s. Filipp a Neri, kov.	3 59	19 38	9 45	23 54	1 45	6 20	7 22	7 22
27 m	s. ster Madalen Bazzi, g.	3 58	19 39	10 54	8 38	5 90	8 18	8 18
28 i	s. Agustien a dantorber.	3 57	19 40	11 59	0 13	9 39	5 75	9 23	9 23
29 g	s. Ringal.	3 56	19 41	13 4	0 31	10 43	5 70	10 29	10 29
30 s	s. Felix, pub, merzer.	3 54	19 42	14 9	0 48	11 46	5 75	11 32	11 32
31 S	PENTEKOST	3 54	19 43	15 14	1	6 0	5 85	0 1	0 1

Br Miz-ma: Planta kaol, irvin, boetrabez; chouennat ha sevel douar och an avalou-douar, kaol, boetrabez, kaol-irvin bet lakedet e Miz ebel ha deuet hir awalch; ha ma 'eo mad an amzer bag ha armelhenn lag ar foenn, kommans ho fac'h; — lakaat douar war ar foennie, dre ma o devezo ezomm; — echui da c'hreff, ha klast an neuou prened er gwex lrouez; evit mouga an amprevaned ha ne weler ket, eo mad lakaat da virvi didan ar wezen douar ha saldu, pe douar butun, pe c'hoaz douar ha petrol; — ar piz hadet abred a zo emm ho bleun; mad eo krenna d'ezho ho fenn evit ma savo ken-toch' greun er chior; al legumachou galvet da joun el leach m'a int bet hadet — karottez, rabez — a die beza rouesse.

Eleveurs !

D'an apotikerez vrás, Dr **Moreul**, e Landerne, e Gavoe'h evit ho chatel louzeier a zo bet aprouve abaoe ouspen uguen vloas a implij. Divoalit bea faziet. Dreho brud vad al louzeier deuz ty **Moreul** an deuz great kals a c'hoantus. Aliés a vez essed guerza traou all en o blas. Gouennit atolouzeier mad deuz ty **Moreul**, ha sellit mad ive var ar pakajou ma vez skrived hano **Moreul** varnho ; refusit ho digemer ma ne vez ket skrived sclar merk **Moreul** :

Les produits vétérinaires de la marque **Moreul** sont les plus connus et les plus appréciés. Il font la fortune de l'élevage breton :

1er Poudre pectotale **Moreul**, 7 fr. — Louzou evit ar strakouillon. — Contre la toux, bronchite, gourme, poussée.

2e Poudre balsamique **Moreul**, 7 fr. — Louzou evit stanka an troaz ruz. — Contre l'hématurie du sang (pissemment de sang).

3e Poudre armoricaine **Moreul**, 7 fr. — D'ha laquad ar paredz d'ha toler ho gwelé. — Pour hâter la sortie du délivré.

4e Poudre craonnaise **Moreul**, 7 fr. — Louzou evit ch'leved ar morc'h. — Contre la madadie des porcs.

5e Poudre suisse **Moreul**, 7 fr. — Louzou evit stanka ar foeriel d'al leou ag d'har bouchou. — Contre la diarrhée des poulaillons et des veaux.

6e Poudre vermifuge **Moreul**, 7 fr. — Louzou evit ar preuvé.

7e Poudre apéritive **Moreul**, 7 fr. — Louzou d'ha rei goud d'ha zribi.

8e Poudre africaine **Moreul**, 7 fr. — Louzou d'ha laquad ar paredz d'ha gouenn par. — Assure la fécondité.

9e Poudre ovarine **Moreul**, 7 fr. — D'ha lakad ar yer d'ha d'oll er goanv. — Pour faire pondre les poules.

10e Onguent rouge **Moreul**, 8 fr. — Vésicant. Evit dissipa ar c'hoenf e divesger.

11e Liniment breton **Moreul**, 9 fr. — Feu **Moreul** evit an angine, ar strakouillon, vésigons, tumeurs, suros, épavins, etc., membran carquet.

12e Réparateur **Moreul**, 8 fr. — Evit blessou ar chroc'hén, penou line dibenet. — Les blessures de la peau, des genoux couronnés, du collier.

13e Antiparasitaire **Moreul**, 8 fr. — Evit ch'levenjou ar chroc'hén, eczéma, drebou, darouet, rogn, gale, laou.

14e Breuvage **Moreul**, 8 fr. — Evit ar c'hoenvt ag ar c'holiqua var ar c'hezec. — Contre les coliques des chevaux.

15e Météorifuge **Moreul**, 8 fr. — Evit ar chatel het c'hoenved gad ar boued glass ag d'ha distanka ar re zo c'hoaz boued ho dissech'a en enno.

16e L'Acrapaudine **Moreul**, 8 fr. — Louzou evit an toussog ag klenved bouteiller ar c'hezec.

Fourrures

AUX DAMES DE FRANCE

25 à 99, Rue de Siam, BREST

DEIZ	GOUELIOU	An Heol		Al Loar		E Brest		Kenta Gourenn Huelmer ar Mares	Kenta Gourenn e Pors-Lans
		Sao	Kuz	Sao	Kuz	Kenta	Gourenn		
1.1	s. Ronan, eskop.	3 54	19 44	16 19	1 25	1	9	6 75	0 53
2.1	s. Marselin, Per, Brasm	3 53	19 45	17 25	1 40	1	54	6 15	1 36
3.1	s. ster Kloutida, rouanet.	3 52	19 46	18 31	2 18	2	37	6 35	1 18
4.1	s. Fransez Karaskiolo.	3 52	19 47	19 32	2 54	3	15	6 50	2 54
5.1	s. Bonitas, eskop, merzer.	3 51	19 47	20 27	3 38	3	53	6 65	3 31
6.1	s. Norbert, eskop.	3 51	19 48	21 44	4 53	4	29	6 75	4 6
7.1	s. An Dreindred Sakr.	3 50	19 49	21 52	5 36	5	8	6 75	4 44
8.1	s. Medard, eskop.	3 50	19 50	22 22	6 47	5	47	6 75	5 22
9.1	s. Prim ha Felisian, m.	3 49	19 50	22 50	8	1	6 28	6 65	6 3
10.1	s. ster Mac'hariit, itanvez.	3 49	19 51	23 19	9 17	7	14	6 50	6 49
11.1	s. GOUEL AR ZAKRAMANT.	3 49	19 52	23 33	10 34	8	4	6 35	7 42
12.1	s. Ian Fakond, koves.	3 49	19 52	23 55	11 51	9	0	6 25	8 42
13.1	s. Anton a Badou, kovesour.	3 48	19 53	..	13 10	10	3	6 20	9 48
14.1	s. Bazil, eskop ha doktor.	3 48	19 53	0 18	14 30	11	9	6 30	10 55
15.1	s. Nouga, eskop.	3 48	19 54	0 44	15 51
16.1	s. Ian Fransez Rejis, kov.	3 48	19 54	1 16	17 11	0	49	6 55	0 33
17.1	s. Herve, kovesour.	3 48	19 55	1 56	18 26	1	50	6 75	1 32
18.1	s. Mark, Marsellien, mer.	3 48	19 55	2 47	19 30	2	16	6 95	2 26
19.1	s. Ar Galouen Zakr a Jezur	3 48	19 55	3 48	20 21	3	39	7 05	3 18
20.1	s. Silver, pab, merz.	3 49	19 56	4 58	21	1	28	7 10	6 5
21.1	s. Luis a Gonzag, kovesour.	3 49	19 56	6 12	21 32	5	14	7 05	4 50
22.1	s. Paolin, eskop.	3 49	19 56	7 25	21 57	5	56	6 90	5 31
23.1	s. Alban, merzer.	3 49	19 56	8 36	22 17	6	38	6 70	6 13
24.1	s. Ian-Kadezour.	3 49	19 56	9 44	22 36	7	19	6 45	6 35
25.1	s. Gwillou, abad.	3 50	19 56	10 50	22 53	8	1	6 20	7 39
26.1	s. Ian ha Paol, merzerien.	3 51	19 56	11 55	23 11	8	47	5 95	8 28
27.1	s. Ireneec, esk. merz.	3 51	19 56	13 0	23 30	9	33	5 80	9 23
28.1	s. Leon II, pab.	3 51	19 56	14 6	23 52	10	37	5 70	10 33
29.1	s. Per ha Paol, ebastel.	3 52	19 56	15 12	..	11	42	5 70	11 28
30.1	s. Envor eus s. Paol, abostol.	3 52	19 56	16 17	0 18	0	14	5 70	..

Er mix-ma: Hada ar gwiniz-du pe ed-du, ha kaol-saost evit ar goanv; chouennat mad an ed ha zoken kement a zo enn douarou labouret; fañch ar meilhenn ruz, al lugenn hag ar foenn tirien; evesaat mad ouz grefiou laouank ar gwez-frouez, arrozi ar gwezavalou hag a zo treut pe a zong katz frouez gant dour hanvoez kemesket gant diou wech muioch a zour pur; — hada, evit e'chaouer penno diveza euz an hanv, kaol fleur, irvin, piz, karottez; roesaou an ognon hag ar pour, ha doura hemdez oll louzou ar jardin; diouza da lezel korn ebed goulio goude ma vezou dasustam an traou a os ebarz; — ar gwenan eo deuetar mare d'ezho da gommans teuler ho bed: evesaat out-ho.

par l'emploi de la

Provende Bretonne irradiée

qui supprime le rachitisme et les maladies des jeunes porcs et des veaux.

Les nouvelles découvertes scientifiques ont démontré que tous les maux dont sont atteints les jeunes animaux sont dus au manque des vitamines A, B et D.

Si les vitamines A manquent, la croissance se ralentit, la vitalité décline, l'animal meurt. Le manque de vitamines B produit des troubles nerveux : paralysie du train postérieur, crises convulsives, articulations douloureuses, etc... L'absence de vitamines D empêche les cartilages de s'osser, l'animal se supporte à peine et chancelle, il y a donc du rachitisme.

La PROVENCE BRETONNE irradiée contient ce supplément de vitamines que le jeune animal ne trouve pas dans sa nourriture. Les vitamines A et D notamment sont produits par l'irradiation. Plus d'arrêt dans la croissance, plus de rachitisme, engrangement rapide par l'emploi de la PROVENCE BRETONNE.

Cultivateurs, éleveurs de porcs et de veaux, ne vous laissez pas convaincre par une imitation. C'est la PROVENCE BRETONNE (un produit français, puisqu'il est fabriqué en Bretagne) qu'il faut exiger pour être assuré du succès !

Doses. — Donnez une cuillerée à soupe, matin et soir, par animal, dans son barbotage.

LE PAQUET 16 FRANCS

Fabriqué sous la surveillance du Docteur en pharmacie Th. Moreul, Lauréat de l'Académie de Médecine et de l'Ecole de Pharmacie. Fabrication et vente en gros : Laboratoire du Docteur Moreul, à Landerneau.

La France aux Français et la Bretagne aux Bretons ! Ne prenez pas de produits étrangers quand vous avez meilleur chez vous. — C'est le cas de la PROVENCE BRETONNE très supérieure à toutes les autres. Ar Bretoned n'int ket soiôch eged ar re all. Il y a là une question économique et patriotique au plus haut degré. — Refusez le produit similaire étranger.

LA PROVENCE BRETONNE est dix fois plus active que les produits similaires

N'acceptez que cette marque, signée **Dr Th. MOREUL**

On demande des dépositaires :

Pharmaciens, Alimentation Générale, Grainetiers, Sons, Farines

Vêtements pour Messieurs

AUX DAMES DE FRANCE
95 à 99, Rue de Siam, BREST

DEZI ar MIZ	GOUELIOU AR MIZ	An Heol		Al Loar		E Brest	
		Sao	Kus	Sao	Kus	Kont	Gourenn
1 m	Gwad Prisiuz hor Zalv.	3 53	19 56	17 20	0 50	1 13	5 85
2 i	Bitz ar Werch-Varl.	3 53	19 55	18 19	1 31	2 5	6 10
3 g	s. Anatol, eskop.	3 54	19 55	17 9	2 22	5 1	6 30
4 s	s. Teodor, merzer.	3 55	19 55	19 51	2 23	3 33	6 60
5 S	ss. Stirli ha Metod, eskip.	3 55	19 54	20 25	3 33	4 14	6 80
6 i	stex Noial, gwerc'h, m.	3 56	19 54	20 54	5 48	4 53	6 95
7 M	stex Pulcheri, gwerc'h.	3 57	19 53	21 18	7 5	5 35	7 05
8 M	stex Elizabeth a Portugal.	3 58	19 53	21 40	8 28	6 16	7 05
9 i	s. Odile henn, eskip a Leon.	3 59	19 52	22 1	9 40	6 58	6 90
10 g	Ar Seis Breur Merzerien.	4 0	19 52	22 23	10 59	7 43	6 75
11 s	s. Theï, manac'h.	4 1	19 51	22 48	12 18	8 32	6 55
12 S	s. Gwabert, abad.	4 1	19 50	23 17	13 37	9 30	6 39
13 i	s. Anaklet, pub, merzer.	4 2	19 50	23 53	14 56	10 38	6 15
14 M	s. Bonavantur, doktor.	4 3	19 49	...	16 11	11 54	6 20
15 M	s. Herri, kovesour.	4 4	19 48	0 38	17 18	0 32	6 20
16 i	Itron-Varia a Garmez.	4 6	19 47	1 34	18 13	1 42	6 35
17 g	s. Helier, ermid.	4 7	19 46	2 40	18 57	2 42	6 60
18 S	s. Kamili a Lelliz, kovesour.	4 8	19 45	3 54	19 31	3 33	6 55
19 S	s. Visanta Baol, kovesour.	4 9	19 44	5 5	19 58	4 18	7 00
20 i	s. Jerome Emilian, kovesour.	4 10	19 43	6 17	20 21	4 58	7 05
21 M	s. Tenenan, eskip a Leon.	4 11	19 42	7 27	20 40	5 37	7 00
22 M	stex Mari-Madalen.	4 12	19 41	8 36	20 58	6 13	6 85
23 i	s. Apolinier, eskip, merzer.	4 14	19 40	9 41	21 16	6 47	6 70
24 g	s. Millio, kovesour.	4 15	19 39	10 46	21 35	7 22	6 45
25 S	s. Jakez, abstoi.	4 16	19 37	11 51	21 55	7 58	6 29
26 S	stex ANNA, Mammor W.	4 17	19 36	12 58	22 19	8 40	5 90
27 i	s. Samson, eskip.	4 19	19 33	14 2	22 49	9 32	5 70
28 M	ss. Nazerha Kompagneuz.	4 20	19 34	15 6	23 25	10 38	5 55
29 M	stex Martha, gwerc'h.	4 21	19 32	16 6	...	11 57	5 65
30 i	s. Gwillon, eskip.	4 22	19 31	16 58	0 11	0 38	5 65
31 g	s. Ignasa Loiola, kovesour.	4 24	19 30	17 45	1 8	1 38	5 90

Er Miz-ma : Ecum ar foenn, ohouennat ar oeucirabez, kaol-irvin ha louzon all, meddi an ed a zo hao; — arrozi c'hoanz gant dour ha dour henvet kemesket ar gwez-avalou hag a zo karget mad, ha lakatz harp d'ar branckou gwall-mister evit dougen ar frouez a zo sam-ho ; — hada saladenn, doura, mintin ha noz, ar plant ha louzon avevez-lakeet ; ma n'och euz ket doar awalch da zoura an oll da-chennou evel ma ve dileet, dourit mad diou pe deir zachenrik hebken benndez : gwelloch eo an da-ze eged hanter-zoura hebken tachen-nadou bras; an dachennou bian hag o pezo glepjet mad a ch'ello, hep riskl ebed tremen daou ha ti devez hep kout daudar adarre, hag enn deveziou-ze choui a viro ho tour evit diou pe deir dachennadik atl.

Ty a fizians savet e 1857

GRENIER

Opticien-Specialiste

46, Rue de Siam — 51, Rue Emile-Zola (Près la Salle des Fêtes)
Succursale : 96, Rue Jean-Jaurès - BREST

TÉLÉPHONE 25-54

TÉLÉPHONE 25-54

LUNETTES

et

PINCE-NEZ

tous modèles

Baromètres

Termo-

mètres

COMPAS

Appareils Photographiques "KODAK"

LUMIÈRE — ZEISS, etc...

Pellicules — Produits de toutes marques

TRAVAUX D'AMATEURS

MAGASIN OUVERT LE DIMANCHE
46, Rue de Siam

46, Rue de Siam

46, Rue de Siam

Chaussures

AUX DAMES DE FRANCE
95 à 99, Rue de Siam, BREST

DEIZ	GOUELIOU	An Heol		Al Loar		E Brest		Kenta Gouelian e Perz-Luis
		Sao	Kuz	Sao	Kuz	Kenta Gouelian e Perz-Luis	Hedde ar Marec	
1 s	s. Per-el-Liammou.	4 25	19 25	18 23	2 13	2 29	6 30	2 10
2 S	s. Friard, ermid.	4 26	19 27	18 55	3 27	3 14	6 65	5 5
3 M	Korf a. Stefan, kavet. s. Dominik, kovesour. itronni-Warin an Erch.	4 27	19 25	19 21	4 45	3 56	7 00	3 24
4 M	s. Matinlin, kovesour.	4 29	19 24	19 45	6 4	4 98	7 30	4 15
5 M	Jezus var Menez Tahor.	4 30	19 22	20 7	7 23	5 17	7 45	4 53
6 M	s. Gaetan, kovesour.	4 31	19 20	20 29	8 44	5 57	7 45	5 32
7 M	s. Striakha Kompagnunes.	4 33	19 19	20 53	10 5	6 37	7 30	6 12
8 S	s. Jermen, eskop.	4 34	19 17	21 21	11 25	7 20	7 05	6 56
9 S	s. Jermen, eskop.	4 36	19 16	21 55	12 45	8 7	6 65	7 45
10 I	s. Lorana, merzer.	4 37	19 14	22 37	14 1	9 3	6 25	8 45
11 M	s. Alpons a Ligeri, doktor.	4 39	19 12	23 28	15 10	10 16	6 00	10 1
12 M	s. Alfons a Ligeri, doktor.	4 40	19 10	—	16 8	11 42	9 95	12 28
13 M	s. Kiara, gwerch'ez.	4 42	19 9	0 29	18 55	0 29	5 90	0 11
14 G	s. Hippolt, Kasian, iuers.	4 43	19 7	1 38	17 31	1 40	6 15	1 23
15 G	s. Matinlin, kovesour.	4 44	19 5	2 49	18 0	2 37	6 50	2 18
16 S	G. MARIA HANTER-EOST. s. Joakim, tad ar Werchez	4 45	19 3	4 1	18 25	3 24	6 75	3 3
17 I	s. Bion, manach'.	4 47	19 2	5 11	18 45	4 3	7 00	3 1
18 M	s. Biasint, kovesour.	4 48	19 0	6 20	19 4	4 26	7 10	3 16
19 M	s. Gwennan, esk, a Wened.	4 50	18 58	7 20	19 22	5 13	7 10	4 49
20 J	s. Bernard, abad ha doktor.	4 51	18 56	8 32	19 41	5 44	7 05	5 19
21 G	s. Hippolt, Kasian, iuers.	4 53	18 54	9 37	20 0	6 14	6 90	5 43
22 S	s. Hippolt, merzer.	4 54	18 52	10 42	20 23	6 16	6 65	6 19
23 S	s. Filip Beniti, kovesour.	4 55	18 53	11 47	20 48	7 16	6 55	6 51
24 I	s. Bartelemi, abostol.	4 57	18 48	12 51	21 29	7 53	6 05	7 30
25 M	s. Luis, Roue a Frans.	4 58	18 46	13 52	22 4	8 39	5 75	8 19
26 M	s. Zefrin, pab, merzer.	5 0	18 44	14 47	22 54	9 45	6 00	9 29
27 J	s. Josef Kalazans, koves.	5 1	18 42	15 36	22 55	11 11	6 50	10 57
28 G	s. Agustini, doktor.	5 3	18 40	16 18	—	1 12	5 85	0 55
29 S	s. Iau dibenn.	5 4	18 38	16 52	—	8 35	1 50	1 50
30 S	s. Rozza Lima, gwerch'ez.	5 5	18 36	17 21	2 19	2 8	6 35	2 23
31 I	s. Raimon Nonnat, koves.	5 7	18 34	17 48	3 35	2 53	6 85	2 23

R' mis-ma : Ober an eost, hag ar c'henta'r gweila ; freuza ar parkeier hag eloa ed enn-ho evit dischrizenna ar ouzeier fall ; prepaiz parkeier all da rigemerel had melchenn, colza, irvin ; tenna ar c'ha ; hab ; — doura gant evez ar foenneier, lakaat ar zaout-lez war-ho-kutuill ar per hag ar frquez all a zo bao, o lakaat evez di stralla ar brankou ; — kendelcher da arrozi ; evesaat ouz ar c'haol, ognon, rabez, karoziet lezel da deulen had evit dastum ar greua dre ma vezint dare ; eosta an ognon, o lezel anezho eun neneud deveziou war an douar da zizech'a ; hada ognon gwenn da plantia abenn fin mis here.

Ne gasit d'ar marc'hajou nemed an nebula ha ma c'heiloch a ed, abalamour ma vistaoille neuze ar nriz.

Tud divar ar meaz, Labourien douar

Klevit mad !

Pehini eo ar c'henta vad er bed-man evit beza euruz ?
Ar iec'hed, hep mar. Iec'hed ar c'horf kement ha iec'hed an ene : « Eun ene iac'h enn eur c'horf ia'h. »

Ar iec'hed er famill, ar iec'hed etouez aneveled ar vereuri, a ra joa ha fortun an tiegez.

Chou hag am lenn, selaouit va c'huzulioù.

N'oun ket eun den dianav evid-hoc'h. Abaoe ouspenn 20 vloaz zo ma renan ar **Grande Pharmacie Moreul** n'am beuz shanet da labourat da wellaat stad labourerien an douar dre va c'hentelioù hag o kroui louzezier nevez evit oll ezommou ar famill hag an aneveled.

Evit ar re ha n'am anavezont ket c'hoaz, hag a c'houlenn piou eo an Aotr. **Moreul**, e respontin.

An Aotr. **Moreul** a zo eur Breizad, ganet e Landerne, a gomz ho iez kaer hag a vev enno ho touez. Resevel eo bet apotiker gant an testeni « très bien » hag an oll briziou kenta en deuz bet e konkouriou ar Skol Medisinerez hag Apotikerez. N'ez euz apotiker breizad all ebet hag en devije bet evel-d-han an huella testeni roet d'ar wedisined : « Lauréat de l'Académie de Médecine. » E Breiz-Izel n'ez euz ken nebeud nemet-han hag a vije doktor-apotiker la laureat.

An Aotr. **Moreul** en deuz saveteul « laboratoire d'analyses » anavezet mad er vrø, hag a rent servich braz e peb giz : « Analyses d'engraiss, d'urine (disposition), crachats, humeurs, sang. »

Mar en deuz an doktor **Moreul** obtinenet an huella testeni e-kenver ar skiantchou, var an dachenn-vrezel he wiziegez hag he aked vardo ar zoudarded klanv ha bleset o deuz gounezet d'ezhan ar groaz a vrezel hag ar groaz aenor.

Tud klanv er boan, e nep leac'h evel er **Grande Pharmacie du Dr Moreul**, e Landerne, n'e gavoc'h kuzuliou ha louzezier d'ho soulaji ha d'ho parea.

Ne zeus nemet an Ao. **Moreul** ebken a Doctor-Apotiker er Breiz-Izel.

AUX DAMES DE FRANCE

95 à 99, Rue de Siam, BREST

Méubles - Aménagements

DEIZ AR MIZ	GOUELIOU AR MIZ	An Heol		Al Loar		E Brest		Kenta Goulien iar Marée	Kenta Goulien e Port-Gou
		Sao	Kuz	Sao	Kuz	Kenta Goulien	Huelgoat iar Marée		
1 m	s. Jilez, abad.	5 8	18 32	18 9	4 59	3 34	7 39	13	13
2 m	s. Stefan, rous a Hongrik.	5 10	18 30	18 32	6 21	4 14	7 65	5 52	5 52
3 m	s. Flakr, jardiner.	5 11	18 28	18 57	7 43	4 53	7 85	4 29	4 29
4 m	s. Kadoua ha Perreux.	5 12	18 26	19 24	9 6	5 33	7 80	5 9	5 9
5 m	s. Lorans Justinian, eskop.	5 14	18 24	19 57	10 29	6 14	7 60	5 49	5 49
6 m	s. Hubert, eskop.	5 15	18 22	20 37	11 48	6 57	7 15	6 32	6 32
7 l	s. Dogmael, eskop.	5 17	18 20	21 26	13 1	7 45	6 65	7 22	7 22
8 m	s. Dogmele, eskop ar Wer'ches-V.	5 18	18 18	22 25	14 3	8 43	6 20	8 23	8 23
9 m	s. Gorgon, merzer.	5 20	18 16	23 30	14 53	10 1	5 85	9 46	9 46
10 l	s. Nikolaos a Dolantian, kov.	5 21	18 13	... 15 32	11 38	5 85	11 24	0 7	0 7
11 g	s. Gonval, abad.	5 22	18 11	0 49	16 29	0 32	6 10	1 15	1 15
12 s	s. Leviaz, abad.	5 24	18 9	1 50	16 29	1 24	6 45	2 5	2 5
13 S	s. an Hano Santel a Vari.	5 25	18 7	3 00	16 51	0 24	6 45	—	—
14 l	Ar Groaz adsavet, enoret.	5 27	18 5	4 8	47 10	3 5	6 80	2 45	2 45
15 m	s. Itron Varia a glac'h-ar.	5 28	18 3	5 15	17 28	3 40	7 00	3 19	3 19
16 m	s. Korneli ha Siprian, m.	5 29	18 1	6 29	17 47	4 12	7 45	3 50	3 50
17 l	s. Gouliou s. Fransez a Agiz.	5 31	17 59	7 26	18 6	4 42	7 20	4 19	4 19
18 g	s. Jozef a Gubertin, koves.	5 32	17 56	8 31	18 28	5 11	7 15	4 47	4 47
19 s	s. Janvier ha Kom.	5 34	17 54	9 35	18 59	5 41	7 00	5 16	5 16
20 S	s. Seni, eskop.	5 35	17 52	10 28	19 24	6 9	5 80	5 44	5 44
21 l	s. Vaze, abostol, avierler.	5 37	17 50	11 40	20 1	6 40	6 50	6 15	6 15
22 m	s. Thomas a Gernevez, esk.	5 38	17 48	12 37	20 47	7 16	6 15	6 51	6 51
23 m	s. Lin, pub, merzer.	5 39	17 46	13 27	21 42	8 0	5 85	7 38	7 38
24 i	s. Riwal, eskop.	5 41	17 44	14 11	22 46	4 32	5 60	8 45	8 45
25 g	s. Firmin, eskop, merzer.	5 42	17 42	14 47	23 56	10 31	5 60	10 17	10 17
26 s	s. Siprian ha Justin, merz.	5 43	17 39	15 18	—	—	—	11 43	11 43
27 S	s. Kom ha Damien, merz.	5 45	17 37	15 44	1 11	0 38	5 35	0 23	0 23
28 l	s. Wenceslaz, merzer.	5 47	17 35	16 9	2 28	1 36	6 40	4 19	4 19
29 m	s. Mikeal, Arc'héal.	5 48	17 33	16 32	3 50	2 24	7 00	2 5	2 5
30 m	s. Jerom, doktor.	5 49	17 31	16 56	5 12	3 5	7 50	2 45	2 45

Er mix-ma : Eosta an ed pe gwirioniz-du, peur-euchui gant ar chabab ; tenna an avalou-douar, o lastum al louzou fall a verniou evit beza deveit ; prepari parketez da zigemeret an had-goany, hag hada zoken ar zegai hag a c'herc'h-goany ; — kuituil an avalou-miret, o fakaaet evez d'ho blouza ha da derri brankou ar gwez, ha dibab deveziou seach' evit ober al labour-ze ; — hada pour da joun enn ho flas, lakaat ar sivil enn dachennou preparel evit-ho.

Bezit sonj euz ar gwirionez-ma : seul-vul ed a vezo kaset d'ar ch'ringnoi er mare-ma, seul-welloch-mar'had e tevio da vez : rak-se, gwerz hebken ar pez a zo red evit gelout paea ho Kouel-Mikeal, ha mirit al lodenn vrasa euz hoch eost betek divezatoc'h.

POUR TOUS
VOS
IMPRIMÉS

Affiches
Factures
Enveloppes

Prospectus

Adresssez vos

Lettres de Mariage

COMMANDES

Cartes de Visite

en toute confiance à

L'IMPRIMERIE de la PRESSE LIBÉRALE

4, Rue du Château — BREST

TELEPHONE : 23-07

Pourvue des meilleures machines modernes
Ayant en stock un choix considérable de papiers
Elle vous assure des livraisons correctes et rapides

Se recommande pour l'impression des Travaux
en langue Bretonne

Nouveautés, Articles de Paris

AUX DAMES DE FRANCE

95 à 99, Rue de Siam, BREST

MIZ HERE
An dez a ziverra 46 minut euz ar minin, 57 minut euz ar pardaez
D. L. d'ar 9, da 12 h. 28. K. K. d'an 23, da 12 h. 54.
L. N. d'ar 15, da 10 h. 20. K. L. d'an 30, da 5 h. 58.

SIZ	GOUELIOU	An Heol		Al Loar		E Brest		Kenta Gourenez Huelde ar Menez Kenta Gourenez e Pors-Louis
		ar	AR MIZ	Sao	Kuz	Sao	Kuz	
1.1	s. Remi, eskob.	5.51	17 29	17 13	6 37	3 45	7 85	3 23
2.1	s. An Elez Gardian	5.52	17 27	17 54	8 3	4 27	8 05	4 4
3.1	s. stez Thereza ar M. J.	5.54	17 25	18 33	9 26	5 9	7 95	4 45
4.1	s. Fransez a Asiliz, koves.	5.55	17 23	19 20	10 45	5 52	7 75	5 27
5.1	s. Moris, abad.	5.57	17 21	20 17	11 53	6 39	7 20	6 14
6.1	s. Bruno, kovesour.	5.58	17 19	21 22	12 48	7 27	6 63	7 3
7.1	s. Introun-Varla ar RoZERA	5.59	17 17	22 32	13 32	8 29	6 20	8 8
8.1	s. stez Berch het, itanver.	6.1	17 14	23 43	14 6	9 47	6 90	9 31
9.1	s. Denis ha Kompagunenez	6.3	17 12	14 33	11 21	5 90	11 7	7
10.1	s. Fransez Borja, koves.	6.4	17 10	0 52	14 56	0 2	5 80	...
11.1	s. Giniou, eskob.	6.6	17 8	2 0	15 16	1 7	6 10	0 51
12.1	s. Arnek pe Ternok, eskob.	6.7	17	6 3	15 35	1 58	6 40	1 40
13.1	s. Effiam, s. Edouard.	6.9	17	4 4	12 53	2 37	6 70	2 18
14.1	s. Kalixt 1, pab, merzer.	6.11	17	2 5	16 12	3 11	6 35	2 51
15.1	s. stez Thereza, gwerc'h-her.	6.12	17	0 6	21 18	3 42	7 10	3 21
16.1	s. Konogan, eskob a gerne.	6.13	16 58	7 26	16 57	4 42	7 15	3 10
17.1	s. ster Mac'harti-Mari.	6.15	16 57	8 30	17 26	4 42	7 15	4 19
18.1	s. Lukas, avieier.	6.17	15 55	9 31	18 2	5 12	7 05	4 48
19.1	s. Per a Alkantara, koves.	6.18	16 53	10 70	18 45	5 43	6 00	5 18
20.1	s. Ian Kanti, kovesour.	6.20	16 51	11 22	19 36	6 15	6 65	5 50
21.1	s. S. Konogan, esk., koves.	6.21	16 49	12 7	20 35	6 51	6 35	6 26
22.1	s. Moderate, esk. a Roazoun	6.23	16 47	12 45	21 41	7 32	6 05	7 43
23.1	Gouel Hor Zaïver benniget	6.24	16 45	13 16	22 52	8 38	5 80	8 18
24.1	s. Rafael, aic-beal.	6.26	16 43	13 44	...	9 59	5 80	9 4
25.1	s. Ar Christ-Rose.	6.27	16 41	14 8	0 6	11 23	6 60	11 9
26.1	s. Alor, eskop a Gerne.	6.29	16 40	14 31	1 23
27.1	s. Magloar, eskop.	6.31	16 38	14 54	2 41	1 0	6 55	0 44
28.1	s. Simon ha Jud, ebeteal.	6.32	16 36	15 20	4 4	1 50	7 05	1 32
29.1	s. stez Ediltrud pe Ellied.	6.34	16 34	15 48	5 28	2 36	7 50	2 47
30.1	s. Landonen, rouanez.	6.36	16 33	16 23	6 54	3 29	7 85	2 59
31.1	s. Bleizi, beleg.	6.37	16 31	17 8	8 17	4 5	7 95	3 43

Er miz-ma : Peur-echui da zastum an avalou-douar; tenna lvez a boetrabez bag ar c'haol-irvin; kendelec'h ar badoù segal, kerc'h gwiniz-goany (dibab mad an had); — skuller tremp war ar foennec'h nag ho freuza da c'houde, gwelloch ieoa r point; — dasum an had gwez, bag hada zoken gwez frouez ha gwez all; takat plant taouank e leach ar gwez maro; — dasum an avalou da ober jistr; arabac'had bac'hata ar gwez evit pilat an avalou, ne ouffet kemeter faloch'kuz; arabad lvez lakaat an avalou e gwiskadou re deo nag hi tezel diotlo kaer er meaz, rak bresna a reont muioch neuze hag a re ne veinont ket a gol! eveiazo kalz euz ho drusoni; — ar c'haog hag an egen a oa bei hadet e miz eost hag e miz gwengolo eo poen no flanta.

LE Sirop Féret

est le meilleur fortifiant à donner aux enfants pâles, chétifs, qui ne mangent pas et se développent mal.

C'est le seul remède contenant à la fois l'extrait total des algues marines qui purifie le sang. La nucléine des poissons qui fortifie les os et surtout le sérum marin, grand multiplicateur des globules rouges, qui fait le sang vermeil et les joues roses.

UN BÉBÉ

Bien poudré ne doit pas être échauffé, mais pour éviter les rougeurs de la peau, rien ne vaut la poudre :

"ZEDENIO" la boîte, 5 fr.

Pharmacie LE CHAPELAIN 2, Rue Anatole France LAMBÉZELLEC

Imprimerie Cornouaillaise

Rue des Gentilshommes - QUIMPER

Téléphone 2-44

Téléphone 2-44

POUR TRAVAUX EN LANGUE BRETONNE

POUR BROCHURES, THÈSES, PROSPECTUS,
CARNETS A SOUCHE, REÇUS, ÉTIQUETTES, ETC.

Adressez-vous à elle en toute confiance

ELLE VOUS RÉSERVE SON MEILLEUR ACCUEIL
SES TRAVAUX SONT PARTICULIÈREMENT SOIGNÉS

LE

Sirop Féret

est le meilleur fortifiant à donner aux enfants pâles, chétifs, qui ne mangent pas et se développent mal.

C'est le seul remède contenant à la fois l'extrait total des algues marines qui purifie le sang. La nucléine des poissons qui fortifie les os et surtout le sérum marin, grand multiplicateur des globules rouges, qui fait le sang vermeil et les joues roses.

UN BÉBÉ

Bien poudré ne doit pas être échauffé, mais pour éviter les rougeurs de la peau, rien ne vaut la poudre :

"ZEDENIO" la boîte, 5 fr.

Pharmacie LE CHAPELAIN 2, Rue Anatole France LAMBÉZELLEC

Bonnererie

AUX DAMES DE FRANCE

95 à 99, Rue de Siam, BREST

DEIZ ar MIZ	GOUELIOU AR MIZ :	An Heol		Al Loar		Brest		Kenta Gouenn Huellet ar Menez Kenta gourien e Potes-Lus
		Sao	Kuz	Sao	Kuz	Kenta	Huellet	
1 S	Gouel an HOLL ZENT.	6 39	16 30	18 3	9 32	4 51	7=90	4 27
2 1	Gouel an Anaoun.	6 40	16 28	19 7	10 36	5 38	7 65	5 13
3 m	s. Gwennael, abad.	6 42	16 26	20 18	14 26	6 25	7 25	6 0
4 m	Pl. eurus Fransca Amboaz	6 44	16 25	21 31	12 5	7 17	6 80	6 52
5 i	Relegon Senn ar Eskopti	6 45	16 23	23 33	12 36	8 14	6 35	7 52
6 g	s. Ildut, abad.	6 47	16 22	23 51	13 0	9 23	6 05	9 6
7 s	ss. Ke ha Tremeur, mers.	6 48	16 20	13 21	10 41	5 95	10 27	
8 S	s. Vollen, abad.	6 50	16 19	10 58	13 41	11 54	6 05	11 40
9 l	Dedi Iliz Sant-Salver.	6 51	16 17	2 4	13 53	0 26	6 00	0 11
10 m	s. Andre Avellin, koves.	6 53	16 16	3 8	14 18	1 19	6 25	1 2
11 m	Gouel an Armistic.	6 55	16 15	4 13	14 28	2 2	6 50	1 44
12 i	s. Martin, pab ha merser.	6 56	16 13	5 17	15 1	2 40	6 75	2 21
13 g	s. Stanislas Kostka, koves.	6 58	16 12	6 22	15 29	3 14	6 40	2 53
14 s	s. Jozefat, eskob, merser.	6 59	16 10	7 24	16 3	3 47	7 00	3 25
15 S	stez Jerfrud, gwerc'hez.	7 1	16 9	8 24	16 43	4 20	7 03	3 57
16 l	s. Melani, eskopa Roazoun.	7 3	16 8	9 18	17 32	4 52	7 05	4 28
17 m	s. Gregor ar Burzudon.	7 4	16 7	10 5	18 29	5 26	6 95	5 33
18 m	s. Modez, abad.	7 6	16 6	10 45	19 33	6 2	6 80	5 37
19 i	stex Isobel a Hongrili.	7 7	16 5	11 18	20 41	6 39	6 60	6 14
20 g	s. Felix a Valos, kovesour.	7 9	16 4	11 46	24 53	7 25	6 40	7 1
21 s	Ar Werch'ez enn Temp.	7 10	16 3	12 10	23 5	8 18	6 20	7 57
22 S	stez Seillia, gwerc'hez, m.	7 12	16 2	12 33	9 24	6 15	9 7
23 l	s. Tangi, abad.	7 13	16 1	12 55	0 28	10 37	6 25	10 23
24 m	Ian ar Groaz, kovesour.	7 15	16 0	13 18	1 38	11 47	6 45	11 33
25 m	stez Kael, gwerc'hez, m.	7 16	15 59	13 44	2 58	0 19	6 50	0 4
26 i	s. Silvest, abad.	7 17	15 58	14 15	4 20	1 16	6 90	0 59
27 g	s. Didas, kovesour.	7 19	15 58	14 54	5 44	2 9	7 25	1 51
28 s	s. Alan, esk, a Gempfer.	7 20	15 57	15 43	7 4	2 53	7 55	2 39
29 S	Sul genia an Asvent.	7 21	15 56	16 41	8 14	3 49	7 75	3 27
30 l	s. Andréo, abostol.	7 23	15 56	17 34	9 13	4 39	7 75	4 46

Er Miz-Ma : Echui da lakaat an had-goany ha da zastum ar boeabrez hag ar chaoi-irvin ; — digeri gwaziou er prajou e choumfe re a zour war-n-ho ; — trouebar ar choajou-med ; — netza-kelloù ha brankou bras ar gwez frouez, ar gwez-avaou dreist-où, o lamet kuit ar man, al lichen hag ar rusk seach, oll draouen bag a vir our ar gwez da greski bag a zastum amprevanec fall ; lakaat gwez frouez ha talla ar re goz ; dastum an deliou maro di ober teil ; — hada, er gwasked, karotez ruz, ha panz, enn dacennou bras ; trouebar ar chaoi-flleur pa vez seach an amzer ; — gwelet ha goloz ha goaskedel mad eo ar gwenan, lakaat mel pe traou all d'ar re anezho a zo paour.

AUX DAMES DE FRANCE

95 à 99, Rue de Siam, BREST

Vêtements pour Messieurs

OEZ ar MIZ	GOUELIOU AR MIZ	An Heol		Al Loar		E Brest		Kenta Gouelio e Port-Lais
		Sao	Kuz	Sao	Kuz	Renta	Gouelio	
		Huader						
1 m	s. Tugdual, esk. a Dreger.	7 24	15 55	19 9	9 58	5 27	7* 65	5 3
2 m	s. Tudek abad, merz.	7 26	15 45	20 24	10 33	6 14	7 35	6 39
3 l	s. Fransez Xavier, leov.	7 27	15 54	21 36	11 21	7 2	7 00	6 37
4 g	s. Per komzou sour.	7 28	15 54	22 56	11 2	7 54	6 65	7 98
5 s	stex Barba, gwerc'hez.	7 29	15 53	23 53	11 45	8 46	6 30	8 27
6 s	s. Nikolaos, eskop.	7 30	15 53	12 4	9 45	6 90	9 29
7 l	s. Ambraz, doktor.	7 32	15 53	0 58	12 23	10 53	5 95	10 39
8 m	Ar Werchekrouet dinam	7 33	15 53	2	31 12 43	11 56	5 95	11 42
9 m	s. Kerno ermid.	7 34	15 52	3	7 13 5	0 26	5 90	0 11
10 l	s. Koulet, eskop.	7 35	15 12	4 12 43	31	1 20	6 15	1 3
11 g	s. Damas, pab.	7 36	15 52	5 15	14 2	2	7 6 40	1 49
12 s	s. KORANTH, patron Kerne.	7 37	15 12	6 16	14 41	9 48	6 60	2 28
13 S	s. Lusia, gwerc'hez, m.	7 38	15 52	7 33	13 27	3 26	6 80	3 5
14 l	s. Guiguer pe Eguiner.	7 28	15 52	8	3 16 22	4 2	6 95	3 40
15 m	stex Filomen, gwerc'hez, m.	7 29	15 53	8 45	17 25	4 38	7 10	4 15
16 m	s. Euseb, eskop, merzer.	7 40	15 53	9 21	18 33	5 14	7 15	4 50
17 l	s. Judikael, kovesour.	7 41	15 53	9 50	19 44	5 50	7 10	5 25
18 g	Gortoz ar Mabik Jezus.	7 44	15 53	10 16	20 56	6 29	7 00	6 4
19 s	s. Briak, abad.	7 42	15 54	10 38	22 9	7 11	6 85	6 46
20 U	s. Jul, merzer.	7 43	15 54	11	0 23 24	7 58	6 65	7 35
21 l	s. Thomas, abostol.	7 43	15 54	11 22	8 51	6 50	8 32
22 m	stex Eulalia, gwerc'hez, m.	7 44	15 55	11 46	0 40	9 55	6 40	9 40
23 m	s. Delm, eskop.	7 44	15 56	12 13	1 58	11 3	6 40	10 49
24 l	s. Demont, kovesour.	7 44	15 16	12 47	3 18	0 48	6 60	0 32
25 g	Gone! NEDELEK.	7 45	15 57	13 29	4 37	1 51	6 95	1 33
26 s	s. Stefan, kente merzer.	7 45	15 58	14 23	5 51	1 51	6 95	1 33
27 S	s. Ian, abostol, avieier.	7 45	15 58	15 28	6 55	2 50	7 25	2 20
28 l	An Innossant Merterien.	7 46	15 59	16 41	7 47	3 42	7 50	3 21
29 m	s. Thomasza Gantboreri, esk.	7 46	16	0 17 57	8 28	4 30	7 65	4 7
30 m	stex Tigrida, c'hoar Grallion	7 46	16	1 19 13	9 0	5 17	7 63	4 53
31 l	s. Silvestr, pab.	7 46	11	2 20 26	9 26	5 59	7 50	5 34

Er miz-ma : Kendelc'her dia zigeri gwaziou ha prajou, da nettaat ar gwez frouez ha d'ho zailha; troucha an huel-var re fall an amzer dia labouer et meaz, poania da lakaat urz er chardiez hag er chreier; raparivez ar benniou ha kemeret ar voazamant d'ho lakaat peh binenn he blas, evit ma ouio an oll e pe leach' ho chabout pa vezoz ezomm anezho.

Ar boited iaouank hag o deuz vloaz echu a die lakaat ho a dieo, er miz-ma, var listenn ar boited iaouank a dieo en em ginnig an, bloaz a zeu dirag konsel ar reform evit gwelie ha mad int da zoudarded. — Ar chas hag ar chezek a die beza, er miz-ma ivez, dis-

— 27 —

FOARIOU AR FINISTER

ARRONDISAMANT BREST

BRELEZ, ar 26 a viz du. — BREST, al lun kenta euz a bep miz, ar meurs araog ar Iaou-Bask ha kenta lun a viz here. — DAOULAZ, ar merc'h her kenta euz a bep miz. — DIRINON, an trede merc'h her euz ar vizioù genver, meurs mae, gouere, gwengolo, du. — FOLGOAT, 9 genver, 5 meurs, 6 ebrel, 23 even, 20 eost, 7 ha 9 gwengolo. — GOUESNOU, denc'hent ar Iaou-Bask, ar 25 a viz here, ar pevare iaou a vizioù genver, c'houevrer, meurs, ebrel, even, gouere, eost gwengolo, du ha kerzu. — GOUL'CHEN, an 20 a viz ebrel, hag an 2 a viz gouere. — GUIPAVAZ, an eil iaou a bep miz. — GWISENI, an eil sadorn a ebrel, here. — GWITALMEZE, an trede lun a bep miz. — HANVEC, an eil iaou a bep miz, hag an 22 a viz gouere. — HOSPITAL-CAMFROUD, al lun kenta a c'henver, meurs, even, gwengolo. — IRVILLAC, ar pevare meurs a bep miz. — KER-BER, ar c'henta meurs a bep miz. — KONK-LEON, eil meurs a viz mae, ha meurs araog ar 15 a gwengolo. — LAMBEZELLEC, ar meurs araog Sul-ar-Lard, an trede meurs a bep miz. — LANDERNE, an trede sadorn a bep miz, Gouel-Mikeal, ha da 25 a viz du. E Landerne e vez ive foariou evit ar chatel lard d'an eil lun a vizioù genver, meurs, ebrel, here, du ha kerzu. — LANDUNVEZ (Kerzent) eil meurs kerzu. — LANNILIS, kenta merc'h her a bep miz ; foar kezek, kenta merc'h genver, meurs, mae, gouere, gwengolo, du. — LES-NEVEN, al lun diveza a bep miz, hag ar 25 a viz gouere, hag an eil lun a vae, even, gouere, eost, gwengolo, here; bep lun foar moc'h. — LOG-EGUINER, ar gwener araog sul an Dreinded. — LOKOURNAN, ar zadorn kenta euz a bep miz. — AR MERZER, 25 a ebrel (foar ejenned lard ha bioc'hed), an eil lun a c'houere (foar kezek, denved ha leueou) a bad tri devez. — PLABENNNEC, an eil meurs euz a bep miz. — PLOUGASTEL-DAOULAZ, ar iaou diveza a bep miz.

NOTA. — An nep a gayfe ama foariou ha n'int mui anavezet, pe re all bet chenhet devez d'ezo, a zo pedet da skriva d'ar Chourrier du Finistère, Brest.

PLOUGERNE, an trede iaou e bep miz. — PLOUHIN-WITALMEZE, ar iaou kenta a vae, here. — PLOUVIAN, eil sadorn c'huevrer, ebrel, gouere, here. — PLOUZIRI, ar c'henta lun a c'henver, c'houevrer, meurs, ebrel, du, kerzu. — PORS-PODER, ar iaou diveza a vae. — RELEK-KERHUON, trede merc'her a bep miz. — SANT-DIVI, ar pevare meurs a c'henver, meurs, mae, gouere, gwengolo, du. — AR ROC'H, ar iaou kenta a bep miz. — SANT-ALAR KERNE, antronoz gouel s. Fransez (kerzu), iaou diveza bep miz. — SANT-MARC, pevare meurs a veurs, even, gwengolo, kerzu.

ARRONDISAMANT MONTROULEZ

BERVEN (e Gwitevede), ar pevare iaou euz a bep miz. — BOTSORHEL, lun araoag an 23 ebrel, lun araoag hanter eost. — AR CHLOASTR, ar iaou diveza euz a bep miz, hag al lun goude sul an Dreinded. — AN DRE, ar gwener kenta euz mizioù genver, c'houevrer, meurs, ebrel, du ha kerzu. — GWERLESKIN, kenta lun genver, lun-zantel, pevare lun gouere, kenta lun here. — GWIKLAN, eil lun c'houevrer, ebrel, even, eost, here, kerzu. — GUIMEK, ar meurs varlerc'h ar zul kenta a viz gouere. — GWIMILIO, an trede lun a bep miz. Ar hemped lun eus ar mizioù goav (eus miz du da viz meurs) foar ar zaout lard. — GWINEVEZ-LOCHRIST, an trede iaou a c'henver, meurs, mae ha du. — KASTELL, pevare meurs a bep miz. — KLEDER, 28 genver, 18 du. — KÖMMANA, meurs diveza bep miz ; 30 gwengolo ha 27 kerzu. — LAMBAOL-GWIMILIO, al lun goude ar sul kenta a vae, hag ar pevare gwener euz mizioù here, du, kerzu, genver, c'houevrer ha meurs. — LANDIVISIO, foar Sant-Vaze, ar 15 hag an 22 a gwengolo, hag an eil merc'her bep miz. Foariou evit ar chatal lard, bep merc'her euz mizioù mae, even, gouere, eost, gwengolo hag here. — LANHOUARNE, ar 25 ebrel, 6 mae, 11 even, 17 gouere. — LANMEUR, eil lun ar Choraiz, 6 a vae, 11 a even, kenta gwener ha kenta sadorn a here, 9 a gerzu. — LANNEANOU, 25 a veurs, 24 a even, diveza lun a eost, 26 a gerzu. — LOG-EGINER, pevare sadorn a genver, c'houevrer, meurs, ebrel, gwengolo, here. — LOCHRIST (e Gwinevez), ar 24 a gwengolo. — MESPAUL (Santez Katell), lun kenta peb miz. — MONTROULEZ, an eil sadorn e bep miz, ar 15 a viz

here (Foar an Neac'h a bad 2 zevez) ar 25 a viz du (Foar Santell Katell, 2 zevez), foar kezek d'ar 15 a veurs, iaou goude ar Pentekost, 4 gouere. — PENZEZ (e Taule), al lun kenta a bep miz ha 29 a gwengolo. — PLEIBER-KRIST, pevare lun bep miz, eil iaou mizioù genver, c'houevrer, meurs, du, kerzu. — PLOUEGAT-GWERRAND, 21 a genver, 20 c'houere, 22 a gerzu. — PLOUESKAT, 10 a eost, 18 a here, ar zadorn kenta miz ebrel, an eil sadorn an nao miz all. — PLOUEZOC'H, ar 17 a viz genver, 20 ebrel, 17 gouere ha 27 kerzu. — PLOUGON-VEN, eil merc'her meurs, 17 mae, Saint-Eutrop, 30 ebrel, 9 here, ha pevare meurs, gwengolo ha kerzu. — PLOUIGNO, an eil lun a c'henver, merc'her al ludu, antronoz ar Iaou-Bask, eil meurs, a wengolo, pevare meurs a zu, hag al lun goude Foar an Neac'h e Montroulez. — PLOUNEOUR-MENEZ, an trede meurs a bep miz. — PLOURIN, 13 a viz here. — PLOUVORN, sadorn diveza bep miz, 17 here (ma tiguez ar 17 d'ar zul, ar fcar a vez great d'ar zadorn diveza). — AR PONTHOU, ar meurs kenta euz mizioù genver, meurs, mae, gouere, gwengolo ha du. — AR RELEK (e Plounour-Menez), ar merc'her kenta a genver, ebrel, mae, even, gouere, here ha du, 1 c'houevrer, 24 meurs, 14 eost, 7 gwengolo, 7 kerzu. — SAN-THE-GONNEC, ar c'henta meurs euz a bep miz (kaz a cheller kezek d'ar foariou-ze ives), ar iaou kenta ar Choraiz, eil meurs gouere, ann 10 a wengolo, ar iaou araok ar gwener kenta a viz here. — SIBIRIL, 28 here, 6 ha 27 kerzu. — SIZUN, an trede iaou a bep miz, hag an trede lun, a viz du da fin ebrel.

ARRONDISAMANT KEMPER

BEUZEK-CAP-SIZUN, lun ar Rogasionou. — BRIEK, al lun kenta a bep miz. — DOUARNENEZ, trede lun a bep miz. — EDERN, pevare lun goude Pask. En Niver, lun ar Pantekost, 8 gwengolo. — ELLIANT, ar 5 a vizioù genver, meurs, ebrel ha gwengolo, ar 25 a vae, an 1 a viz kerzu. — ERGE-GABERIC, al lun goude an eil sul a wengolo, e chapel Kerdevot. — AR FOREST (e Fouesnant), ar merc'her Pask, meurs ar Pantekost, hag an eil lun a wengolo. — FOUESNANT, ar merc'her goude trede sul gouere. — GOAYEN, merc'her diveza bep miz. — GWENGAT, al lun diveza a viz c'houevrer. — GWILVINEC, trede lun meurs, mae, gwengolo, du. — KEMENEVEN, lun ar Pantekost, diveza lun a zu. — KEMPER, an trede sadorn euz

miziou genver, c'houevrer, meurs, even, gouere, cost, here, du ha kerzu, ar 15 a ebrel, an 2 a vae hag ar 25 gwengolo. — *KERFEUNTEUN*, kenta dez a viz mae (pe 30 a ebrel, 'z euz sul pe c'houel en denc'hent). — *KLOAR-FOUESNANT*, al lun diveza a veurs, al lun goude kenta sul gouere. — *KONFORT* (e Meilar), ar 25 a viz genver, ar 26 a viz meurs, ar 25 a viz du hag ar pevare lun gwengolo. — *KONK-KERNE*, al lun goude an 11 a vizioù c'houevrer, mae, eost ha du. — *AR IEUC'H* (e Ploare), an 9 a vae. — *LANDREVARZEK*, lun an Dreinded ha trede lun a viz kerzu. — *LANDUDEC*, an 10 a bep miz. — *LANGOLEN*, an 28 a veurs, mae ha gwengolo. — *LANRIEC*, 2 genver, lun goude trede sul gouere. — *LANVERN* (e Plonéour), an 1 a viz here. — *MEILAR*, ar 15 a vae, lun kenta a viz gouere, hag ar 7 à wengolo. — *PEUMERIT*, trede meurs bep miz ; e Sant-Joseph, pevare lun goude Pask. — *PLOARE*, trede merc'her a veurs hag a wengolo. — *PLOGASTEL-SANT-JERMAN*, an 28 a vae, e Sant-Jermen, al lun diveza euz ar miziou all. — *PLOGONNEC*, al lun goude sul ar Basion hag al lun diveza a viz du. — *PLOMEUR*, lun diveza a vae, an Treminou, pevare sadorn a wengolo. — *PLONEIS*, 8 a viz kerzu. — *PLONEOUR-LANVERN*, an 13 a bep miz. — *PLOUHINEC*, an eil lun a viz gwengolo. — *PLOVAN*, al lun goude an trede sul a wengolo. — *PLOZEVET*, lun an Dreindet, kenta lun a bep miz. — *PONT-KROAZ*, trede iaou a bep miz. — *PONT-ANN-ABAD*, iaou kenta a bep miz, eil iaou a c'houevrer, ebrel, here ha kerzu. — *POULDAHUT*, ar gwener kenta a bep miz. — *POULDERRGAT*, kenta merc'her c'houevrer, even, gwenvolo. — *POULDREUZIC*, 22 a bep miz. — *POULLAN*, al lun goude sul kenta gwengolo. — *RSPORDEN*, trede iaou bep miz, ar 7 a viz genver, ar 6 a viz kerzu. — *SANT-XVI*, 1 genver, lun varler'h eil sul goude Pask. — *TOURC'H*, an 1 a viz ebrel, hag al lun goude an trede sul a wengolo. — *TREGUENNEC*, kenta gwener goude ar Pante-kost. — *TREGUNK*, 5 genver, merc'her diveza c'houevrer, eil merc'her ebrel, kenta merc'her gouere, gwengolo, du. — *TREMEOC*, trede lun goude Pask, 28 a wengolo. — *TREOGAT*, meurs goude trede sul a wengolo.

ARRONDISAMANT KASTELLIN

ARGOL, al lun goude ar zul diveza a viz eost, an 19 a wengolo. — *BERRIEN*, ar 4 a viz kerzu, hag al lun goude gouel

ar Zakramant. — *BOLAZEC*, ar zadorn goude ar Iaou-Bask. — *BOTMEUR*, ar gwener diveza euz miziou mae, gouere ha gwengolo. — *BRASPARTZ*, al lun kenta a bep miz, al lun goude ar Zul-Bleuniou. — *BRENNILIZ*, al lun goude ar pevare sul gouere. — *AR CHLOASTR*, ar pevare sadorn a viz genver, hag ar pevare sadorn goude Pask. — *DINEOLT*, an 22 a viz c'houevrer hag ar 16 a viz du. — *AR FAOU*, bep sadorn diveza a miz, ar 17 a viz genver, 15 a veurs, 3 a vae, 15 a even, 14 a wengolo, ha 10 a here. — *AR FOUILLEZ*, an eil meurs bep miz, an 2 a viz mae, an 23 a viz even hag ar 14 a wengolo. — *GOUEZEC*, 25 meurs, 26 mae, 29 gwengolo. — *HUELGOAT*, antronoz ar Chandelour, iaou kenta a Ch'orai, antronoz gouel Maria-Veuz, deiz gouel Mark, 16 eost, an 19 a vae, 25 even, 16 eost, 29 gwengolo, 28 here, 21 du, an trede iaou a bep miz. — *KAMELED*, trede merc'her genver, gouere, eost, here. — *KAST*, al lun goude an eil sul a vae, al lun goude an trede sul a viz gouere. — *KASTELLIN*, ar iaou kenta euz a bep miz, 12 a veurs, 6 a vae, 18 a here, 23 a zu. — *KASTELL-NEVEZ*, ar merc'her kenta euz a bep miz, 20 genver, c'houevrer, meurs, gouere, eost, gwengolo, kerzu, 23 ebrel, 11 even, 15 here, 11 du. — *KEMENEVEN* (e Kergoat), lun ar bleunion, an 2 a viz gouere hag an 29 a viz eost. — *KERAEZ*, eil ha diveza sadorn c'henver ; eil sadorn a c'houevrer, 13 meurs, (*daou zevez foar*), unan evit ar c'hezek, unan evit ar zaout, ar zadorn goude Pask; ar zadorn goude ar Iaou Bask; ar zadorn goude an 29 even; eil ha diveza sadorn a eost; ar zadorn goude an 19 gwengolo; an 2 a viz du, (*a bad daou zevez*) ; diveza sadorn a viz du; bep meurs marc'had libr ar chatal lard. — *KERGLOFF*, al lun goude an eil sul a wengolo. — *KIMERC'H*, 19 a ebrel. — *KLEDEN-POHER*, ar meurs kenta a vae hag a here. — *KOLLOREC*, gwener goude an Dreinded, trede lun meurs, mae, ebrel ha du, al lun goude trede sul gouere hag here. — *KORE*, 2 genver ha 25 c'houevrer, 26 meurs, 28 ebrel, 19 mae, 28 gouere, 1e eost, 14 gwengolo, 28 here, 29 du, eil meurs a gerzu. — *KRAON*, 2 ha 7 genver, 3 c'houevrer, lun ened, 26 meurs, ar zadorn araoak ar 15 à ebrel, 28 mae, 30 even, 22 gouere, 28 gwengolo, 9 a gerzu; e *Sant-Fiakr*, 10 mae; e *Sant-Laurans*, 11 even, 11 eost, 2 here. — *LANDELO*, an 30 a ebrel, 22 even, 22 gouere, 29 gwengolo ha 13 a c'houevrer. — *LANDEVENNEK*, ar 15 a c'houere ha 24 a wengolo. — *LANVEOC*, an 23 a genver, ar merc'her Fask, antronoz ar Iaou-Bask, ar iaou goude Gouel-Mikeal, an 11 a viz du hag an 23 a viz kerzu, gwener kenta a veurs. — *LAZ* an 31

ə viz meurs, an 2 a vae, 3 a even, ar merc'her goude an trede sul a wengolo. — *LENNON*, lun an Dreinded, hag an eil meurs a viz kerzu. — *LEUHAN*, an 18 a viz ebrel, hag al lun goude ar sul kenta a viz here. — *LOK-MARIA-BERRIEN*, al lun goude an Dreinded, al lun goude sul diveza gwengolo. — *LOKEFFRET*, al lun araok ar 26 a viz gouere, an trede gwener a veurs, gwengolo, al lun goude an Dreinded. — *LOKRONAN*, ar meurs kenta euz a bep miz. — *LOPEREC*, trede merc'her ebrel, 8 kerzu. — *MENEHOM* (e Plomodiern), ar 17 a viz even, ar 16 a viz eost hag an 9 gwengolo. — *PLEYBEN*, an trede meurs a bep miz; 29 genver, 25 c'houevrer, 29 mae, 1 eost, 29 eost, 29 here. — *PLOMODIERN*, ar 27 a c'houevrer, an 19 a vae, al lun goude sul diveza wengolo. — *PLONEVEZ-PORZAY*, al lun kenta a viz meurs hag a viz here. — *PLONEVEZ-AR-FAOU*, 25 genver, 12 mae, 6 kerzu; foar Sant-Herbot, ar gwener araok sul an Dreinded. — *PLOUYE*, foar kezek e Sant-Salaun, da lun ar Pankekost. — *PORZ-LAUNAY*, 12 c'houevrer, 25 gwengolo. — *POULLAOUEN*, al lun araok ar zul ened, 3 mae, al lun goude kenta sul gouere hag here. — *ROSKANVEL*, gwener diveza a viz c'houevrer, gwener kenta a viz mae hag even ha d'al lun goude ar 14 a viz gwengolo. — *SANTEZ-ANNA E LANVEOC*, gwener (goude pe arago ar 26 gouere). — *SANTEZ-ANNA-AR-PALUD*, (e Plonevez-Porze), al lun goude sul diveza eost. — *SANT-HERNIN*, an 1 a veurs, 15 a viz gouere, hag 1 a here. — *SANT-RIVOAL*, an 21 a wengolo. — *SANT-VIK*, 10 ebrel, lun goude eil sul here. — *SKRIGNAC*, bep eil meurs ar bloaz, ar 24 a viz c'houevrer, ar merc'her Fask, meurs kenta ebrel, meurs goude sul diveza even, an 1 a viz eost, ar meurs kenta a viz here, an 21 a viz kerzu. — *SPEIET*, 15 genver, 28 ebrel, meurs goude an Dreinded, meurs goude eil sul gouere, meurs goude sul kenta gwengolo hag here, ha 15 a viz du. — *TELGRUC*, an 18 a veurs, 12 here. — *TREGARVAN*, al lun goude ar sul kenta a viz gouere. — *TREGOUREZ*, 24 gouere hag an 29 a wengolo.

ARONDISAMANT KEMPERLE

ARZANO, ar meurs kenta a bep miz. — *BANNALEC*, an eil merc'her, euz miziou genver, mae, even, gouere, eost, gwengolo, here, du, kerzu, hag ar merc'her kenta, euz miziou c'houevrer, meurs hag ebrel. — *GUILLIGOMARCH*, lun goude eil sul gouere, e Sant-Alar. — *KEMPERLE*, lun ar Basion, ar

Iaou-Gamblid, pevare gwener a viz gouere, eil gwener a cost, diveza gwener a wengolo, eil ha diveza gwener a here; foariou vit ar c'hezek, an trede gwener euz genver, c'houevrer, mae, even, du hag ar 24 a viz kerzu. — *KERRIEN*, ar pevarc iaou a even, hag ar 24 a viz kerzu. — *KERNEVEL*, eil lun c'houevrer, ebrel, even, gwengolo, here, du. — *LANRIEC*, 2 genver, ha lun goude trede sul gouere. — *MELVEN*, eil merc'het c'houevrer ha meurs, lun an Dreinded, lun diveza eo', meurs, kenta here, 26 kerzu. — *MOELAN*, an eil iaou a veurs, mae hag even, hag ar c'henta iaou a wengolo. — *PONT-AVEN*, an trede meurs a genver, ar c'henta hag an diveza meurs ar Chouraiz, ar 6 a vae, 23 a even, ar meurs kenta euz miziou even, gouere ha gwengolo, ar meurs araok Gouel-Mikeal, ann 1 a kerzu, hag ar meurs araok Nedelek. — *RIEK*, trede lun ar Chouraiz, lun an Dreinded, lun goude 8 gwengolo, trede lun kerzu. — *SKAER*, foar ar goumanantchou d'an 3 genver, ar 15 a genver, 15 c'houevrer, 12 meurs, 10 ebrel, 3 mae, ar sadorn goude Gouel ar Sakramant, an 1 a gouere, 1 ha 24 eost, 7 gwengolo, 1 here, 2 ha 26 a viz du ha 16 a viz kerzu. — *SANT-TURHIAN*, trede merc'her c'houevrer, ebrel, even, gwengolo, du, kerzu.

Devez ar marc'hajou brasa

LUN. — Brest, Douarnenez, Gwerleskin, Konk-Kerne, Kraon, Lesneven.
MEURS. — Daoulas, Kastel, Konk-Leon, Pleyben, Pont-Aven.
MERC'HER. — Goyen, Kastelnevez, Kemper, Landivisiau, Lannilis.
IAOU. — Gouesnou, Huelgoat, Kastellin, Pont-e-Kroaz, Pont 'n Abad, Rosorden.
GWENER. — Brest, Douarnenez, Kemperle, Konk-Kerne, Lanmeur.
SADORN. — Ar Faou, Goyen, Kemper, Keraez, Landerne, Lokournan-Leon, Montroulez.

KONKOUR DIVINADENN

ALMANAK AR BREIZAD

— Ar c'honkour-ma a zo kinniget da holl lennerien Almanak ar Breizad 1935.

— Kant priz a vez. Bep a velo « Ballis » evit an daou genta. Eur billet kant lur d'an trede. Hanter-kant lur d'ar pevare. Daougent lur d'ar pempet. Levriou ha traou all evit ar 95 priz all.

— Er bafen diveza e kavoc'h eur bon, da zigas deomp en dro (Concours de l'Almanach, au *Courrier*, 4, rue du Château, Brest) gant adress peb hini.

— Meur a hini er memes famill pe er memes stal a c'hell kas ar respontchou, gant ma vez lakeat ar bon a-unan gant peb listen respontchou.

— Kas ar respontchou beteg ar Chadelour. — Arabad rekomandi ho liziri. Mes red eo lakaat eun timbr dek kuennek var hoc'h envelopp.

— Hanoiou ar re o devezo gounezet a vez embannet gant ar *C'houriher*, e niveren genta miz meurs.

— Ar respontchou hep ar bon ne gontont evit netra.

— Peb lizer kaset hep timbr dek kuennek var an envelopp, a vez refuzet ganeomp.

— An diou goulenn diveza a gonto hepken evit lakaat kemm etre ar re a vije par befe neuze.

Ma zeus tud par memes goude ar goulennou-ze, ni a denno d'ar blouzen-verr pehini anezo a vez ar c'henta.

— Ne c'houzanvimp reclamasion ebed.

— Ar priziou a vez da gemeret e ti ar *C'houriher*. Ar mizoukas, a hent all, a vije da baea gant ar perc'hen.

18 Divinaden ha 2 goulenn = 20 respont da rei.

AN ILIZ

MIZ GENVER

EN AUSTRALI. — Katoliked ar vro pell-ma a ra eur Vodadeg ar Zakramant meulet ra vez, evit ar c'chantved bloavez ma oue savel kear Melbourn, kear-benn ar vro. Tri-ugent mil katolik er brososion, gant an ao. kardinal Mac-Rory, a Vro-Ireland, kannad ar Pab.

E SUISS. — Relegou an Den-Eurus Nikolas de Flue a zo kaset gant honor d'eur bez nevez. Hen eo a lakeas peoc'h, e 1481, etre ar Suisses oc'h en em ganna.

MEXIK. — Brezel d'ar relijon. E rann-vro Puebla, etre 12 kant mil a gatoliked, al lezen na aotre nemet 23 belek (ar pez a rafe 10 pe 11 beleg evit ar Finister abez) ha c'hoaz an 23-ma na vezint aotreet nemet ma vezont dimezet: o goaperez ha krisder! E Keretaro, ar fonctionerien eureujet en iliz a zo torret eus o c'harg. E Chiapas, ar patromiou ha skeudennou devot a vez bruzunet. Dispac'herien a laz katoliked en eur grail : « Maro d'an Iliz! Maro da Zoue. »

TURKI. — Brezel da beh relijon. Ar venec'h, ar veleien, ar seurezed a rank guiska dillad « civil ». Kannad ar Pab n'eo ket digemeret gant ar C'houarnamant dizoue. Hen-ma ne fell ket dezau ar Pab.

MIZ C'HUEVRER

BRO-ZAOZ. — Ar verzerien Thomas Morus ha Yan Fisher a zo diskleriet Sent. Lazet oant bet pevar c'chant vloaz zo dre urs ar roue fall Herri Eiz.

MEXIK. — Brezel ato d'ar relijon. An holl fonctionerien a rank beza dizoue. Ar skolioù katolik a zo sarret. A skolioù dizoue a laka mesk ha mesk paotred ha paotrezed. Ar c'hazeten-nou katolik o deus difenn da lavaret ger ebed divarbenn ar C'houarnamant framason, laer ha muntrir. Kazetennou ha levriou zo, zo bet difennet o moula. Kals eskipien a zo harluet, darn bet e prizon. Kals ilizou zo diskaret; kals re all sarret. Ar framasonerez kriz ha gaouiad a zo mestrez.

Mes katoliked, tec'het er meneziou, a stourm gant armou ouz enebourien al liberte hag ar feiz.

BROILOU-MISSION. — Brema e zeus 1.600 belek chinoia, 2

vorian eus Afrik ar Chreizdeiz, 2 indian o chom e bro-Natal, meur a hini e Dahomey, e Togo, er C'hongo. E kreisdeiz an Amerik, eur beleg Araucan, eus ouenn ar brezelourien. E kreiz ar vro, en Honduras, beleien Karaïb, morianed hag indiane. Er C'hanada, eur jezuist irokwa (kroc'hen ruz) bet chaseour er c'hoajou braz. — Re all zo euz ar Japon (eun eskop zo, mimes euz ar C'horee, euz an Annam, euz enez Java en Oseani, euz an Hindoustan, euz Bro-Pers (Iran), etc.

Paotred ha paotrezed a za d'ar gouent (Trappisted, Karmelitezed, Ursulinezed, etc.) er Japon, er Chin, en enez Ceylan, er C'hongo, en Oseani, en Transvaal, e kreiz an Afrik, e bro an Eskimoed, en Annam... An Iliz katolik ne varvo ket. Gounid a ra, brema evel guechall. Broiou zo a ra brezel dezi; evel bepred; ne varv ket evitse!

BRO-C'HALL. — An Emgleo katolik a zav la Centrale catholique du Cinéma et de la Radio, le Secrétariat central de la Chanson, hag Emgleo kristen ar vicherourien. Ar yaouankiz kristen (micherourien, labourerien douar, skolaerien, martolodet, skoutet) a ia var gresk.

MIZ MEURS

ALLMAGN. — Brezel d'an Iliz katolik. Ar baotred yaouank a rank mont en emgleioù paian Hitler. Eskipien a zav o mouez enep al lezennou difeiz. Beleien ha seurezed a zo kaset d'ar prizon hep rezon ebed. Skoliou katolik a zo sarret.

MEXIK. — Muntrieren a denn var ar bobl hag a c'houenne liberte an eneou ha liberte ar skol. C'huec'h katolik a zo lazet, re all gloazet.

MIZ EBREL

E LOURD. — Fin Jubile Naontekved kantved ar Redempson. An ao kardinal Pacelli, kannad ar Pab, a brezid ar gouelioù: offerennou hep ehan epad tri dervez ha teir nozvez, prezegenou, prosesionou gant 3.000 beleg, 400.000 kristen a bep bro, kommunionou a vilionou, prez'gen ar Pab gant an T. S. F. — Gouarnamant Bro-C'hall en doa kaset ar ministr Marin, ar prefet, ha soudardet da zigemeret kannad ar Pab.

MIZ EVEN

ALLMAGN. — Kals beleien, seurezed, katoliked, kaset d'ar prizon evit o feiz. Kazetennou katolik kondaonet ha diskaret.

AOTRICH. — Ar Gambr a aotre famill an impalaer maro da veva er vro; he madou a zo restaolet dezi.

TCHEKOSLOVAKI. — Kenta Bodadeg veur katolik an Tchekoslovakia zo bet prezidet gant an ao. kardinal Verdier, kannad ar Pab. Ar c'houarnamant en deus sikouret en dra c'helle, eyitan da veza protestant dreist-holl ha memes framason. D'an offeren var gan diveza, meur a gant mil den.

SERBI. — Eil bodadeg veur ar Zakramant meulet ra vez, prizidet gant an ao. kardinal Hlond, eus ar Pologn, kannad ar Pab, ha gant daou vinistr. 150.000 katolik er vodadeg.

MIZ GOUERE

SUISS. — An eskipien bodet e Lugano a ro ali d'ar bayzanted da zevel emgleioù. Lavarout a reont eo red enebi ouz an dud a flastr o nesa, mes en eur zelc'her da holl lezennou ar justis kristen.

BRO-C'HALL. — E Strasbourg, dekved Bodadeg veur ar Zakramant meulet ra vez, prezidet gant an aotrounez Verdier, Maurin ha Binet (kardinal Paris, Lyon, Besançon), gant an ao. Ruch eskop Strasbourg, 20 arc'heskop hag ęskop all. — 150.000 kristen d'ar brosesion vraz.

ALLMAGN. — An ao. 'n eskop Orsenigo, kannad ar Pab e Berlin, a ro d'ar C'houarnamant eul lizer skrivet en hano Hon Tad Santel, da glemm eus ar persekusion. — Goasoc'h-goasa e za er Reich enep ar gatoliked.

SERBI. — Ar c'houarnamant a zin eur C'honkordat gant Hon Tad Santel ar Pab.

MIZ EOST

BRO-C'HALL. — E Poatié, 300 superior eus skolachou Frans en em vod da studia penaouz kas var araog an deskadurez hag ar gelennadurez kristen etouez an dud yaouank.

VATIKAN. — Hon Tad Santel Pi Unnek a lavar da Allmandet yaouank delc'her mad d'o feiz daoust ha d'ar bersekusion...

Da Vodadeg an Infirmierezed katolik e lavar pedi enep ar brezcl.

ALLMAGN. — Bodadeg an eskipien a zifenn ouz ar gatoliked trei a du gant paianed Hitler. Rebech a ra da Hitler an torfejou great enep ar relijon dre urs ar C'houarnamant.

Ar c'hardinal PACELLI e Lourd

ER GEAR

— Kantved bloavez al levr *Barzas-Breiz* a zo bet lidet e Kemperle, evel m'oa deread ober. Al levr-ma a zo soniou ha guerziou brezonek ennan, bet dastumet ha dreset gant an ao. Kermaker (de la Villemarqué) ha gant e vamm, ken e bro Nizon, ken e Leon ha Kerne. Darn anezo a zo koz-koz, darn nevesoc'h, holl kaer ha dudius. Meur a hini a vez kanet hirio c'hoaz. Pa ouent skignet dre Vro-C'hall ha dre ar bed, an dud a oue souezet o kompreñ he devoa hor Breiz barzed ken **he-lavar** ha ken kalonek. — Dalc'homp mad da zoniou ha da yez hor Mamm-Bro vihan.

— E Pleyben, goueliou ar Bleun-Brug a zo lidet gant tud a vilierou. An ao. 'n eskop Duparc hag an ao. 'n eskop Mesguen o deus prezidet bodadegou. Evel bep bloaz e oue diskleriet prezegennou, c'hoariet peziou da c'hoarzin ha da lenva, espozet labouriou kaer, roet priziou da ganerien ha da ganerezed, hag ive d'ar vugale a zesk ar brezoneg evit ar guella er skoliou.

— C'hearierien ar Bleun-Brug a ia a barrez da barrez da ziskleria peziou-c'hoari brezoneg eus ar re vella.

— Peziou galleg divalo o veza bet embannet ha soken diskleriet er Finister, enep ar bayzanted, an armee, an Iliz hag ar c'hiziou deread, tud vad o deus enebet outo dre goms ha dre ober e Bannalec, e Kemper, e Landerne, e Brest. — Daou gatolik, bet kondaonet e Brest evitse, a zo bet diskleriet di-damall gant barnerien Roazon.

E Miz eost Dispac'herien o deus great freuz e Brest. Tud paet gant paotred Moscou a zo deuet da c'hueza tan ar Revolution etouez an dud. Tiez zo bet lakeat an tan enno; staliou laeret o marc'hadourez; tiez ha traou diskaret; archerien ha soudardet gloazet. En eur zifenn an urs vad er pors hag en eur en em zifenn o-unan, an archerien o deus ranket lopa, eur micherour zo bet lazet. Eun all, hag a zelle ouz an dizurs var ar plasea, a zo bet paket e touez re fall, pa edo an archerien oc'h ober dezo mont kuit. Skoet e oue ker rust ma rankas meravel nebeut goude.

Meur a zispac'her a zo bet kondaonet d'ar prizon.

— Ar voterez evit ar C'honseil ti-kear o deus diskouezet e za an dud a urs vad var araog. Pa vezo senatourien da henvel — abenn tri bloaz d'an divezata — e velimp m'on deus gounezet aoualc'h evit rei lamm d'ar Ch'artel, hanvet brema Front populaire, hen-ma skoazellet gant paotred Moscou.

— E Miz du an Emgleo katolik en deus great c'huec'h bodadeg vraz a renerien: e Kemperle, Kemper, Kastellin, Lesneven, Montroulez ha Kastel. Diskouezet eo bet e za an Emgleo var araog en eskopti.

— E Iourd, o'hpenn daou c'chant eus ar Finister a ieas da velet kannad ar Pab o kloza gêueliou Jubile ar Redempzion dirag tri c'chant mil den. — Pelerinaj an eskopti a gasas di pevar mil katolik.

Pelerined Lourd o kuitât Brest

E Rom, etouez 20.000 soudard koz ar Brezel, diredet a bep bro da velet Hon Tad Santel ar Pab, var dro tri c'chant a ioa eus ar Finistère.

— E Brest, bodadeg Sourdaded koz ar brezel, prezidet gant hon daou eskop, an aotrounez Duparc ha Cogneau, an amiral Laurent préfet maritime, ar jeneral Maignan, ha renerien an U. N. C.

An offeren a oue lavaret e park patronaj an Armoricaine, var hent nevez Sant-Marc. Soudardet koz a vilierou (gant drapoou eleiz) a ganas ar Gredo.

Eun triomf e oue d'an Iliz katolik ha d'ar Vamm-Bro, da Vro-C'hali ha da Vreiz.

An ao 'n Eskop DUPARC e bodadeg-vras an U. N. C.

— Ar voterez evit ar Ch'honeil ti-kear o deus diskouezet e za an dud a urs vad var araog. Pa vezo senatourien da henvel — abenn tri bloaz d'an divezata — e velimp m'on deus gounvezet aoualc'h evit rei lamm d'ar C'hartel, hanvet brema Front populaire, hen-ma skoazellec gant paotred Moscou.

— E miz du an Emgleo katolik en deus great c'huec'h bodedeg vraz a renerien; e Kemperle, Kemper, Kastellin, Lesneven, Montroulez ha Kastel. Diskouezet eo bet e za an Emgleo var araog en eskopti.

— E Iourd, oc'h penn daou c'hant eus ar Finister a iesas da velet kannad ar Pab o kloza gueuliou Jubile ar Redempson dirag tri c'hant mil den. — Pelerinaj an eskopti a gasas di pervar mil katolik.

Pelerined Lourd o kuitât Brest

E Rom, etouez 20.000 soudard koz ar Brezel, diredet a bep bro da velet Hon Tad Santel ar Pab, var dro tri c'hant a ioa eus ar Finistère.

— E Brest, bodedeg Sourdaded koz ar brezel, prezidet gant hon daou eskop, an aotrounez Duparc ha Cogneau, an amiral Laurent préfet maritime, ar jeneral Maignan, ha renerien an U. N. C.

An offeren a oue lavaret e park patronaj an Armoricaine, var hent nevez Sant-Marc. Soudardet koz a vilierou (gant drapoioù eleiz) a ganas ar Gredo.

Eun triomf e oue d'an Iliz katolik ha d'ar Vamm-Bro, da Vro-C'hall ha da Vreiz.

An ao 'n Eskop DUPARC e bodedeg-vras an U. N. C.

AR RE VARO

KERZU 1934. — An architect Nénot, hag en doa savet goueliou ar Viktor e Paris e 1919. Labourat a rea var balez Emgleo ar Boblou e Jenèv (Suiss).

Ar rejant Lanson, dizoue, mestr braz e skoliou meur ar C'houarnamant.

GENVER. — An ao. Kardinal Bourne, arc'heskop Londres, bet o teski ar shiantchou sakr e Seminer Paris (1880-83), sakret eskop d'an oad a 35 bloaz. Kannad ar Pab e Frans evit goueliou pemped kantved maro santez Jann d'Arc. Mignon braz d'hor bro.

— Ar gouarner Bernard, lazet er Somali (Afrik) gant laeron eus an Etiopi.

CHUEVRER. — An ao. kardinal Andrieu, arc'heskop Bourdel, unan eur ar re a enebas gant ar muia kalon ouz al lezenou dizoue hag ouz ar fals kredennou skignet dre ar vro.

An ao. Lenôtre, skrivanier hag a gontas dreist-holl historiou an Dispac'h Vraz.

An ao. 'n eskop de Durfort, kar d'ar famill Guébriant, bet eskop Poatié araog an Ao. Mesguen.

MEURS. — An ao. 'n eskop Barès, eskop Berlin, difennour kalonek an Iliz hag ar peoc'h.

An ao. 'n arc'heskop de Guébriant, superior jeneral Misionou estranjour Paris, brasa misioner hon amzer, ganet hag anteret e Kastel.

An ao. Renard, gouarner jeneral hor c'holoniou e kreiz an Afrik: e garr-nij a gouezas en eur c'hoat braz.

EBREL. — An ao. Gendreau, eskop Hanoï en Tonkin abaoe 43 bloaz. Pa oue sakret, ne ioa nemet 200 mil katolik; pa varvas, ez oa 350 mil. — Mestr beleien paian an Tonkin a deuas da bedi dirag e arched, hag e lakeas diou goulaouen var elum e kichen.

EBREL. — An depute Renaudel, sosialist, framason, fondaour ar gostezzen hanvet « sosialisted Frans » disentus ouz Blum.

BRO-C'HALL. — Ar sosialist Yaun Allemane, bet er galeou evit beza harzet ouz armee Frans epad ar Gommun e 1871, fondaour ar Parti ouvrier sosialiste révolutionnaire, bet depute.

MIZ EVEN

An Tad jezuist Danset, bet aomonier militer er brezel, goalc'hlaizet, skrivanier e Bureau al Labour e Jenèv, Fondatour ar gazeten *Dossiers de l'Action populaire*.

MIZ GOUERE

BRO-C'HALL. — An ao. Citroen, an uziner brudet. Letanant artillerie e penn kenta ar brezel, e savas eun uzin meur da ober munisionou. Goude ar brezel e reas autoiou. Mes abars ar fin en doa ranket fila e stal. Michelin eo en deus kemeret e uzin.

— Ar c'holonel Dreyfus, bet kondaonet d'ar galeou evit ato pa edo kapiten er bloaz 1894; tamallet oa da veza guerzet sekrejou ar armee d'an Allmagn; barnet adarre e 1899 ha kondaonet da zeg vloaz prizon; laosket dioc'htu da vale. Ar c'hour de Cassation hen disklerias didamall e 1906. Hanvet e oue kommandant neuze. — Ne ouezer ket da just petra da zonjal var-ze. Kredi e rafemp ez oa didamall e guirionez; mes n'oa ket den aoualc'h, a lavarer. — Kals trouz a oue great en dro d'an affer.

— Ar jeneral Sacconey, unan eus ar re genta o teski nijal (e 1900). Epad ar brezel e poanias dreist-holl da ober tenna gant peziou-kanol, a zivar an douar, var ar c'hirri-nij enebour.

— Ar medicin Guéniot, deskel-braz, oajet a 103 bloaz. Eur c'hatolik dispar.

— An ao. Sainte-Claire Deville, komiser jeneral ar Marine, unan eus ar re a reas ar pez-kanol 75 hag a reas kement a labour er brezel 1914.

— An ao. 'n eskop Kersuzan, euz ar Morbihan, bet eskop en ezezen Haïti epad 46 bloaz. E zilez en doa roet abaoe c'houec'h bloaz zo.

MIZ GUENGOLO

— An ao. Jules Cambon, bet kapiten er brezel 70, prefet, gouarner jeneral an Aljeri, kannad ar Frans en Amerik, e Bro-Spagn, en Allmagn. E 1914, an impalaer Guillou her c'hasas kuit euz Berlin; an ao. Cambon en doa divinet pell zo e felle d'an Allmagn ober brezel deomp. Katolik mad oa.

— An Tad Chautard, abad Trapisted Sept-Fons, bet mignon braz da Glémenceau, mes na c'hellas ket e gconvertisa. Obten en doa great ne vije ket sarret kouentchou an Trappisted, e 1901, goude lezen fallakr an Asosiasonou.

An aot. PIETRI, ministr an armee ar vor e Brest

'1935 e Bro C'hall

MIZ GENVER

Ao. Flandin, prezidant ar Vinistred, a anzav e vez dispiquet eur milliard muioc'h eget na vo e yalc'h ar C'houarnamant. Mes 800 million a ranker da ampresta evit an armee.

Ar framasoned a c'houlen e ve tennet o armou digant an officierien rezerv, petra benag m'int bet paet ganto ha ma rankont o c'haout er gear dre urs al lezen.

An ao. Flandin a ra e zonj da derri an Emgleoiou hag a zisplij d'ar framasoned: ar re-ma, goulskoude, a zo eun emgleo kountral d'al lezen.

Afferiou divalo; muntrrien ar barner Prince n'int ket kavet; Pouliner, kamalad Stavisky, n'eo ket kavet petra benag m'eo bet kondaonet d'ar galeou; ar polis Bonny a zo laosket da redet, daoust ha d'e laeronsiou; ar laeron Levy a zo libr, daou fonctionner a zo kablus asambles ganto; al laer Moeller, kondaonet e 1930, a zo chomet libr. E pe leac'h ema ar justis?

An uziner Citroen a rank fila e stal; ugent mil micherour a jom dilabour dre-ze.

E Tunizi, dispac'herien a zo barnet; darn a rank mont tost euz an dczers, er vro gouarnet gant an armee.

Ar prezidant Laval a za da Rom da vizita ar Pab ha d'en emglevet gant Mussolini. Hon Tad Santel Pi Unnek en deus kaozeet epad eun heur gant an ao. Laval, ha diskouezet pegement e kar hor bro. Mussolini en deus meulet skiant ha bolonte vad an ao. Laval, e vignon.

Ar jeneral Weygand, o kaout oad e retret, a zo ramplaset gant ar jeneral Gamelin e penn hon armeou.

Ar c'hontributionou ne c'hellont mui beza paet holl: 4 milliard nebeutoc'h eget na zonjet, e 1934. Ar c'hommers ne da ket ive: 6 milliard nebeutoc'h.

MIZ C'HUEVRER

An dispac'herien a glask affer ouz ar sitoyaned vad e Chartres, e Saint-Jermen (unan lazet) e Lill, e Valenciennes.

Prezidant ar c'honseil, an ao. Flandin, a za d'ar zervich re-

kommandet en iliz-katedral Paris evit ar Fransizien vad het lazet d'ar 6 a viz c'huevrer 1934 dre urs ar radikaled Daladier, Frot, Cot, Mistler, etc. En noz varlerc'h, paotred ar Front commun, kals estranjourien ganto, a glask dont da ober freuz e Paris, armou ganto. Kaset e vezont kuit.

Mes tri dervez goude, 70.000 dispac'herien o deus defilet e kreiz kear-benn ar vro.

D'an 21, ar ministr aotrichian Schussnigg (an hini a oue choazet e plas Dollfuss bet lazet gant mignoned an Allmagn) a oue insultet gant dispac'herien Paris; gouarnamant an ao. Flandin hen digemeras e kuz e gar Neuilly, hag e viras outan da vont d'an offeren en iliz I.-V. ar Viktoriou, gant aoun e vije freuz!

Ar gambr hag ar Senat a refuz d'ar merc'hed ar gwir da voti, abalamour ma zeus kals anezo hag a votfe enep ar framasomerez.

Ar framason-fuziller Frot a rank anzao en doa laeret, pa edo ministr, eul loden eus paperiou affer Stavisky. Kredabl, e roent testeni enep kamaladet da Frot.

N'eus ket a labour da rei d'an dud desket-braz: var 1.775 licencié (ar re o deus gwir da ober skol el liseou) n'eus nemet 148 o deus bet eur post eus ar Chouarnamant.

Radio Sant-Nazer a labour mad. Galloudusoc'h eget hini Eusa hag hini Casablanca, e kas kelou beteg an Amerik; listri ha Mirri-nij a c'hell kaozeal gantan.

Bro-Chall a ro koloniou d'an Itali vandro an Etiopi: kement hag eur c'hart eus ar Frans. En distro, an Itali a laosko a nebendou he sujidi da veza Fransizien en Tunizi.

MIZ MEURS

Ar c'houarnamant (Flandin) en em ziskouez a-enep d'ar bayzanted. Ar framason Guernut a ra goasa ma c'hell enep dezo, evel m'en deus great guella ma c'helle evit savetei kamaladet Stavisky.

Ar marechal Petain a c'houlen e ve hirroc'h an amzer zervich epad ar bloaveziou-ma, pa n'eus ket aoualc'h a zoudardet dirag an Allmagn, hag he deus tost da cur million soudardet.

Tri policec laer a zo kondaonet: Mariani, Lamarque, Loublié. Bonny zo taolet erfin e prizon.

Ar ministr Regnier a ra eur veach hir en Aljeri, da glask

gouzout ar virionez var an dud dilabour ha var an dispac'herien.

MIZ EBREL

Ar bayzanted a zav bodadegou e Lill, e Blois, etc., enep gouarnamant Flandin. Dorgères a zo varnez treac'h Chautemps e Blois ha beza hanvet depute en e blas. Abaoe eo e komans ar radikaled da zonjal e zeus eun dra benag d'ober evit an dud di-var ar meas.

Ar sosialisted hag ar gommunisted a zav enep an armee hag enep lezen nevez an amzer-zervich. Ar Chouarnamant na gred ober netra enep dezo.

Spierien paet gant ar Russi a zo kondaonet e Paris: en o zouez ema eur c'holonel hag eur vestrez-skol laïk.

Ar ministr Mallarmé a rank punisa mistri-skol laïk ha ne-reant ket o dever. Syndicat ar vistri-skol a gri enep ar ministr. Mes ar C'honeuil d'Etat a embann eo bet savet ar Syndicat-se hep guir ebet, hag ez eo kontrol d'al lezen. — Eur millier a vistri, goulskoude, a zav o moeze evit difenn guiriou ar Vamm-Bro.

Evit ar vech kenta Konferans ar C'holoniou a zo bodet e Paris, da glask penaoz unani ar Frans hag he c'holoniou evit ar c'hommers, an armee, an hentchou houarn, ar wedisiner, ar skoliou, ar boblou, etc. 15 milliard a vezd dispignet evitse. Poent oa! Rapporti a raint kals muioc'h.

An eleksionou evit Conseil ar Radio a ro an treach d'ar sitoyaned vad. Ar framasoned — radikaled, sosialisted, kommunisted — a bromet e treac'hint ac'hanoomp e 1936.

EVEN

E Pariz, dirag iliz veur an Itron Varia, dek mil den bemdez a zell ouz *Passion Hor Zalver*, diskrieret var ar blasen gant aotre ar C'houarnamant. Prezidant ar Republik a deu ive, hag an ao. kardinal Verdier.

T nzor ar C'houarnamant a zo goullo, pe dost. Ar minister Flandin a ro e zilez, dilezet gant kals radikaled. Ar framason Bouisson, prezidant kampr an Deputeed, a ra eur minister hag a bad pevar dervez. An ao. Laval a ra eun all gant Herriot ha Marin: padout a ra beteg vrema, — dreist-holl abalamour m'en deus kaset ar Gambr hag ar Senat d'ar gear.

E Marseill, Exposition katolik an eskofti a zo bizitet gant

tud a gant millierou. Diskouez a ra histor eskopti Marseilli, an oberiou mad, ar micheriou, ar skcliou, ar patronachou, ar c'ha-zetennou ha levriou, ar missionou, ar patromiou ha skeuden-nou. Eur chapel a ioa, hag ive eur cinema. Eun triomf d'ar gatoliked.

Al lestr Normandi, ar brasa er bed, a za d'an Amerik e pevar dervez: n'eus bet buanoc'h lestr e bro ebed.

Ar vag-nij Croix du Sud a za eus Cherbourg da Ziginkor en Afrik (1.070 leo): bag-nij ebed na reas kement-all e bro ebed.

An ao. Chiappe, bet prefet ar bolised e Paris, a zo hanvet prezidant konsell ti-kear Paris, enep an Dispac'h-herien.

MIZ GOUERE

An ao. Laval a zoug dekrejou-lezennou mad da skanvaat dis-pignou ar vro ha beac'h al labourerien douar.

Bodadeg framasoned Paris a lavar beza a du gant an dispac'h-herien.

An ao. Mandel, ministr ar Post, a embann e vezou kaset lizeri dre girri-nij etre keariou a zo, e Frans.

— An emgleo Croix de feu a ra eun defile divent dirag Bez ar Soudard dianav, da zeiz gouel ar Republik. — E kichen Vincennes, Dispac'h-herien a villerou a ra eun defile ive, mes gant drapoioù ruz. Ar fuzillerien Daladier, Frot ha Cot a vale ganto.

— Dekrejou-lezennou var al lizeri-ferm, ar paperiou-leve, koumanant ar fonctionerien, etc: 10 milliard da espern gant ar vro, da lavaret eo, 10 milliard nebeutoc'h a gontributionou.

— E kear Angers, bodadeg katolik divarbenn an emgleoou-micheriou hanvet korporasionou, hervez alioù ha gourc'h-mennoù ar Pabed Leon Trizek ha Pi Unnek.

— E Guened, 600 belek bet soudardet er brezel a zo prezidet gant an ao. Bergey, bet aomonier militer ha depute. Goulen a reont justis, peoc'h ha liberte.

MIZ EOST

— E Paris, Bodadeg ar Vistri-Skol a lavar int prest da gerer ar stor er Vro, ha pa ve red kraouia ha laza an dud ne blyant ket dezo. — Ar re-ze zo re uhel o c'hriben, avad. Mistri var ar vugale, e fell dezo beza mistri ive var ar re vraz ha var an holl afferiou! Eur bound dezo!

— E Toulon hag e Brest, eun tamm dispac'h. Mistri bolche-

vist a deu a Baris da hisa paotred an draill var ar soudardet. Ar re-ma a rank en em zifenn. Framasoned ha sosialisted a vale gant an dispac'h-herien.

MIZ GUENGOLO

E kear Tours, bodadec kenta ar J. A. C., Yaouankizou katolik divar ar meas. Skigna raint o emgleo muioe'h-mui. Goulen a reont ma vezou ar skoliou divar ar meas troet da zeski d'ar bayzanted vihan karet al labour-douar hag hen ober ervad; — ma vezou guerzet kerroc'h an greun hag ar chatalou; ma vezou kennerzet an emgleoou labour-douar, etc.

E Paris, bodadeg ar Framasoned a c'houlen ma vezou difen-net ouz ar veleien ober skol. Hiviziken ne vezou digemeret el Lochennou nemet tud hag a roio testeniou anat e vezont di-risten hag enebourien d'an Iliz katolik.

E Paris bodadeg ar Cheminoet katolik a c'houlen ma vezou savet korporasionou (emgleoou-micher hag a c'hellfe henvel eur Gambr-deputeet).

Ar sosialisted hag ar gommunisted (C. G. T. ha C. G. T. U.) a deu d'en em unani evel araog 1920.

En Naoned, bodadeg evit klask an tu da viret ouz Bro-C'hall da zibobla. Ar Chouarnamant a die sikour ar famillou niverus. Al lezen gristen a dle beza desket hag heuliet.

MIZ HERE

Elektionou evit eun drederen eus ar Senat. Nebeut a jencha-mant. — An ao. Laval a zo hanvet senatour e Paris hag e Clermont-Ferrand.

Relegou ar marechal Lyautey a zo kaset da anterri d'ar Maroc e Rabat.

DIVINADENN

- 1) Me zo goloet gant kroc'h aneval ha n'oun ket aneval,
Me meus deliou, ha n'oun ket guezen,
Me a zesk ha n'oun ket skolaer,
Me a gomz evel eun den gwiziek, hag ez oun mud.
Piou oun?

Er broiou estren

MIZ GENVER

ALLMAGN. — Bro Sarr a vot evit beza adarre dindan galoud an Allmagn. — Ne zale ket da gaout keuz! Nebeutoc'h a gommers abaoe, boued treut, liberte ebed.

Brioou an Allmagn a rank barn ervez lezennou ar Reich abez, ha leuskel a gostez gizou peb karter.

Hitler a rank plega da vistri an armee.

BELJIK. — Micherourien dilabour a vilierou.

Rabat var ar pansionou ha var bae employidi ar C'houarnamant.

BRO-SPAGN. — Ministr al labour-douar, ar c'hatolik Fernandez, a ginnig teir lezen: var al lizeri ferm, var an douarou da brena, var an douarou dilezet.

Ar ministr Jil Robles, katolik dispar, a c'houlen ouz ar galotiked ober sakrifisou evit ma reno ar peoc'h er vro ha ma c'hello a holl beva divar frouze o labour.

ITALI. — An douar palud tro-diro da Rom a zo bet dizec'het etre tri bloaz: tregont kommun gant trizek mil den a zo savet er rann-vro nevez hanvet Littoria.

PORTUGAL. — An deputeed a zo bet hanvet gant an tadoufamill (an dud dizemez n'int ket elektourien). An deputeed a zeuio d'ar Gambr epad tri miz peb bloaz, ha ne c'hellint ket ober prezegennou hir. — Kampr ar micherou eo a zikouro ar c'houarnamant da ober al lezennou.

RUSSI. — Eur c'hat dispac'her benag barnet d'ar maro. — Ar ministr dispac'her Kirov lazet gant dispac'herien all. — Eur c'hontrad-kommers sinet etre ar ministr gall Marchandean (framason) hag ar ministr russ Litvinof (bet laer ha muntrer).

ETIOPI. — An Itali a c'houarde eun drederen eus ar Somali, beteg 1922. Mes e 1927, e pakas ar Somali abez. An Etiopi a c'houleñnas e ve merket mad harzou an douarou italian hag he re. Saozon hag Etiopianed a labouras var ze. D'an 23 a viz du 1934, ar re-ma a gavas soudarded italian, var ho bent, 25 leo en tu all d'an harzou; kila rejont dioc'h'hiu. Padal, d'ar 5 a viz kerzu, emgann a oue eno etre Italianed hag Etiopianed, « var zouar etiopian » eme roue ar Vro, « var zouar italiano » eme roue an Itali. Konseil Emgleo ar Boblou en deus barnet

n'eus testeni deread ebet da c'houzout gant pehini ema ar gwir en affer-ze.

STADOU-UNANET AN AMERIK. — Ar prezidant Roosevelt a fell dezan sevel 280.000 soudard muioc'h, ha kaout 2.300 karnij.

Eun emgleo nevez a vir ouz ar sinemaiou da ziskouez imachou re udur.

MIZ C'HUEVRER

BRO-ZAOZ. — Ar gatoliked a zav pemp emgleo labourerien-douar hag eur gazeten evito: « ar Groaz hag an Alar ». Rag er Vro n'eus o labourat douar nemet 3 var 100 den! ha 80 der vez arat var 100 n'int ket labouret!..

Eur million a diez nevez a zo bet savet abaoe 4 vloaz, e plas an tiez koz divalo.

BRO-SPAGN. — Ar C'houarnamant a embann e oue lazet 1385 den gant an dispac'herien varlene, glazet 2.951, diskaret 935 ti (58 iliz). Paket eo bet etre daouarn ar vuntreren 90 mil fuzil, 33 mil revolver, 150 fuzil-mitrailleur, 100 pistolen-brezel, 41 pez kanol!

PORTRUGAL. — Eul lezen nevez a zoug e vo peb framason kondonet da 6 pe 12 miz prizon ha da 2 pe 6 mil skoued amad. Ma ro adarre e hano d'an emgleo kuzet, e vezou kañec: er meas eur ar vro.

RUSSI. — An tyrant Stalinn a gas d'ar maro pe d'ar galeou eur pemp eus ar gommunisted a enebe outan, pa glaskent beza mistri en e blas.

Oc'hPenn eur million soudardet a zo er c'hazarniou, ha kirri-nij a vilierou. — Ar veingleuziou aour a ro millionou.

STADOU-UNANET. — Ar senatour Nye a embann o deus ar C'hompanhuneziou amerikan, gant sikour paotred eus gouarnamant Washington, great kals muioc'h a armou araog ar brezel 1914: daoust hag e ouient e vije brezel?

SYRI, LIBAN, DOUAR-ZANTEL, IRAK, TRANJORDANI. — Eur gorzen veur a zo echu hag a zigas ar petrol a dreuz ar pemp bro-ze beteg porziou Tripoli hag Haïffa hag a zo dindan galoud Bro-C'hall.

ALLMAGN. — Gant ar Sarr, 65 million a dud a vev brema en Allmagn; abenn 15 vloaz e vezint 80 million. — E Bro C'hall e zeuz 40 million; abenn 15 vloaz ne vezint mui nemet 29 million, ma kendalc'h gant he hent digouraj. Neuze, petra da zonjal?..

GRES. — An ao. Venizelos, bet ministr kenta hag evel roue er vro, a glask diskar ar c'houarnamant. Hen-ma a jom mestr, abenn dek dervez brezel.

SUISS — An amzer-zervich a vezò hirroc'h hiviziken, abalamour ha c'hourdrouzen en Allmagn.

RUSSI. — An dispac'her Stalin, hag en doa kaset d'ar ga-leou koueriated a vilionou, ha tennet o chatal hag o ostillou digant ar re all, a rank anzao ne reas ket mad. Al lezen a vezò chenhet a nebeudou.

ITALI. — Kals rejimanchou a zo kaset d'an Etiopi. Daoust hag e vezò brezel?

TURKI. — Iliz-meur kear Konstantinopl, chenhet e templ muzulman abaoue pemp kant vloaz, ne vezò mui nemet eun ti da zelc'her skeudennou ha taolennou.

MIZ EBREL

BELJIK. — Eun Expozision pase kaer a zo savet e Bruxelles. Palez ar Vuhez katolik a zo uheloc'h eget an holl re all; c'huec'h offeren hep sul a zo lidet eno.

PORTUGAL. — Eul lezen nevez a zifenn ouz ar fonctionieren beza framasoned; pe e kollint o flas dioc'hut.

RUSSI. — Hent-houarn ar Mandchouri a zo guerzet d'ar Japon, en despet d'ar Chin.

Al Lituani (bro galotlik), o velet ar Pologn o trei a du gant an Allmagn, a zin eur c'hontrad gant ar Russi.

CHIN. — Armeou dispac'herien, sikouret gant ar Russi, a ra freuz e meur a rann-vro.

BRO-CHALL, BRO-ZAOZ hag an ITALI a zin e kear Stresa eur c'hontrad d'en em zikour etrezo evit delc'her ar peoc'h. Mes ne lavaront ket peanoz e c'hellint ober.

MIZ EVEN

BRO-ZAOZ hag an Allmagn en em glev divarbenn o listri: an Allmagn he devezo eun drederen eus niver re Bro-Zaoz. Mes piou oar pet a vezò savet, hag a zo savet memes, hep beza disklriet?

BRO-SPAGN. — Ar ministr katolik Jil Robles, difennour ar bayzanted, a ra eur prezegen dirag 50.000 paotr yaouank e kear Medina, hag eun all dirag 120.000 den e kear Valans, er memes dervez. Ar bobl a zo gantan.

ITALI. — Oc'henn eur million soudardet galvet d'ar zer-

vich; daou c'hant mil en Etiopi gant daou ugent mil micherour.

RUSSI. — Kontrajou kommers sinet gant an Tchécoslovaki ha gant an Itali.

SERBI. — Ar Groated a glemm eus ar Serbians hag a glask bressa anezo ha diskar ar feiz katolik en o rann-vro. Eur mister nevez a rank beza savet: 8 serbian, 3 c'hroat, 2 vuzulman, 1 sloven, 1 dalmat.

ETIOPI. — An Itali a fell dezi kemere ar vro, pe eun tamm mad anezo. An Etiopi a lavar en em zifenn. Dioc'h ma lavar lod, an Etiopi a vezò ken dies da baka evel hanter-kant Maroc. Guir eo, Mussolini a gas di soudardet a gant millierou ha kirri-nij a gantchou; ha ni er Maroc a zo bet kals pisoc'h var an armeou.

JAPON. — Ar Japon a za var araog ato er Chin. Kear Tientsin a zo paket. Pékin ne zaleo ket da veza ive.

BOLIVI ha PARAGUAY a baouez erfin gant ar brezel savet etrezo divarbenn dezers ar Chaco, meur a vloaz zo.

BRO-ZAOZ. — Map hena ar roue a lavar: — Mad e ve demp rei hon dorn d'an Allmandet. Stourmet on deus outo epad ar brezel. Ankounac'heat on deus an holl stourmou-se.

MIZ GOUERE

ALLMAGN. — Gouarnamant Hitler a roio 6 milliard d'ar gommersanted evit ma c'hellint guerza o marc'hadourez er broiou-ma!

POLOGN. — Ar ministr Beck, o velet Bro-C'hall o sina kontrajou gant ar Russi, enebourez touet d'ar Pologn, a dro gant an Allmagn.

GRES. — D'ar 1^e devez, an deputed a dou beza fidel d'ar Republik. D'an 3, ar C'houarnamant a c'houlen outo ma ne kavijent ket guelloc'h kaout eur Roue. — Bro-Zaoz eo hag a fell dezi rei ar gurunen d'ar roue koz, kar-nez da roue Bro-Zaoz: eveice e vezò easoc'h dezi delc'her penn d'an Itali er mor Mediterranee.

JAPON. — Republik ar Mongoli e kichen ar Chin a rank leuskel ar Japoned da jom er vro, sanset evit sevel an telegraf.

TCHECOSLOVAQUI. — Archerien-nijerien a raio ar polis en ear.

IRLAND. — Emgann etre protestanted ha katoliket, abalamour m'ema ar protestanted evit Bro-Zaoz hag enep Bro Irland. 8 den lazet, 62 goal-c'hlazet, kals tiez devet.

ITALI. — Ar vag-nij *Cant Z 101* a za eus Monfalcone d'ar

Somali en Afrik etre 25 heur; 1.241 leo en eun taoi. Treach' eo evelse d'hor bag-nij *Croix du Sud*.

DANMARK. — 25.000 payzant a deu da c'houlen ouz ar roue Kristian Dek sevel priz an traou a verzont. (Ar minister en Danmark a zo sosialist; ne da ket guelloc'h evitse!..)

MIZ EOST

BRO-ZAOZ. — Holl uzinerien an dir en em glev var an doare da verza an dir hag an traou great gant dir, en holl broiou. (Santout a reont ar brezel o tont etre an Itali hag an Etiopi.)

ETIOPI. — Ar Sued a zin eur c'hontrad kommers gant an Etiopi. — Ar Sued he deus meinglenuiou houarn ha koajou braz.

POLOGN. — Ar Pologn a zifenn ouz kear libr Dantzig da zigas marc'hadourez er vro, abalamour m'he deus Dantzig digemeret marc'hadourez allmand.

RUSSI. — Tud euz bro-Mongoli, breset gant ar bolchevisted, a glask sevel enep dezo. Ar Soviet a laz payzanted eleiz.

Bodadeg an Internationale, e Moscou, a ordren d'ar gommunisted euz ar bed holl ober brezel d'o c'henvrois, ma savfe brezel etre ar broiou. Evese, pa vije ar voazet var ar front, an dispac'herien a diefe lacrez ha laza e diabars ar vro. — Brao, ne ket?..

ALBANI. — Tud a glask didroni ar roue Zogou. Paket int ha barnet.

BELJIK. — Kant mil micherour eus ar yaouankiz katolik a ra o bodadeg e Bruxelles. Studia reont penaoz skigna o emgleo dre ar bed. Eur gouel dispar a reont d'ar zul.

Ar rouanez Astrid a vary e Bro-Suiss, lazet gant he auto stoket ouz eur vezent. Bet ganet protestantez ha konvertiset goude he eured gant ar roue Leopold Tri, dous ha mad e kenvver an holl, karet gant ar beorien evel gant tud he lez, he maro en deus lakeat he holl sujidi e kaon.

MIZ GUENGOLO

ITALI. — Mussolini a refus an akord kinniget dezan gant Emgleo ar Boblou, ma ne fell ket d'an Etiopi plega, e raoi brezel dezi.

An Itali n'he deus guir ebéd da ober brezel d'an Etiopi, bet digemeret eveldi e Emgleo ar Boblou. Mes an Etiopi n'eo ket gonest d'en em siviliza he-unan. An Itali a diefe beza karget d'he skoazella, evel ma ra Bro-C'hall en Tunizi hag er Maroc, pe c'hoaz er Syri hag e Bro-Liban. — Oc'henn, sod ha fall eo da Emgleo ar Boblou punisa an Itali evel ma ra; miret ouz hou-ma da ober brezel, ia; he rivina hag ober d'ar merc'hed ha d'ar vugale dua gant an naoun mar geller, n'eo ket permetet. An dra-ze a hado kasoni etre an Itali ha broiou all: ar pez a chello tenna brezel d'e heul.

MIZ HERE

ITALI. — An Etiopianed a gil dirag an armeou italian. Ar re-ma a c'hounid vardro 50 leo-bro var 40.

Ar rouanez Astrid ar Beljik

D'am Bro Breiz-Izel

O Breiz-Izel, va Bro garet
Pell, pell zo hoc'h anavezan :
Etouez ar broiou eus ar Bed
C'houi eo atao ar vro gaeran.
Ma n'ho peus ket kalz a vadou,
N'oc'h ket koulskoude eur vro baour,
Na kaer ez oc'h gant ho lannou
Elec'h e splann bokedou aour ;
En ho prajou ez eus dour skler
A red e kreiz ar yeotenn c'hlaz
Gant ho meneziou, ho reier
Gant ho steriou hag ho mor braz
Gant ho koajou sioul ha klouar
Ha kan mouez an eostig!..
N'eus bro ebet war an douar
Ken brao ha c'houi, ô va broïg.
Mes ouspenn ma 'z oc'h eur vro gaërm
Ha n'oc'h ket c'hoaz eur vro santel?
E pebez bro all e kaver
Eur feiz krenv 'vel e Breiz-Izel?
D'ar zul e ma hoc'h ilizou
'Vel gwechall leun e peb sulvez
Ha tud a ya d'ho pardonou
Da bedi Doue hag ar Verc'hez
Da bedi ar Zent patroned
O deus ennoc'h hadet ar Feiz.
Bepred emaint gwir Vretoned
Ho pugale, ô va Bro-Vreiz,
Ha koulskoude red eo laret
Ar pez a zo ar wirionez :
E meur a lec'h ar Vretoned
O deus kollet o vraventez.

'Vit gwiskamant kaer o zadou
Eleiz n'o deus met disprizans
Hag e tougont war ar meaziou
Gwiskamanchou ar Vro a Frans.
Bez ez eus kalz c'hoaz o deus mez
O komz breman ar brezoneg
Kentoc'h 'vit derc'hel gant o yez
Gwell eo ganto komz fall-galleg.
O va Breiz, perak eta
Ne gomzit-hu hep mez ebet
'Vel ma komze Santez Anna
Brema tri-c'hant vloaz tremenet?
Nikolazig he servicher
A gleve ganti brezoneg.
Komzomp-ni iveau ar yez kaer
Lavar hon tud koz kalonek,
Pa oan-me yaouank, ô va Bro,
Er lod muia eus ar festou
Na gleven o son tro-war-dro
'Met ar vombard hag ar biniou
Ha breman e meur a lec'hiou
Ar jazz-band, an akordeon
A zo o terri hor pennou
Ha dansou euzus e sonont
Plijet gant Doue, ô va Bro,
Ma vo klevet en hor festou,
Ma vo klevet o son en dro
Hag ar vombard hag ar biniou.
Ma vo iveau evel gwechall
Douget en amzer da zonet
Elec'h dilhad eus a Vro-C'hall
Gwiskamant kaer ar Vretoned !
O Breiz-Izel, mirit ho Feiz
Mirit ho yez, ho kustumou,
Ha c'houi chomo e gwirionez
Ar gaera eus an holl broiou.

NOZ KENTA AR BLOAZ

Hantez-noz a oa sonet, eur bloaz nevez a oa a teraoui. En e zao e-kichen e brenestr, eur c'hoziad a zave elrezeg bolz lugernus ha difinvis an nenvou sellou leun a dristidigez ; gwechou ives e zaoulagad en em stage ouz gorre sioulus eus an douar. Den ebet eveltan ne oa dioueret a joa hag a gousked; rak en e gichen, edo e vez goloto gant erc'h ar gozni, glasvez ar yaouankiz a oa tec'het. Eus e binvidigeziou hag eus e vuhez holl na chome gantan nemet gevier, faziou, klenvejou, eur c'horf skuizet, eun eue goevet, eur galon karget a c'houerder, eur gozni o koueza dindan samm ar c'heuziou.

En e vareou trist, deiziou eurus e yaouankiz a zeue d'en em ginnig d'ezan evel teuzed, gwan, hag a zigase sonj d'ezan ouz an dervez kaer ma lezas anezan e dad dirag diou wenojenn a gas war hent ar vuhez.

A zehou eman hini ar sklerijenn, ar vertuz: ren a ra etrezenk eur rann-vro pell ha sioul, elec'h en em gav eur sklerider splann ha peurbadus; rann-vro goloto a eostou pinvidik ha laouenat gant an elez. A gleiz e tigor hent an denvaljen, gwenojenn herrus ar gaou hag ar siou, a ya d'en em goll en eur c'heo tenval, hag eus e volz e kouez ar c'hontamm: eno, aered euzus a ro da glevet o c'houtelladennou, eno e zeus eun donvalder doun gant eun ezen mougus ha flerius. Nerz an oad hag an diboell hen stlej war an hent fall-se.

Bremaïk, an aered en em liamm en dro d'e vruched; eur c'hontamm bero a gouez taken ha taken war e deod; anaou a ra neuze e pebez islonk eo kouezet. Er meaz anezan e-unan, e galon krignet, debret dre eur boan griz, e sav e zaoulagad etrezenk an nenv hag e laver:

« O va Doue! restaolet d'in deiziou va yaouankiz!

O va zad! adkasit ac'hano e digor an diou wenojenn; me a bromet, me a dou e rin eun dibab gwelloc'h.

Hogen, abaoe pell amzer, e dad hag e yaouankiz a oa pell dioutan. Gwelout a reas kelerennou o finval war gorre ar geunioù, ha mervel er vered, hag e lavaras:

« Va deiziou a ziboell ez int. »

Gwelout a reas eur stereenn oc'h en em zistaga diouz an nenv, lugern eun nebeut en he lamm ha mervel war gorre an douar.

« Istor va buhez ez eo! », emezan.

Hag e galon a ziwide; hag aer ar c'heuz a grigne e galon hag a zanke he flemm e doun e c'houliou.

Ebarz trubuilh e spered, e wel tenziou-noz o nijal war an toennou, ar vilin-avel a zav he breac'hiou hag a venn e flastra; hag e-doun eun arched damzigor, e wel eur c'horf e-trunañ henvel ouz e batrom: mil sonj spontus a zeu da bouenza war e ene.

A greiz-holl, son ar c'hlieier o saludi goulou-deiz ar bloaz nevez a sko e ziouskouarn evel ckleo eur c'chantik kanet gwechall. Eur zon dousoc'h a en em zil en e galon. E zelloù a red en drewwel a zo dirazan, hag en em zoug war gorre ledan an douar. Sonjal a ra e mignoned e yaouankiz, pinvidikoc'h, vertuzusoc'h egetan, tadou a vogale eurus, tad leuniet a vennoziou, breman skoueriou ha karantez an holl. Hen a lavar:

« Ha me ives, mignoned nerzus, poellus, am bije gellet evel-doc'h, gant eur galon glan ha direbec'h, tremen an nos kentaman eus ar bloaz e diouvrech ar c'housked, mar em bije karet. Ha me ives, e c'halfen beza eurus, ô va zad, m'am bije great dioc'h o rekedou a vloavez vat, m'am bije heuliet hoc'h aliou! »

Hejet gant soujou trist e yaouankiz, hen a gred gwelout an teuz en devoa gwisket e batrom o vont er-meaz eus an arched. A nebeudou, e gwir, an teuz-se en deus adkemeret eur furmed; finval a ra, eun den yaouank eo: hen e-unan ez eo!

Ar paourkeaz na c'hell mui gouzany eun arrest evel hennet: golei a ra e zremm gant e zaouarn, daerou puilh a red diouz e zaoulagad hag a ya d'en em goll en erc'h. Dioueret a frealzidegez, oc'h en em lezel da vont dindan pouez e zempadurez, e c'hell a boan taoler eun nebeut hirvoudou disiter bennak.

— « Deus en dro, e lavare-hen gant eur vouez mouget, deus en-dro, ô yaouankiz! deus endro... »

Hag ar yaouankiz a zeus adarre; rak e gozni hag e spont marvel n'ez oant nemet eun hunvre ankenius : bez e oa c'hoaz e bleuen e oad; e faziou hepken a oa gwir. Trugarekeat a reas an Ao. Doue abalamour ma c'helle, yaouank c'hoaz, dilezel gwenojenn risklus ar siou ha heulia hent ar sklerijenn hag ar vertuz, a gas d'ar broiou kaer el lec'h ema an eurvat eternel.

Heuillh e skouer, den yaouank pa en em gaves eveltan war hent an droug. An hunvre euzus-se a veza hiviziken da varner, ha ma tlefes eun deiz bennak lavarout en eur glemm: « Deus endro, yaouankiz kaer! deus endro... » ne zeufe mui biken.

FLOURIG AN AVEL

Va daoulagad a oa skuizet...
Hag em eus en em laket
Dirak va frenestr frank digor
Vit digemer an avel vor.

Hag ar mor doun, ar mor ledan,
Dindan an heol a oa ken splann
Ma lugerne 'vel 'r mellezour
Luskellet gant an avel flour.

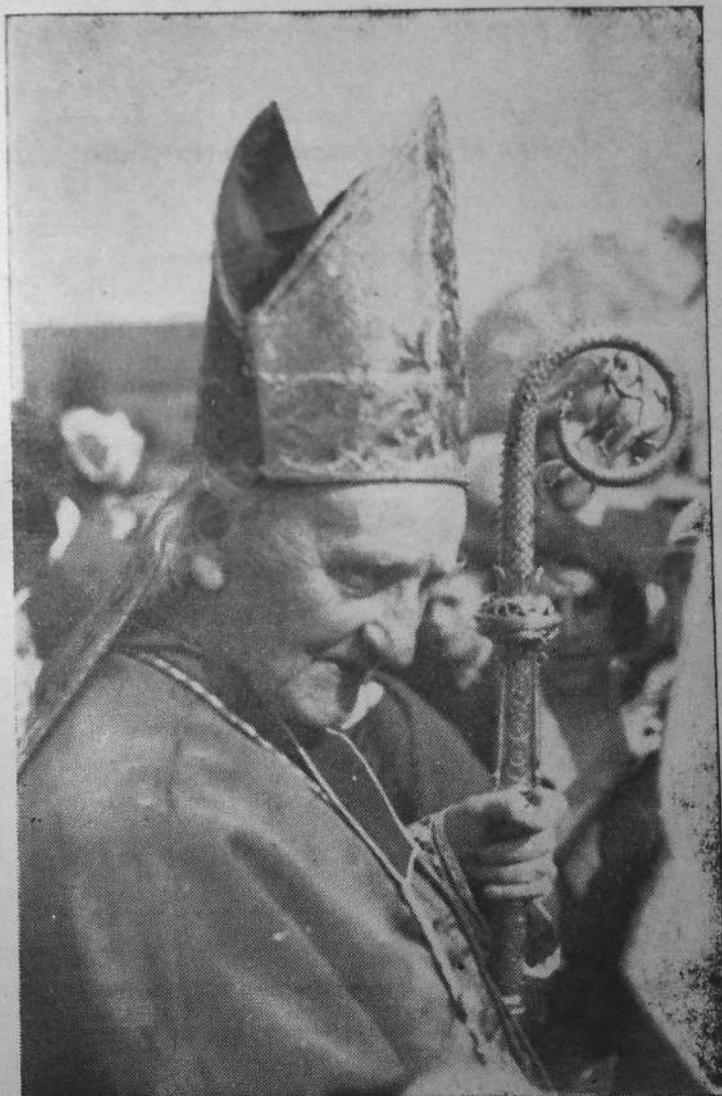
War ar wagenn kas-digaset
Eur vagig paour hep gwern ebet,
Ouz eur glorennig-kraon henvel,
A gorolle gant an avel.

Ha pok an avel war va zal
A ūea vad braz d'am anal.
Va daoulagad dispourbellet
A zo breman brao diskuzet.

Yac'heat gant an avel flour
Em eus staget gant va labour,
Krenveat mat eo va spreed
Ha va fluenn 'm eus kemeret.

DIVINADENN

2) Petra a hirra dre ma verra?

An ao. 'n eskop Duparc

Patronez ar Vretouned, Santez Anna

DISKAN. *Andantino.*

San - tez An - na, Pa - tro - nez vat. Beil - hit bem dez var
hon ti - e - ge - ziou brei - zad, Gant ka - ran - tez.

Kenta Koublat

Pa - tro - nez ar Vre - tou - ned, Hor Mam San - tez An - na, Di -
ra - zoch' ni zo stou - et Da be - di, da ga - na.

Ho chapeliou en hor Breiz
D'an oll a zo digor
Hag enno 'teu leun a feiz
A verniou, tud Arvor.

E Guened, e Keranna,
D'eur merour o pedi,
E prizit apparissa...
Bennoz, o Mam Mari!

Savet var eun tron uhel
Guechall gant hon tadou
Benniguit, o Mam zantel,
Hon tud hag hor madou.

Ar Breizad a zo eürus,
Daoulinet dirazoc'h:

E beden a zao founnus,
E feiz a déu krenvoc'h.

Var dachen al labourer
Taolit drevajou aour,
Ha pellait ar goalinier
Diouz ti ar merour paour.

Mirit, o Santez Anna,
Martoloded hor bro,
A rank gounit o bara
Var hon aotchou garo

Mirit e peb ti kristen
Bleuen ar zantelez,
Grit ma karimp da viken
Jesus hag ar Werc'hez.

DIVINADENN

3) Me a zo bet gwelet e leac'h n'oun bet morse, hag e vezin
gwelet e leac'h ne d'inn morse.

OFERENN THOMAS

Wardro nav heur e oa pa oan digouezet dirak tiez kenta Rosnoen.

O tiezel ar vourc'h bodet endro d'he iliz, e kemeris dious-tu war zroad an hent bras meinek a gas da Landevenneg hag eno e c'halvis an treizour.

An ekleo hepken a responte d'am mouez, pa glevis stok eur c'hloc'h a-dost, o rei d'in da zonjal e oa sul an deiz-se.

— Bah! emeve, gwaz a ze, re zivezad pe re abred ez eo evidoun da glevout an oferenn! Treizomp atao an dour! E Landevenneg a welin. Ha me da glask an treizour.

Gwelout a rean diou vag e-tal ar ster: unan hirr ha ledan grest dre he ment hag he furm da dreiza gweturio ha loened; eben da besketa.

Klask a rean eta eur perc'henn bennak d'an diou vag-se. Kaer am boa hopal, den ebet na doste. Mont a ris neuze davez eul lochig war ribli ar ster.

Den ebet atao.

Treizour ebet na respontas d'am galvadenn hag an heol flamm a bike e vannou war ar meazioù.

Eus eur wenojenn a gostez e welis souden o tont eur vaouez gwisket a giz ar vro.

Gouleñ a ris outi e pe leac'h e kavfen eun den bennak d'am zremen en tu all d'an ster.

— Choui a gavo sur-a-walc'h an treizour e ti Yann Morvan, d'an heur-man!

— Ya! mes piou eo ar Morvan-se? emezoun.

— Bah! an tavarner 'ta! an ti diweza eus ar vourc'h. E ti Morvan en em gavis gant eur bern tud, gwazed ha merc'hed gwisket dereat evit mont d'an oferenn; mes pa c'houllennis treiza an dour, an treizour a respontas en eur sevel e ziouskoaz:

— Treiza an dour! mes, paourkez den, dek heur ha kard ez eo! hag evit gwir, hirio e c'hellit gortoz epad an deiz!

— Penaos eta?

— Gwelout a reer, emezan gant eun ear goapeüs n'edoc'h ket eus ar vro; panevet se e ouezfec'h na dremener den ebet d'ar sul etre dek heur ha kreisteiz ha d'an naontek a viz eost, ne vez tremenet morse!

An holl a oa a du gantan; mes o tenna an den aavedoun, me a baeas d'ezan eur bannac'h gwin ardant ebarz eur sal a gosbez, evit hel lakaat da gaozeal.

— Setu, emezan, ni a zo aman treizourien eus tad da vab a bell-zo. Hel lavarout a ran d'eoc'h. Evit ober eur vicher, ez eo ret he anaout mat, hag hon hini-ni a zo diesoc'h eget na gréder!

Hag hen da gonta d'in an istor-man warlere'h! koz-koz ez eo, eus amzer an tad Thomas — e reat ar Mud anezan — hag a ioa treizour e amzer Sant Gwenole. N'eo ket dec'h eo evel ma welit.

Ar pez a zo sur, ar vicher a oa neuze easoc'h eget hirio.

An den koz a oa o chom en eul loc'hig er memes lec'h gant va hini-breman.

Intany e oa, e vab en doa kuiteet anezan da reded moriou. Paour' ouspenn, ne veve nemet eus ar peadra a denne eus e vicher hag eus ar besketerez.

Ne weled anezan nemet d'an abardaez, azezet en eur c'horn eus e vag-plad, difinv ha sioul, oc'h evesaat eus beg e linenn da besketa, betek an noz du.

Hogen, evit mankout d'an oferenn d'ar sul! biken ne rea.

Eur sulvez ma oa sant Gwenole oc'h oferenna e Landevenneg, en tu all d'an dour, e voe klevet evel hopadennou ha galvadennou.

— « An treizour! emezo, an treizour a c'houlenomp! »

An holl ebarz an iliz o devoa anavezet mat ar mouzeiou.

Mipien eun aotrou braz eus ar vro, ha ne oant ket brudet mat eo a rea an trouz-se. Ar sklera eus o amzer a dremenent o chaseal, hag ar peurrest oc'h eva hag o tansal gant riblerezed. Ha kriz ouspenn gant se! betek skei gant ar beorien pa ne zoutjet ket outo.

Eun devez e voe bet kavet en eur park ha lezet evit maro unan bennak, pa ne felle ket d'ezan o lezel da dremen ebarz abalamour ma oa friko da gaout. Ha koulskoude ar rezon a oa gantan!

D'ar sadorn e oa bet eur chaseadeeg vraz er c'hestell, hag epad an noz fest ha jolori.

Antronoz, wardro dek heur, ar vandenn joaüs, lipet mat d'ezo, a venne treiza ar ster.

Gouzout mat a reent e oa Thomas koz en oferenn! Setu pe-rak e oa kement a drouz gant al lamponned en dro d'an iliz.

Tomm e oa, evel bepred e Miz eost, petra! hag an doriou

a oa digor-frank. An holl eta a c'helle klevout mat an hopadennou eus an diabarz.

« An treizour! an treizour a fell d'eomp!

Hag an hailhoned, hep respet ebet evit ar zakrifis santel, a hope, a c'hoarze, a rea goap; ar riblerezed gwasoc'h c'hoaz evit ar re all.

Mes unan ha ne oa ket er fest, Thomas koz a oa hennez. E traou an iliz, chouket a-drenv eur pilier teo, en em rea bihanig en eORN.

Erfin, en despet d'ezan, e oa bet chachet er meaz ganto.

Ha kavet o devoa an tu warnan? Ret eo kredi ; rak ar vandenn a bellaas, ha klevout a reat bepred c'hoarzadennou hag hopadennou war ribl ar ster.

Goude an oferenn, setu an holl er meaz gant hast, hag an teodou da vont en dro, evel just.

Kemer a rajont hent an treiz, Thomas ebet eno!

Hag en tu all, e-kichen al lochenn, elec'h ma stage e vag goude an treizad, bag ebet iveau!

Evit an taol, setu krog ar spont en dud, hag en hent da benn gant ribl an aod.

Da c'harmou eun nebeut bennak hardisoc'h, peb unan a red d'an daou-lamm.

Ha! ma! evit eul labour, setu labour kaer, ha great mat!

Er ster, e-kreiz eur poull-tro dianavezet kaer betek neuze el lec'h-se, e welet mesk-ha-mesk tokou kornek ar riblerezed, honedou voulous an aotronez, saëou, goeliou... hag iveau blouzenn pillok Thomas koz. Gwechou e benn, gwechou all treid heman a zizaille diouz ar poull-tro evit koueza ebarz adarre, en eur drei ha distrei herrus.

Ha ken spontet ma oant, den ebet na grede klask an tu da zavetei ar paourkez.

Koulskoude, gant perchennou, kerdin ha skoulmou-lagadek, e teuer a-benn da gregi e troad an treizour ha d'e stieja er meaz.

Koenvet e oa evel eur c'haz kreviet ha leun a zour!

Goude beza diwisket anezan buan-ha-buan, e voe kavet e godell e jiletenn eur yal'had seiz leun a beziou aour.

Avaristed, pizoni Thomas a oa bet penn-koaz eus e varo.

Karet en devoa gwelloc'h en em viret ouz eun taol kleze, mankout an oferenn ha daoni e ene kentoc'h evit koll eur gounid ken braz.

Dre eurvad! sant Gwenole a zigouezas raktal. Petra bennak

n'en devoa gwelet netra, e ouie an darvoud. O kavout e oa bet re bront ar justis, e astennas e zorn hag e savas ar c'horf a varo da veo.

Mes evit rei da skouer, hag iveauz, hervez a leverer, evit mi-rout ouz hon den da ziskleria d'an holl ar pez en doa gwelet en tu all, e tennas ar gaoz digantan. Thomas koz a chomas mud abaoe.

Ha gwelleat oa d'ezan abalamour da gement se ! eme ar c'honter en eur c'hoarzin. Ret eo kredi, en doa bet douetans en araozh hag e oa desket mat e vicher gantan; rak den ebet n'en doa e glevet kaozeal en e vuhez.

Korfou an aotronez hag ar merc'hed a oa kollet da viken.

Aour Thomas koz a zervichas da lakaat gwerz oferennou evit repoz o eneou paour.

Hanvet eo er vro an oferenn deiz-ha-bloaz oferenn Thomas. Petra bennak ma 'z eus, eme an treizour, na zeuit morsé, dreist-holl d'ar mare-man eus ar bloaz, da c'houlen treiza da heur an oferenn-bred. Evit lavarout gwir, me n'oun ket eun den devot! Mes ne fell ket d'in, kouls hag ar re a zo bet em raok, mont d'an deùn gant va bag na beza tennet dre an treid da zansal gant ar riblerezed milliget.

Goude beza komzet evelse, ha lonket eur bannac'h, an treizour a zavas hag a guiteas hep kimiada ouzin...

— Yann, kit buan d'ar gar evit gouzout da bed heur e za kuit trén Landerne.

— Mad, Aotrou!

Div heur goude:

— Ha ma! laket ho peus amzer!

— Feiz! aotrou, fellet en deus d'in en em asuri eus an dra dreizoun va-unan. An tren a zo partiet da greisteiz ugent, just.

— Ha me felle d'in kemeret an tren-se, koz paotr!..

DIVINADENN

4) Me goll va hano pa vezan lopet.

An ao. 'n eskop MESGUEN, e pardon ar Folgoat

PSALM LXX

Evit goulen digant Doue skoazel'
ouz hon enebourien.

O Doue peurbadus, hast da zont d'am zikour,
Bez ma difenner krenv dirag va enebour.

Lak ar vez 'n o c'halon, ar ruzder war o zal,
D'ar re a fell d'ezo noazout d'in, va zamall.

Gra dezo tec'het pell, muioc'h-mui var adrenv,
Ar re 'fell d'ê va c'holl ha noazout d'am buhe.

Ra zaint pell diouzin, mezek ha trubuilhet
'N abeg d'o fallentez, en abeg d'o fec'hed.

Ra drido gant ar joa ha 'n em laouennao
Ar re zo ouz va c'hlask. Te Doue, o c'havo.

Ro d'ezo ar frankiz, ma lavarint bepred
« Ra vo Doue, meulet, karet hag adoret ! »

Evidoun glac'haret ez oun-me em c'halon
Da c'chedal va frankiz war an hent eün gwirion.

Deus 'ta ô va Doue, deus eta d'am zikour,
Te eo a zo va Mestr ha va holl frealzour.

Hast buhan, Peurbadus. Te eo mestr an amzer.
Hast buhan, me az ped, ô Tad, ô va Zalver !

Ar marmouz hag ar c'hezek-mor

Bez e oa eur blênen hag a zeuas da veza lenn. Ne chome
mui a-us d'an dour nemet eur wezenn, ha war ar wezenn-ze
e veve eur marmouz. Riblou al lenn a oa ken uhel ma ne
c'helle ar c'hezek-mor dont er meaz evit peuri ar yeot.

Eun deiz, unan anezo a zeuas da veza mignon d'ar mar-
mouz. Dont a rea d'e welet-bemdez, hag ar marmouz a daole
deliou d'ezan da zêbri. Eun deiz e lavaras d'ar marmouz:

— Petra roin-me d'it d'am zro?

Ar marmouz a respontas :

— Hor micher d'eomp, a zo beva war ar gwez; ne ouzomp
ket neun.

Etouez ar c'hezek-mor, e oa unan tenvoc'h eget ar re-all
hag a lavare d'ezo :

— Mar fell d'eoc'h mont er meas, digasit d'in kalon ar
marmouz.

An hini a oa mignon ar marmouz a zeuas d'e welet hag a
lavaras d'ezan :

— Mignon ker, dont a ran da bedi ac'hanoud da zont d'hor
gwelet; eur fest a zo ganeomp.

Ar marmouz a c'houennas outan :

— Penaos e rin-me evit tremen an dour?

Hen a respontas :

— Me az tougo.

Hag evelse e vœ great.

E kreiz al lenn, ar marc'h-vor a lavaras d'ar marmouz :

— Ha gouzout a res-te abalamour da betra az tougan?... Hor
mestr a fell d'ezan debri da galon.

— Dommach eo, eme ar marmouz, mes me a lez atao va
hini war va gwezenn. Deomp d'he c'hlask.

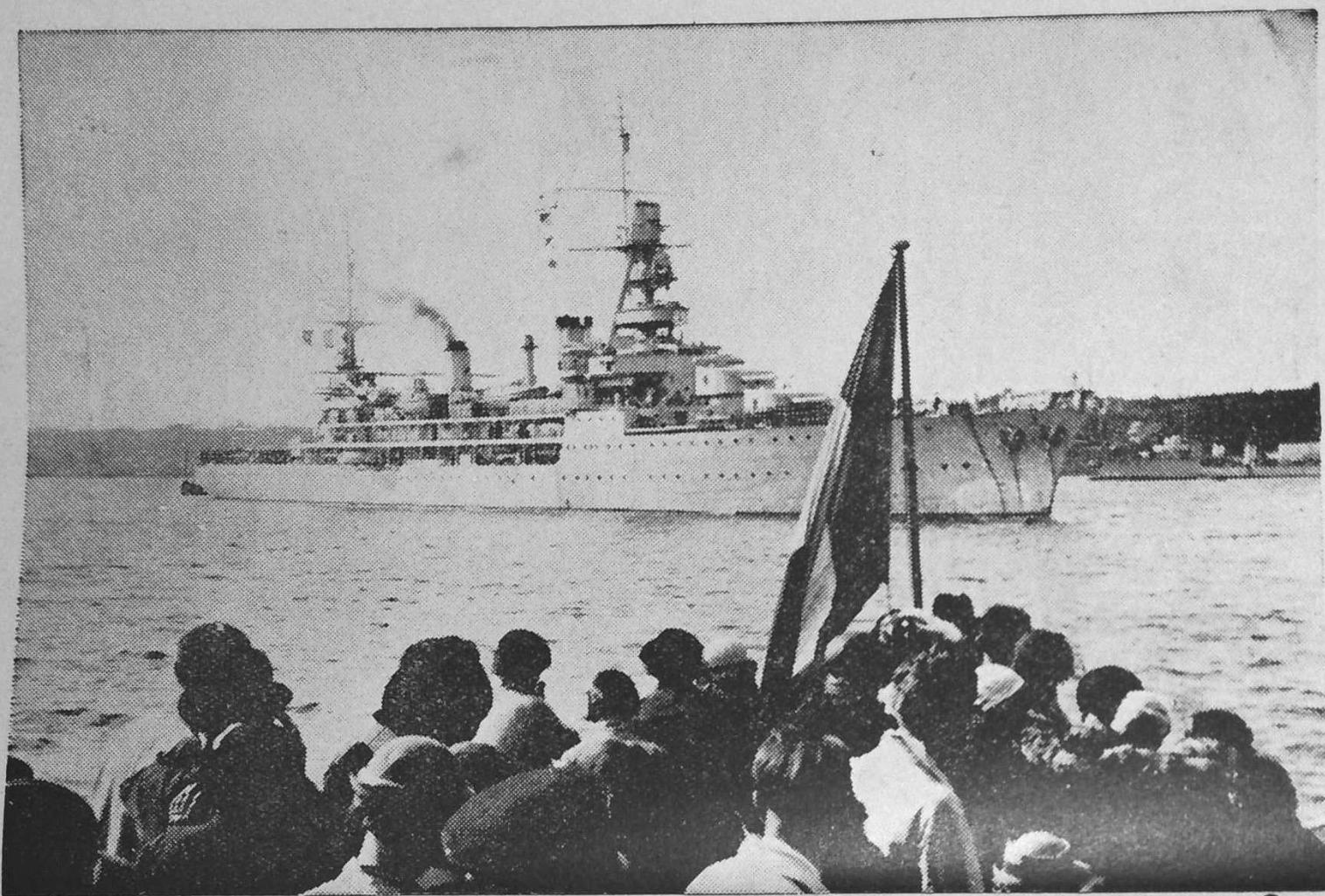
Hag evelse eo e tigasas en dro ar marmouz d'e wezenn.

Mes heman na fellas mui d'ezan diskenn.

— Mes, diskenn buan eta, ha deomp di! a hope an marc'h-
vor.

Ar marmouz a respontas gant krenn-lavar ar Re-Goz :

— « An askouez eo hag a laz ar c'hlavour. »

LANDRIPEN, LANDRAPEN

Andantino. Métr. $\frac{6}{8}$ = 96 environ.

1. Pa oan kom - mans va zi - e - gez, Me oa ken
paour, lan-dri - pen, Ian - dra-pen, Pa oan kom - mans va zi - e -
gez, Me oa ken paour 'vel ar paour kez.

2

N'am boa 'med eur c'hoz bankik breiñ
Hag eur c'hoz varc'hik, landripen, landrapen,
N'am boa 'med eur c'hoz bankik breiñ
Hag eur c'hoz varc'hik d'am dougen.

3

Disul vintin en oferen
M'oa ket kredet, landripen, landrapen,
M'oa ket kredet sevel ma fenn.

4

Klevet an dud o lavaret :
Setu erru, landripen, landrapen,
Setu erru paotr an diou c'hreg.

5

Devez araog gouel Vadalen
E oa ar foar, landripen, landrapen,
E oa ar foar e Rosporden.

6

Va marc'hik fall, na gilit ket
Pe me ho sammo, landripen, landrapen,
Pe me ho sammo var va c'hein.

7

Ha me he zammes var va c'hein
'Vit e gas da foar, landripen, landrapen,
'Vit e gas da foar a Rosporden.

8

Donet eun den, eur guir teod fall
Ha kas ar vrud, landripen, landrapen,
Ha kas ar vrud gantan a-bell.

9

Aze 'zo arru eur mel den
Ha ma 'n diaoul gantan, landripen, landrapen,
Ha ma 'n diaoul gantan var he gein.

10

Va c'henderv Paol, heb he bedi
Ha dont d'an hent, landripen, landrapen.
Ha dont d'an hent d'e gonjuri.

11

E ma du-ze kostik an hent
Tronsed e lost, landripen, landrapen,
Tronsed e lost, skrignet e zent.

12

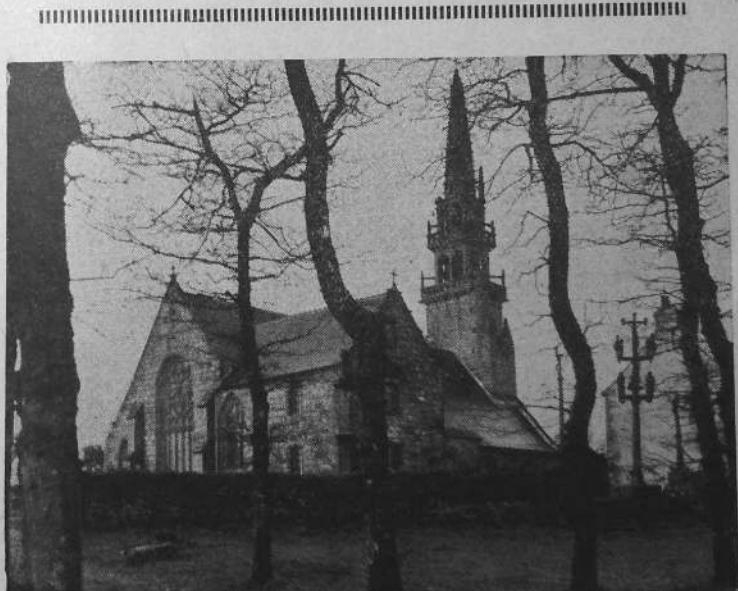
Tronsed e lost, skrignet e zent
Gwasoc'h breman landripen, landrapen,
Gwasoc'h æget na ioa a-ziagent.

13

Va c'henderv Paol, te zo paket
Dont da gonjuri, landripen, landrapen,
Dont da gonjuri ar c'hezek.

14

Va c'henderv Paol, braz eo da veg
Pa gonjurez, landripen, landrapen
Pa gonjurez ar c'hezek.

Iliz Pencran

AR RE VEUZET

Eur bugel oan, oajet a eiz vloaz hepken, pa c'hoarvezas em famill, niverus awalc'h, eun darvoud spontus. Etouez ie all, eur breur am boa, oajet er mare-se a zeitek vloaz, hag eur c'hoar a bemzek vloaz. Pedet oamp bet d'eur fest e parrez RIK. Mes ne c'helle ket an holl mont di; re a vije bet; ha neuze red mat e oa d'eur re bennak chom en gear evit ober endro da labouriou ar parkou, evit diwall an ti, hag aoha boued.

Neuze e voe dibabet va breur ha va c'hoar da vont d'ar fest. En em lakaat a rechont en hent, gant levenez leun o c'halonou, en eur c'hoarzin, en eur you'hal, en eur gana evel daou lapous yaouank, kontant braz d'en em ziduella, d'ober eun tamm lip-e-bao, d'en em gavout gant mignonned, kamaladed, amezeien, tud anavezet, da zansal war an dachen: an dud yaouank a gar ar blijudur; ha guir o deus, pa vez honest.

Kuitaat a rejont eta eur vintinez abred ha war zroad, dre eun amzer gaer. Araok an noz, goude beza en em ziduellet a galon vat, e sonjchont distrei d'ar gear hag e yechont ganr eur vanden joaus a baotred hag a verc'hed yaouank skanv a benn. Evit berraat o hent, unan anezo o lavaras treuzi ar ster a zisparti Kerveur diouz Lannegi.

Mad e voe kavet an dra : kavet a voe eur vagik : holl e lamanchont ebarz asamblez, gwasoc'h eget kezeg distaget, hep sonjal en danjer, ha dievez kaer.

Penaos en em gemerchont? den ebet na oar : moarvat en em lakchont war ar memes tu hag ar vag a ieas d'ar strad.

Setu an holl yaouankizou en dour, o krial, o c'hervel, o c'houlen zikour kement ha ma c'hellent : e vean e oa bet! Va breur ha va c'hoar ne ouient ket neuny; beuzet e ouent; ar maro o c'hortoze : digouezet e oa an heur evito; ha pa zigouez an heur, red eo kuitaat dre vad pe dre heg.

Etouez an dud yaouank kouezet er ster, en em gave mab Yann ar Beuz, hon amezeg : chans vat en doa bet d'en em denna, hag e voe saveeteet, abalamour ma ouie neuny pe dre ma c'hellas tapout krog en eun dra bennak. Heman eo a gasas kelou d'eomp. Dont a reas gant Per an Touz, en nozvez-se memes, hag e skoas war an nor. Va mamm, en eur glevout anezan, he doe eur zantimant eus an darvoud hag a lavaras :

— Ah! va Doue! An taol-se skoet war an nor a ra aon d'in : ha! nag am eus aon! A dra zur, ne c'hell digas kelou mad ebed. »

Chench a reas liou, e tougas e dorn d'he c'halon hag e chomas eun tachad hep dialana. A hent all, a boan m'en doe gwelet dremm an daou baotr ma lavaras c'hoaz, en eur groazia he daouarn :

— Oh! ma mignonned! dont a rit da gonta d'eomp istoriou spontus!

— Ah! ya, sur awalc'h, eme Per an Touz, dont a reomp da gonta d'eoc'h istoriou spontus! ya! Ho mab hag ho merc'h a zo bet beuzet n'eus bet pell.

Va faourkêz mamm (Doue r'he fardonol!) a gouezas semplet war leur an ti, ne deuas he anaoudegez dezi nemet eur c'hard heur goude.

Antronoz vintin, e voe kavet e kichen ribl ar setr, korfou an daou vulg, stardet kement an eil ouz egile ma voe dies o dispartia evit o lakaat pep unan en e arched. Hag an deiz warlerc'h e voent anteret o daou, bet paket trumm gant an ankou didruez, int hag a oa koulskoude eun tammik araok leun a vuhez-hag a yec'hed.

Biskoaz, martze, ne voe gwelet kement a dud e Molen o heulia daou arched : den ne c'helle en em virout da ouela; va zad ha va mamm a oa truezus da welet.

Hogen eun nebeut amzer goude an darvoud trist-se, tud hag a oa o vale, e kichen ar ster, damdost d'al lec'h ma oa digouezet ar gwalheur ken trumm-se, a voe souezet awalc'h o welet diou flammen glaz-ruz, unan vraz, hag eben bihanoc'h, o pourmen war an dour, gwech o riskla war c'horre, gwech o nijal a-us, gwech oc'h antreal ebarz, ha gwechou all o sortial a hanter. Kement-se e oa a dra zur purgator va c'hoar ha va breur!!

Chom a rea ganen eur breum hena, paotr' sioul, renket, fur dreist hag honest. Heman a voe touchet gwasoc'h eget an holl re all eus ar famill gant ar c'holl glac'harus digouezet ganeomp. Adaleg ar mare-se, hen en em zantas bepred, hep gouzout dre betra na perak, poulzet da vont da redek alies e kichen al lec'h milliget, pen-kaoz eus maro ken buan va breur ha va c'hoar.

Diskleria 'reas an dra-ze d'e vamm, en eul larvarout d'ez i penaos, ez ea di kaset gant eun dra bennak krenvoc'h egetan. Hi a respontas kement-man:

— Va mab, moarvat ez eo eun ali mat diskennet euz an nenv en da spered; red eo her selaou, hep enebi morse outan. Da vreur ha da c'hoar a zo maro hep sakramanchou an iliz o daou : marteze o deus c'hoaz ezom eus eun dra bennak, petra-bennak ez eus bet kanet evito an oferennou, ar ser-vichou, ar pedennou a dileer da bep kristen tremenet : kouls-koude ne c'heller ket gouzout. Ne veche ket souez, gwelet a res, penaos o veza bet paket ken trumm hep kaout amzer d'en em anaout... erfin va c'homprent a res : ne lavaran d'it netra ouspenn : evelato, ma weles anezo c'hoaz eur wech bennak, na vank ket da c'houlen outo.

— Ya, a dra zur me her graio, va mamm, e respondas va breur hena; me her graio hep mankout.

Eun abardevez bennak araok kuz an heol, ec'h en em gavas trubuilletoc'h c'hoaz eget biskoaz gant n'ouzoun petra : ne gomprene ket e-unan; hag evel mar ne c'helle chom en ti eur momedig, gant an débron en e zivesker a lakea anezan da vont ha da zont, hen a zortias hag a yeas etrezeg al lec'h a dene anezan dibaouez.

Setu ma welas, eun nebeut goude, eun den o tont davetan, hep e anaout da genta. An hent o veza striz awalc'h, hen a reas eur gammmed a gostez evit leuskel da dremen ar baleer. Hen-ma a jomas a zav dirak va breur hena. Sellet reas outan, difiniv, en e zaoulagad. Va breur beuzet e oa, gant dremm ar maro. Ha neuze, daoust d'an amzer glouar, va breur beo a zantas eur c'hren oc'h e baka, hag o sanka e gorf; e galon a vankas pouez da skei; eur pouez braz a gouezas war beultrin. Ne c'hellas ket kaozeai epad eur munut pe zaou, mouget ma oa gant-se. Erfin, pa c'hellas dont a benn da veza mestr warnan, e lavaras ar c'homzou-man :

— Oh! va breur, ô va faourkèz breur! me ho askwel eta hirio, mes nann e buhez ar bed-man.

— Ya, eme an tremenet, te am gwel adarre, mes nann e buhez ar bed-man.

— Moarvat pegwir e teuit breman aman, eo abalamour m'ho peuz ezom eur zikour bennak, ha va c'hoar gèz iveauz.

— Ya, ar wirionez eo; ezom hor beus beza sikouret; ya, ezomm hor beus c'hoaz eus eun dra bennak war an douar-man, va c'hoar ha me.

— Pehini? Komzit.

— Ha ma! te hag a chom c'hoaz war an douar-man leun a

dristidigez hag a zaelou, mar fell d'id hor zikour, kerz war-c'hoaz e pelerinaj da Zantez-Anna ar Palud : te a reio diou werz oferen, unan eun deiz, hag an eil an deiz warlerc'h : te o c'hlevo gant devosion, ha te a lako war elum diou c'houlaouen dirak aoter ar Werc'hez. Setu ar pez a ri ô va breur, mar kares ac'hanomp, mar e teuz dalc'het sonj hag envor ouzomp : prometi a res d'ober ar pez a c'houlennan ouzid?

— Ya, ya, her prometi ' ran d'eoc'h.

— Mad eo, neuze, trugarez: trugarez evit va c'hoar, trugarez evidoun; me az kuita, breman, o veza mar n'em eus ket aotre da chom pelloc'h. Kenavo, va breur, ni az kwelo eun deiz evit atao : kenavo eur wec'h c'hoaz; ha dreist-holl n'an-kouna ket da bromesa.

Hag an hini beuzet a dec'has evel ma oa deuet.

Va breur hena a zaoulinas neuze war ribl ar ster, en eul lavarout eun *De profundis* hag en eur ouela; muioc'h a dra zur m'en devoa biskoaz gouelet bete neuze, epad e vuhez. Goude-ze, frealzet eun nebeut, e tistroas etrezeg ar gear. Pa yeas en ti, e zremm a oa chenchet kement ha ken sirius ma lavaras va mamm d'ezan dioc'hlu :

— Ar wech-man, va mab, az peus gwelet da vreur paour, me a zo sur!

— Ya, va mamm, gwelet am eus va breur paour.

Hag e gontas e viziv gant an tremenet.

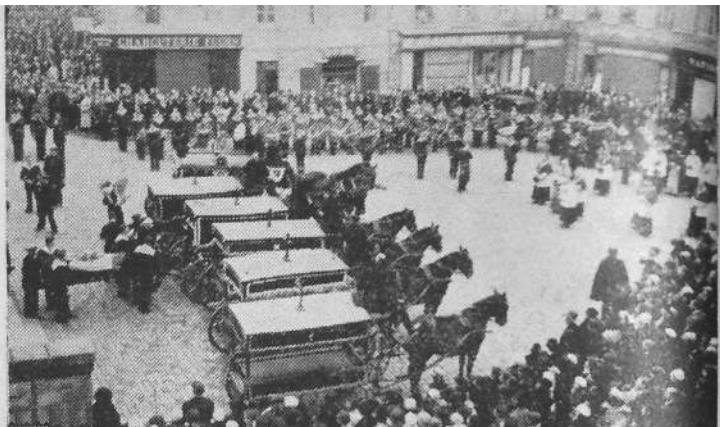
Antronoz vintin, e kuiteas hep mankout araok an deiz evit mont da Zantez-Anna ar Palud: paea reas diou werz oferen: unan an deveze-se, hag eben an deiz warlerc'h; o c'hlivet a reas gant devosion hag e tistroas d'ar gear dinerz kenan ken klanv ma rankas en em lakaat en e wele, lec'h e chomas eur miz. Adaleg an amzer-se n'em eus ket e welet biskoaz o c'hoar-zin.

Kontet a zo bet d'in, iveauz, penaos meur a zen o devoa gwelet goude ar weledigez-se va breur ha va c'hoar tremenet, o pourmen asamblez war eun hentig etre koat ar Porz-Nevez ha Lannegi. Me am eus baleet eno allies awalc'h d'an deiz, ha zoken en noz, mes biskoaz n'em eus o gwelet nag a dost nag a bell.

DIVINADENN

5) Diez da gavout, diesoc'h da zelc'her.

Kimiad d'ar iaouankiz

Anterramant ar vartoloded maro var ar c'har nij *Goliath*, e Brest

Disul da noz diveza, ha pa oa koaniet d'in,
Ha me mont d'am liorzik
O ie tra la la,
Ha me mont d'am liorzik
Da zelaou kan eun ein.

Ha me klevet an eostik ouz ar bod o laret :
— Pe te zo klanv a galon,
O ie tra la la,
Pe te zo klanv a galon,
Pe te c'heuz poan spered ?

— Me ne doun klanv a galon, n'em euz ket poan spered :
Mes gant keun d'am iaouankiz,
O ie tra la la,
Mes gant keun d'am iaouankiz,
N'ouzon pelec'h eo eet.

Ma dent a zo eet gantan, ma bleo en deuz gwenneet,
Tortet en deuz ma diouskoaz,
O ie tra la la,
Tortet en deuz ma diouskoaz,
Tenvaleet ma gwaled.

Gwechall pa oan paotr iaouank, o vont d'ar pardoniou,
Arc'hant vije em godel,
O ie tra la la,
Arc'hant vije em godel,
D'eva bountaillardou.

Mes brema p'oun dimezet, ha bet d'in paradur,
Kenavo d'am iaouankiz.
O ie tra la la,
Kenavo d'am iaouankiz,
Ha d'am holl blijadur.

Hogen te, evnik bihan, pa ec'h euz askello,
Kerz warlerc'h ma iaouankiz,
O ie tra la la,
Kerz warlerc'h ma iaouankiz,
Ha digas hen endro.

Kerz warlerc'h ma iaouankiz, lar d'ezan dont timad,
Pa zigouezfomp adarre,
O ie tra la la,
Pa zigouezfomp adarre,
Ni evo boudaillad!

— Na losk-te da iaouankiz, p'az eo eet en he dro !
Na p'en de peder askel,
O ie tra la la,
Na p'en de peder askel,
Biken evn n'hen tapo!

Eur marc'hadour a zo deuet d'en em glemm dirak al lez-varn
da veza bet laeret. Diskredi a ra war unan bennak bet tapet
evit traou all.

— Mes, eme ar prezidant, perak e tamallit-hu an den-se? Hag
anaout a rit ebarz an traou paket eun dra bennak a veche
d'eoc'h?

— Ya, aotrou prezidant, eme ar marc'hadour; anaout a ran
ar vouchouer-ze.

— Va mignon, n'oc'h ket mad, eme ar prezidant. Penaos e
fell d'eoc'h anaout eur vouchouer? Sellit, va hini-me a zo
henvel.

— Ya, mes, aotrou prezidant, daou a zo bet laeret d'in!

Annaig

I

Kaer evel ar burete, he c'haloun leun a esperans, he daouarn:
leun a vokedou, Annaig, bugel skany, a c'hoarie en disheol;
an ene glan d'an oad-se ne zonj ket er boan.

En eur zelaou en he redaden kanaouenn an eienen, klemm:
ar grilhed, e wel war ar brugog sklerijennet gant an heol, eur
wenanennig skany, c'hoar d'ar valafen wenn.

Evel eur vleuen veo, moanoc'h ha bravoc'h eget eur vala:
fennig, o spina pep tra, e nij, hag en em laka war delien ar
rozenn, war ar jesmeden, hi her galv; an amprevan a dec'h
bepred. He c'haloun a zihun, hag o c'houren dalc'h mat, ar
bugel a red warlerc'h ar wenanenn, hag houman warlerc'h
ar bokedou aour.

En divez e chom war eur rozen-gi hetus. Annaig a dap
he askel, a bak he c'horfig dister; mes ar wenanenn dizentus
he broad gant he flemm.

O tichafranta ar vleuen, ar plac'hig dievez a lenv hag a
glemm; hag an amprevan skanybenn, o tilezel ar vleuen, en
eur safroni a nij daved plijaduriou nevez.

II

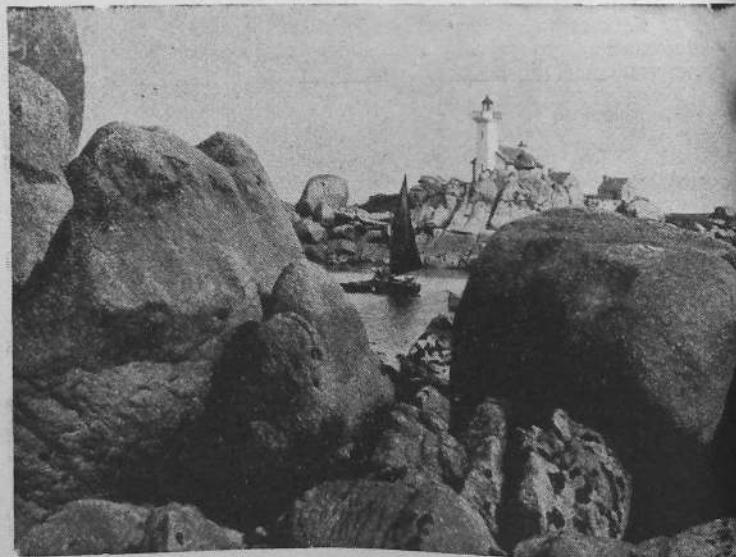
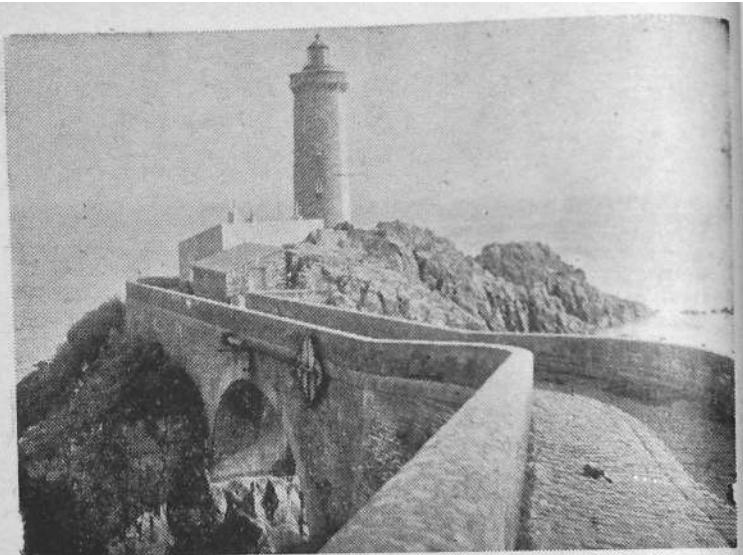
Allaz! hep peoc'h na paouez, ez an a hunvre da hunvre,
warlerc'h an eurvad; mes, dindan va biz c'hoantus, e askel
herrus a zistro, ha va c'halon a jom goullo.

Ebarz eur pellder a dan, ar vuhez a zo evid hon ene evel
eur weledigez; hogen eur voren a dremen, an hunvre aour
a ziverk, hag ar wirionez a veler.

Pell diouz an aochou divin, ar vleuen he deus drein, an
eurvad a za da hesk. An douar a dremeno ha ne chomo ne:
met an Nenv.

DIVINADENN

6) Me a meus mil lagad, ha ne velan ket.

Var gorre: Tour-tan ar Minou. — En traon: Brignogan

— 83 —

Ar plac'h yaouank glac'haret

Moderato. Métr. = 92.

1. Va mamm, va mamm, ah! deut d'an ti, Brao-
Ik, brao - ik, Va merc'h oc'h - o'hu, ho! Brao-
Ik, brao - ik, Va merc'h oc'h - o'hu.

2

— Mamm, va mamm, petra zervij d'in,
Beza brao: na zimezan ket, oh !

3

— Merc'h, va merc'h, n'en em jalit ket,
'Bars fin ar bloaz viot dimezet, oh !

4

— Bars fin ar bloaz me vo maro,
Maro ha siouas anteret, oh !

5

Lakeet va c'horf korn ar vered
Lakeet varnan peder rozen, oh !
Diou a vo ru, diou a vo guen.

6

Ar baotred en eur basseal
Lavaro an eil d'egile: oh !

7

— Anteret eo ar plac'hik koant,
A zo maro kreiz he c'hoant goaz, oh !

8

A zo maro kreiz he c'hoant goaz
Meur hini a varvo c'hoaz, oh !

9

Me meus klevet, mervel zo kriz :
Piou oar petra vo goudeze, oh !

Distro Malmsten

Malmsten e-kerz an noz en deus great eun hunvre : hunvreet
en deus e oa freget kalon e vuia-karet.

Gervel a ra e zaou vevel bihan hag a lavar: — Savit ha sternit
va marc'h briz-louet.

Savit ha sternit va marc'h briz-louet. Mé a fell d'in mont da
welout penaos en em gav va muia-karet.

Pignat a ra war e varc'h, treuzi ra ar c'hoat-meur, hag e
tegouez gant diou blac'hig.

Unan a zouge eur zaë-c'hlas, hag a lavaras: — Doue r'ho
miro, aotrou Malmsten. Pebez glac'hар a vezò hoc'h hini!

Eben he devoa eur zaë-roz. Malmsten outi a c'houennas: —
Piou a zo klany, ha piou a zo marvet?

Den ebet n'e'o klany na den ebet n'e'o marvet, nemet mestrez
Malmsten, ne lavaran ket.

Mont a ra etrezeg ar geriadenn, hag e tegouez gant an hini
maro douget en he arched.

Diskenn a ra diwar e varc'h hag e heuilh an arched.

Hag e tenn eus e yalc'h pemp pez aour, hag o ro d'ar re a
dle toulla ar bez, d'ar re a dle seni al c'hleier.

— Toullit eur bez ledan ha doun, eno eo e valeimp.

Malmsten a zo aze ruz ha disliv tro ha tro. Sanka ra e gleze
en e galon, hag e kouez maro.

Malmsten a iou eun den sod.

Kerrek Eussa

Beg sant Vaze penn ar bed

NOZ AN ANAON

I

War lein ar menez an avel a hirvoud hag a dremen en eur yudal etouez brankou ar gwez, en eur gas gantan er pell-der an deliou diveza. Morennou terval ha yen en em vesk en ear evel goel eun intanvez. Stereden ebet na lugern en oabl sioul ha terval. Ebarz eun tiig soul, elec'h en deus an Ankou tremenet guechall, daou vulg a zo en beill o-unan dindan sklierien krenus eur c'houlaouen dister. Tremenet eo meur a zeiz abaoe m'o deus poket o muzellou evid ar wech diweza da zorn sklaset o Mamm; meur a nosvez a zo tremenet abaoe an heur drist he deus o Mamm o chuiteet da vad en eul lezel anezo o-unan war an douar.

II

Bugale baour! Yaouank int c'hoaz o daou, ha kaer da welet en o glac'har evel elez Doue oc'h evesaat war o buhez.

Mes pebez aon o laka brema da grena? N'eo ket ar wech kenta, siouaz! abaoe m'emaint o-unan war an douar, int bet en em gavet d'an heur-ze deuz an noz e tal an oaled diduet gwechall gant ar marvaillou a gonte o Mamm d'ezo ken trist; ha liou ar maro war o zal, o daou e sellout an eil ouz egile en eur grena.

III

— Va breur! na teus-te klevet eun trouz bras, eur c'hri-fors adlavaret gant ekleioiu an draonien? Seblantet en deus d'in en devoa krenet an douar dindan kammejou eun teuz hag en devoa hejet dor hon ti soul... Alan, krena 'ran!

— Ha me, va c'hoar, klevet am eus evel moueziou pell hag a lavare komzou souezus... Na grenes ket evesle : ha n'emaoun ket ganes, me?

— O va breur! pedomp ar Werc'hez santel ma teuio da bel-lat diouz hon ti skeud ar re varo.

IV

Mes hon Mamm marteze a zo en o zouez : dont a ra d'hon gweladenni ebarz he linsel wenn, hor Mamm karet mad!... Rak, gouzout a res, va c'hoar, eo d'an heur-ma e teu ar re varo er meaz diouz o beziou... Digoromp an nor evit ma teuio hor Mamm da gemer he flas e korn an oaled...

— Va breur, pegen terval eo an noz! pegen yen ha dourek eo an avel... Klevet a res pebez kirvoudou a glemm an anaon en dro d'hon ti soul... Oh! sarr, sarr, sarr an nor!

V

— Na pez ket aon, va c'hoar, taolet am eus en tan ar bod beuz binniget da zul ar bleuniou, evit lakaat da dec'hout ar sperejou drouk, hag hor Mamm a zeui he-unan.

— Mes penaos e vezohi, va breur? lavarout a reer ema ar re varo iskiz da welet; penaos eo moal o fennou; penaos o daoulagad na welont mui, ha pa gerzont e stok o eskern an eil ouz egile... Hor Mamm, hag hi a zo eta evesle?

— Nan, dont a rei gant he dremm a garemp gwelet, gant ar mousc'hoarz douz ha mad a oa war he muzellou pa oamp dizro eus ar park, gant ar vouez hon c'halve, pa oamp kollet ebarz an noz, pell diouz hor c'heriadenn.

VI

— Ra zeui eta, hor mamm karet mad, he fred a zo aozet! hi na vezo ket garo em c'henver, rak an holl draou a zo renket ervez an urz vad a garie... Mes, petra teus-te, va breur? Krena res eveldoun bremaike.

— Gwelet a res, va c'hoar, ar goulou gwen o sevel du-ze er pellder; int eo ar re varo o tont d'azeza ouz taol da zebri ar pred-houed servichet d'ezo... Klevet a res ar glaz o tintal eur kloc'hdi an iliz parrez!... Selaouomp! Selaouomp! Lavaret e moueziou tud veo o sevel hag o 'n em veska gant re an anaon.

VII

— « O deiz a vuanegez hag a venjans, a lako da bara en oabl baniel ar groaz, hag a luduo ar bed-holl! »

» Pebez aon ebarz ar c'halonou, pa deuio ar barner-braz da

zellet piz ouz oberou an dud hervez e Justis!

» Son sklintin an drompill a vo klevet beteg donder ar
beziou, hag a zastumo an holl re varo dirak lezvarn an Aotrou?

» Ar 'bed, hag ar maro he-unan a vezouzezet braz ha
spontet, pa ziredo an dud evit dont dirak ar barner-braz.

» Digoret a vezou al leor m'ema skrivet varnan ar pez a dle
beza an abeg d'ar varnedigez spontus-se.

» Ha pa vezou azezet ar barner war e dron e vezou gwelet
dizolo-kaer ar pez a oa kuz, ha pec'hed ebet na chomo hep
kastiz. »

VIII

— Pebez komzou estlammus, va breur! An novez-ma hag
hi a vefe eta an hini diveza eus ar bed? Ne vezou ket klevet
eta eur vouez a esper etouez ar c'hourdrouzou-ze? O va Mamm!
va Mamm!...

— Selacou, va c'hoar, ha na weles-te ket du-ze er pellder ar
sklerijen wenn dirag ar re varo? klevet a res kloc'h ar barrez
o tintal? Ar c'han e zav bepred : selaouomp, va c'hoar, se-
laouomp c'hoaz.

IX

— « O Roue-Meur, Roue holl-galloudek, savetait ac'hanon,
ò mammen an holl vadelez!

» Jezus, leun a deneredigez evit an dud, bezit sonj eo evi-
doun ez oc'h diskennet eus an Nenv war an douar; n'am
c'hondaonit ket en deiz spontus-ma.

» Dispartit ac'hanon diouz ar re villiget a gasoc'h kuit
hag a kondaonoch da dan peurbadus an islonk; galvit ac'ha-
non e tu ar re vad, gant ar re bet benniget gant ho tad.

» Deiz da zouja, hag a rajo d'an den kablus sevel diouz pou-
tren ar bez, ha beza barnet gant an Hini a vel defotou er
rella! Pardonit d'ezan, ô Doue leun a drugarez! »

X

— Aotrou Doue, leun a vadelez, roit d'ezo ar repoz peurba-
dus! a lavaras a-gevred an daou yugel.

Soudent dor an ti soul a zerras gant trouz evel poulz gant

dorn eun den krenv; ar vugale a grenas, ha strak an treustou
a harpe an doen a reas d'ezo da gredi e oa o vont da goueza.

Ar c'houlaouen a varvas souden hag eun hirvoud klemmus
en em veskas gant trouz an avel yud e faout an doen.

XI

Dioc'h ma lavar tud vad ar barrez, en deiz warlerc'h pa
yeas an ao. person, da skei war dor an ti soul, e kavas an
emzivadet daoulinet ouz treid ar gwele elec'h m'en doa bet
serret daoulagad o mamm. Doue en devoa digaset d'an daou
vugel eur c'houeskad dous.

N'o devoa ken sonj ebet ouz spont marvel o hunvre, kaset
kuit dre ar beden; mes bepred o doa sonj ouz ar weledigez
a zo eur mister eus an Nenv.

AN EVNED

Gwelet am eus, er goavn, evned bihan, hag en em blije mat
o nijal en ear hag a chome hep ehan o tistruji war eur wezen
avalou prenved ha na zebrant ket. Me am eus en em c'houennet
perak al labour-se ken diskiant da welet. An evned o deus res-
ponet d'in:

— Oh! ne boaniomp ket evidomp hon-unan. Ni a labour
evelse evit al labourerien-douar hor breudeur. D'an nevez-am-
zer, ni a ro kalon d'ezo gant hor c'haniri. An dra-man a blij
d'eomp betek koll a-wechou hor buhez. Ar frouez hag ar greun
a zigoll ac'hanomp. Mes hirio, ni a labour gant hor begou evit
spurji ar gwez d'o lakaat er stad da gaout frouez kaer ha mad.
Ar prenved a lazomp ne blijont ket d'eomp hag a-wechou e
varvomp gant an naon.

— Ha piou eta, evned bihan, en deus gourc'hennet d'eoc'h
al labour-se?

— An Aotrou Doue.

Breiziz e Alger

Mervel... Kousket

Va c'halon zo fraillet dre ma divoaskas poan,
Eun droug spontus her c'hrign, hen tag hep tamm ehan,
Peoc'h ebet evelse, hag e sonjan mervel
Araok ma vo pignet warc'hoaz an heol santel.

Mervel, kousket bepred, hunvreal marteze
E douar ar vered, repoz kichen e re,
Pebez kousk hirr ha sioul hep dihuni biken,
Pebez ehan goude engann va buhez tenn!

C'houi ho peus va guelet hag ho peus va c'haret,
Dindan al linser wenn pa vo va c'horf sklaset
Kaset gant ar beleg ebarz an iliz goz,
Bezit sonj, mignonned, ouz va bez striz ha kloz...

Anaout a rit du-hont parkig ar Re-Varo
A zo war bord ar mor dindan an heol bero,
Lec'h na glever Morse trouz sod ar c'heriou braz.
Lec'h ma veler lammou ar wagenn a viskoaz.

Va c'horfig en eur bez, eno e lakefet
Etal ar voger vriz a ra tro d'ar vered,
Ha ne skrivfet warnan 'met eun hanou hepken,
Hag e teufet gwechou da laret eur beden.

Ebars treaz an douar hadit stank bleuniou kaer,
Evit ma klevin c'hoaz o c'houez dous ha tener,
Hogen na ouelit ket! Na skuillit beraden;
Me a gousko ken mat e-kreiz ar gompezen!

Luskell et em repoz gant mouez braz an aochou,
Mouez gouez ar reier stoked gant ar c'houmou,
Me a zonjo neuze da vez redet pell
War treaziou ar Mor-Braz pa oan-me krenn-bugel.

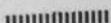
Me a glevo tintal an « Anjelus » bemnoz,
Kammedou ar pesker war gwenojen ar roz,
O tistrei d'e benn-ti gant pesketerez vat
Ha mouez an intanvez gant he mab emzivat.

Eno e-kreiz ar peoc'h va eskern a weno,
Va daoulagad serret e-kreiz noz ar maro,
N'em bezo ket a spont rag taoliou ar vuhez,
Hag e c'hellin kouskat diskuij ha dienkrez.

Iliz Pontkrist

Ar Roue Erike

Ar roue a lavar da zaou eus a douez e wazed: — Warc'hoaz
c'houni a yelo da gerc'hat d'in an divinourez.

Ar c'hannaded a ya da gaout an divinourez.

— Ret eo d'eoc'h dont da gaout ar roue.

— Penaos e c'hellfen-me en em ziskouez dirak ar roue?
N'em eus nemet eur gwisk berlinj louet.

— Deuit, emezo.

Etru et eo e palez ar roue, eun digemer mat a zo great d'ez.
Ar roue a ra sin d'ez. — An diouganerez vihan hag hi he

deus c'hoant d'azeza aman?

— Penaos e c'hellfen-me azeza war an torchennou-man? Diou
gontell a zo ebarz.

— Mar ouezes kement-se, te a car c'hoaz ouspenn. Ha gellout

a res-te lavarout d'in ped a zen ez eus em servij?

— Tregont den az peus endro d'it, hogen daou hepken a zo
feal. Unan a zo karget d'ober da wele, egile a ziwall alc'houeziou
da goufrou.

— Mar ouezes an dra-ze, e ouezes muioc'h c'hoaz. Ha gellout

a res-te lavarout d'in ped a blac'h yaouank jentil ez eus em lez?

— Bez ez eus tregont blac'h yaouank jentil en da lez; hogen

diou hepken a zo feal. Unan a zo karget d'ober gwele ar rouanez,
eben a ziwall alc'houeziou he c'houfrou.

— Mar ouezes kement-se, e ouezes c'hoaz ouspenn. Gellout

a res-te lavarout d'in pegeit amzer e chomo ar rouanez er bed

goudre va maro?

— Ar rouanez a lako daou vugel er bed, hag a varvo pres-

tik goude.

— Mar ouezes-te kement-se, e ouezes muioc'h ouspen. Ha

gellout a res-te lavarout d'in an amzer a chom d'in da veva?

— Me a c'hellfe hel lavarout d'it; mes aon am eus em varn-

fes d'ar maro.

— Me n'az barnin ket d'ar maro; hag epad da vuhez, e vezi

magef em zi.

— Beza vez e kerz an Nevez-Amzer eun deiz reuzeudik; be-

ziet e vez e hor rouanez ebarz eun arched alaouret.

Benza vez e kerz an diskar-amzer eun deiz gwaleurus; kalon ar roue a vez skoet gant eur c'hlevened marvel.

Dremm ar roue a denvalaas, hag epad div heur ne lavaras ger.
— Va roue mad, bezit dinoc'h, bez ez eus evidoc'h hag evid ar rouanez diou gador er baradoz.

EUR POEZOUN EO !

En deiziou glavus Miz Here e oamp; an amzer a oa morennus kenan. Dirak mantel eun oaled ledan e kaozeen gant unan eus va mignonned, barner, divarbenn eul leor fall bet embanner nevez so.

— Ha lennet hoc'h eus-hu anezan? eme va hostiz.
— Me, nann. Mes klevet am eus tud o koms anezan.
— N'oc'h ket didamall neuze; ret eo barn an holl draou dreizan e-unan.

E oan o vont da respont, pa glevis unan bennak o skei war an nor. Eur paotr koz oa, gantan eur banerad kabellou-touseg. Mestr an ti a zell outo, a c'houesa anezo, o dournata, hag erfin, a lavar:

— Me, ne intentan netra ouz an traou-se, hag e lavaran: ar re wella eus ar c'habellou-touseg ne dalvezont ket nemeur. Gou-lennit digant ar geginerez.

Houman, galvet, a zell outo.
— Ha ma! Janed?

Poezoun int, emezi.
— Tao! anezo, neuze, eme mestr an ti.

— Ha nann, emeve. Penaos? c'zeurel hep o vlaza! Ret eo barn holi dreizoc'h hoc'h-unan.

— Ha fellout a ra d'eoc'h eta, en em ampoezonfen evit beza sur ez int mad?

— Ha c'houi, kouiskoude, e oac'h war ar poent d'am ampoezioni, o lavarout d'in lenna al leor eus a behini e kaozeemp bre-maïk!

Va mignon a stardas d'in va dorn, intentet en devoa.

Guerz ar C'hloarek yaouank

Chanté à pleine voix. Metr. = 120 environ.

Ha ha, bon-jour d'eoc'h 'barz en ti - man,
Ker-kouls d'ar braz ha d'ar bi - han, O - rou - lou - la - lon -
la; Ker-kouls d'ar braz ha d'ar bi - han.

2

E peleach'h e ma Annaïk Calvez
Ma zaimp hon daou d'al leur nevez.

3

El laez e mai ha kousket mad
Diouallet, kloarek d'hen dihunat.

4

Ar c'hloarek pa 'n devoue klevet
D'al laez gant an deleziou oa pignet.

5

Tri zaol var an or en deuz bet skoet
Annaïk Calvez zo bet dihunet.

6

Bonjour d'eoc'h eta, Annaïk Calvez,
Savet ma zaimp hon daou d'al leur nevez.

7

D'al leur nevez me ne dan ket
Eno a vo ar seiz kloarek.

8

Eno a vo ar sez kloarek
Markiz Guerrand zo klask va c'haout.

9

Drouk ha mad nag a vez
D'al leur nevez ni a ielo

10

D'al leur nevez ni a ielo.
Gant ton ar zonerien ni a zanso.

11

El leur nevez pa oamp erruet
Hon teir dro zans hon deus bet gret.

12

Hon teir dro zans hon deus bet gret
Markiz Guerrand zo digouezet.

13

— Ah ! Ganeoc'h, emezan kloarek,
Ema ar fleur deuz ar merc'hed.

14

— Ma meus bet ar fleur deuz ar merc'hed
Gant Doue d'in oa kinniget.

15

— Ha deomp breman d'ar gourinou
Da c'houd da biou vo ar priziou.

16

D'ar gourinou me ne dan ket
Barrekoc'h egedoc'h n'on ket.

17

Siouaz, ranna rafe ar galon
El leur nevez nep a vefe :

18

Guel goad ar c'hloarek el leur o skuilla,
Markiz Guerrand ouz he laza.

19

Annaik Calvez ouz her guelet
Gant bleo ar markiz oa lammet :

20

Gant bleo ar markiz e oa lammet
Dioc'hfu d'ar gear eo bet eet.

21

— Mammik paour, preparit va guele
Va c'halonik a zo diezet.

22

— Ah ! Mar d-eo ho kalon diezet,
Eo dre m'az peus re zanzet.

23

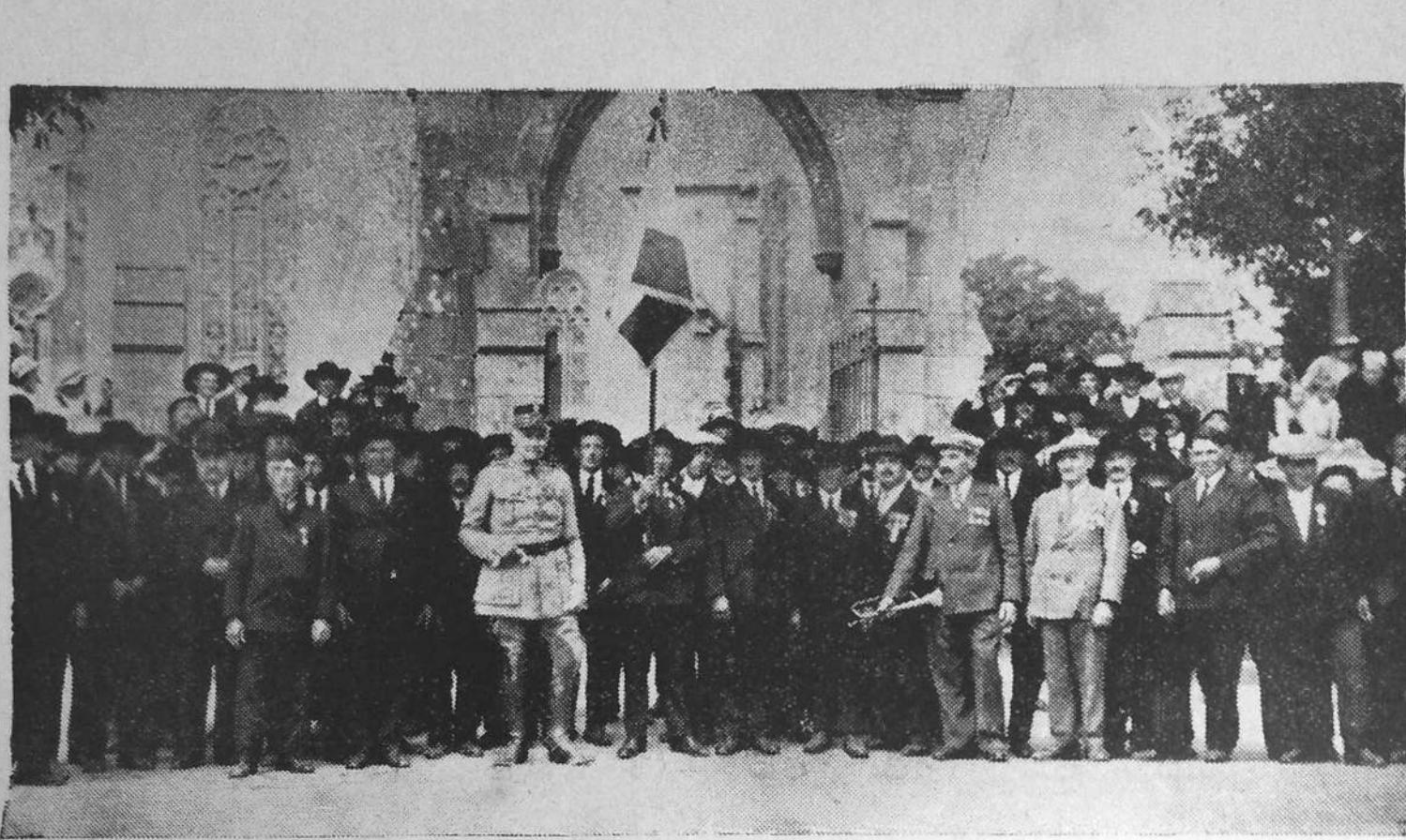
— Nann ! Mar d-eo va c'halon diezet
Va c'hloarek d'in-me zo lazet.

24

Va c'hloarek d'in-me a zo lazet :
Varc'hoaz abred vo anteret.

25

Varc'hoaz da zeg heur vo anteret,
Er memes bez e vimp lakeet.

Bols soudarded ar Brezel e Plouyian

Ar raz, an diaoul, an hini goz

O veachi dre er vro edon. Digouezet e parrez M... e **kreiz** ar Meneziou-du, ez is raktal da welout an aotrou Person, **eur** mignon koz, hag am zigemeras gant levenez. Fellout a **reas** d'ezan e tremenfen an noz en e bresbital hag am fedas da goania. Epad ar pred e kaozeemp eus an amzer goz hag **erfin** e kontas d'in an istor-man:

— Ya, emezan, breman ez eus vardro eur bloavez **bennak**, Rozali, va matez goz, atao war evez da c'houzout keleier, a gontas d'in en eur servicha koan eun dra souezus hag a lakea an teodou da vont araok.

En Dervenneg, eur verouri vraz en tu all d'ar barrez, **an** dud a oa bee'h warno gant komzou diboell ar vamm-goz.

Houman, spontet-holl, a en em glemme hep paouez da **we-**lout dirak he daoulakad, eur pikol raz o vont hag a tant ouz he zreid.

— Bah! emeve da Rozali, sorc'hennou mamm-goz hep mar, ha netra ken; ha ne sonjis mui e kement-se.

E kerz an diskar-amzer, kaoziou kenvel a zeuas adarre d'am diskouarn da adfreska d'in va envor.

— Dal, emoun-me, deomp araok ma vez digouezet ar goanv braz d'ober eun dro en Dervenneg da welout petra dremen eno.

Ar c'hloz a zalc'h eun ti, eur c'harr-di hag eur c'hraou stag outan.

Abaoe pell-amzer dija en hor meaziou, ar gweleou giz-kear o deus kemeret lec'h ar gueleou-kloz. Ar re-ze, ar drugare Doue, a zo easoc'h ha yac'husoc'h ha n'eus ket da glemm.

Er sal vraz e oa daou, penn-ouz-penn.

Pa oan erruet en ti, ar vamm-goz Cozic, azezet war eur **bank** izel, e kreiz ar zal, eur stamm ganti war he barlen, e oa bepred he sell ouz korn an oaled.

— Ha ma, mamm-goz, emoun-me, en eur zellet ouz an tan-flamm a zave laouen, petra zo a nevez eta? N'eus ken kaoz er vro nemet eus traou souezus a dremen aman hag hep **va** aotre c'hoaz, mar plij.

— Na dosteit ket ouz an tan, aotrou Person, eme an **hini** goz. Eno eman, a-drenv ar billig vraz.

Ha me da druilh ar billig.

Her gwelet a rit? emezi c'heaz. Setu eman kuit dindan an arbell! Jezus ha Mari; mar d'eo permetet!...

— Ne welan netra, emezoun, nemet daou pe dri askorn mat da zidenna aman razed pe logod.

Koulskoude, ret eo d'in anzao am oa klevet eun tammig trouz bennak evel couic-couic. Dourn ar skubelen kaset-digaset dindan an arbell n'en doa dizouchet tra ebet.

— Aon en deus bet; setu petra zo kaoze, eme ar Goziadez, dirak ho sae-beleg. Sonjat mat, pa zigouez ar beleg, an diaoul a dec'h! Mes gortozit eun tamm!

Gortoz a ris; hag evit distrei va farreziane diouz ar sonje, e c'houennis kelou eus yec'hed tud an ti hag eus al labouriou.

Komz a reas eun nebeut, gouleñn kelou euz Rozali, eus va liorzh; kredi a rean e oue distroet he spered da vat, pa reas eur saill war he c'hador izel

— Ar fallakr! emezi gant spont — eno! sellit, aotrou Person. Penaos eo deuet aze... Kemerit evez! me lavar d'eoc'h

— Alo! alo! mamm-goz, n'en em lakin ket er stad-se. N'em eus ket aon rag an diaoul; gwelet am eus awalc'h e kig ha gwad epad ar brezel braz ha falloch' ch'hoaz eget ar raz paour-se hag a zo en ho spered hepken. Ha fellout a ra d'eoc'h kaout eul louzou mat? Pa zigouezo adarre al loen sod-se, kemerit ho chapeled. Ha c'houi welo.

— Jezus ha Mari! hen diskouezet am eus meur a wech d'ezan. Ha ma! Ya! Ne yea nemet buannoc'h en aroak.

— Bah! souezet oñ ganeoc'h.

— N'anavezit ket ar c'hanfar fin-se. Me eo a fell d'ezan paka, ha netra ken, me lavar d'eoc'h!

— Nann, nann, ne lakin ket ho sonj en traou-se. Me a ray digas d'eoc'h louzou-razed gant ar c'hloc'her. Paket a vez al loen-fall, me a respont d'eoc'h, paket e vez!

— Choui a gred, aotrou Person? eme an hini goz, en eur sevel he diouskoaz. An diaoul en deus meur a dra vat en e zac'h, bezit dinoc'h. Me eo an hini a vez paket gantan.

— Ha ma? a c'houennas Rozali, pa ouen distro.

— Ha ma! paourkez plac'h, sod eo ha netra ken. Aon am eus n'ez eus netra d'ober, hag aroak gwall-bell e vez foll da staga.

N'eus ket ezomm lavarout penaos ar sizun warlerc'h ne oa

kaoz nemet ouz hement-se e marc'had M... Na gomzed nemet eus sorserez, eus galloud an diaoul war unan bennak, dies da gonjuri, ken dies ha n'oa ket da zonjal ober.

Peb unan a roe e ali. Tud kurius awalc'h a oa bet zoken betek ar vereuri, da c'houzout an dra war al lec'h, hag a zisklerias beza klevet al loen fall ha gwelet merkou eus e zremenn eno.

Da fiu an nevez-amzer, gant aon da welout ar raz o vont dindan he sal, hi a douas chom hiviziken en he gwele.

Kement-man, fentus awalc'h ennan e-unan, na rente ket laouen tud an Dervenneg, hag a ranke chom en ti pe wardro da ziwall an hini goz, hag iveauz abalamour d'an drevaljou, d'al labouriou er parkeier.

Daoust d'ar mab-kaer ober fae ha gwap ouz ar sorc'hennouze, ne oa ket ar memes tra d'ar re-all, ha dreist-holl d'ar verc'h hag a gomanse kredi ha da drei war he spered, dre forz kle-vout he mamm.

Peb unan en ti a glaske dre guz, gwelout ha klevout al loen, mes evit gwir, biskoaz den n'her gwelas.

Ne oa mui eur blijadur beva er ger. Dont a reer eta d'am gervel, ha da lavarout d'in ober eun dra bennak, fors petra, evit lakaat fin d'an traou diaoulek-ze.

Inouet braz oan. Mes penaos refuz? Ar vrud a rede ha trouz a reat en dro d'ar sotonioù-se. Mont a ris betek an Eskopti evit goulen eun ali mat.

C'hans-vat am boe digouezout gant eur belek fur, Breizad e-unan, hag a anaveze kustumou ha kredennou ar vro.

— Na raimp netra vad, emezan, ma ne lakomp dioustu urzavat e stad ar sperejou. Muioch! Doue e-unan a oar dounder ar sotonioù elec'h e c'hell kouenza ha digouezout an dud kez pa vezont fuloret. Red eo neuze dere'hel warno start, ar c'hen-ta ar gwella. Da gement-man ne welan nemet eur remed reiz hepken, hag a hend all aotreet gant an Iliz: ar pedennou da gas an diaoul kuit, mar d-eo an diaoul.

An traou sklear ho peus roet d'in d'anaout a zo awalc'h evit gouzout var ar pez a chom d'ober.

Me a ro d'eoc'h, aotrou Person kez, an autre a c'houennit evit lakaat ar ueoc'h hag an urz da zont adarre er c'hor-nad-bro-se a c'houarnit gant kement a aked hag a garantez.

— Ah! ah! emoun-me, setu aze avat unan hag a oar penaos dic'haoui bag anaout ar servichou mat rentet.

— Oh! bleuniou! bleuniou ret, aotrou kez, ha netra ken, met heuliomp gant an istor.

Ne zeskin ket d'eo'h moarvat netra nevez en eur ziskleria ez eus diou feson da gas an diaoul er-meaz: unan ordinal, hag egile, dreist ordinal.

Ar c'henta a zo implijet e kerz ar vadiziant da gas kuit an diaoul eus ene ar bugel aroak reseo ar zakramant.

An eil, dreist-ordinal, a zo great evit ober d'an diaoul mont er-meaz diouz korfou an tud pe diouz o ziegeziou, pa 'z eo anat ha sklear en em gav eno.

Ha setu aman an dalc'h eus ar pez a zisklerian.

Mar veche dao d'in niveri d'eo'h dre ar munud an holl obriou ret evit kement-se, n'echufen ket biken gant vaistor. Setu aman d'an nebeuta ar pez a zo mat da c'houzout.

Da genta tout : disul diweza er gador-brezeg e savis va mouez evit rei da intent d'an holl barrezionis ar pez a oa em sonj d'ober.

Am affer-man a dlie digouezout anat a wel d'an holl bodet evit beza kredet.

Deac'h eta, en eur gas ar gommunion d'an hini goz, me a gentelias anezi war ar psalmou ha pennadou eus an Aviel a dileche lavarout da heul ar beleg, ha n'her guitaist ket aroak beza lakeat doun en he spered ar pez a dlie digouezout hep mar ebet.

— C'hui a gomprent mat, emezoun, ne c'hell ket an diaoul daoust d'e c'halloù, chom nag en ho korf nag el lec'hioù man a zo d'eo'h, eur wech great an ober. Ret eo d'ezan tec'het; klevit mat, ne c'hell ket ober netra all! Chouï a vezeta er peoc'h hiviziken; delivret e viot er memes tro ha diouz ar raz ha diouz an diaou.

D'an abardaez, gant va stol, va zurpiliz hag ar benvegou all e tigouezis er vereuri. Hervez ar c'hiz, me a daolas teir gwech dour benniget ouz dor an ti. He setu me ebarz raktal.

A-hed ar voger, dirak an nor, daou wele a zo penn-ouz-penn; hini ar vamm-goz er c'horn pella, daou vetr bennak eus korin an oaled ledan; war eun daol izel, etal ar gwele, eur groaz, ha bôdou heuz en eur plad.

Dirak ar gwele en em gav eur bank hirr ha moan e kenver eun daol ledan, hag eun tammik tostoc'h en aroak, eur gador evidoun.

Kredi a rean e viche bet kalz tud eno; mes daoust d'am sonj nebeut e oant ebarz an ti.

Er porz, dirak an nor hag ar prenestre eur strollad, ken aonik hag ar glanvourez da vihana, a zelle ar pez a dremene eun dia-barz, gant daoulagad dispourbellet.

Mat an traou betek aman.

Ar verc'h he-unan a oa azezel war ar bank, demdost d'he mamm.

Benniga ris teir gwech evel ma 'z eo dleet an hini goz da genta, al lec'hioù da c'houde, hag ar barrezionis bodet evit echui, ha neuze, ec'h azezis va-unan war ar bank evit lenn ar psalmou hag ar pedennou all: eun dousenn d'an nebeuta.

Ar c'hurust a oa em c'hichen gant ar sparf da deurel dour benniget bewezech ma lavaren *Vade retro Satanas*, da lavaret eo: *Er-meaz, Diaoul!*

Tremenet e oa an traou en eur shoulder braz, hag an Drouesk-Spered ne rea van ebet.

Ne chome d'in breman nemet leda ar stol war ar glanvourez, hag evit ober se e savis.

Neuze ar bank o sevel a-bloum kaer dindan pouez ar verc'h azezel warnan a gouezas adarre gant eur stokadenn spontus.

Eus ginaou an holl bodet eur griadenn a voe klevet, ha me va-unan souezet gant ar pez a dremene a-drenv va c'hein, e tistrois ankeniet.

Diwech'hiet buan, e tostaïs ouz ar gwele hag evit ar wech diweza, me a ledas ar stol e-kroaz war gorf an hini-goz.

Great ganen kement-man, e oa ret d'in echui gant eur gomz mad benag d'ar glanvourez.

— Ha ma, mamm-goz, emezoun, setu c'houi e peoc'h breman da vat.

Ne respondas ket. Maro e oa gant ar spont!

— Oh!

— Ya, aotrou kez, evit eur wech bet ranket d'in kas an diaoul er meaz diouz korf eun den, n'eo ket bet re fall an dra! n'eo ket ta!

— Hê! Hê! emezoun, evit echui, mennoziou ar Brovidans a zo dies da gomprent, aotrou Person. Pell diouzin eur sonj bennak diskredik war an dra; mes, etrezomp, ne gavit ket e oa c'hoaz kement-se ar pez gwella evit douara an affer?

— ... Hag an hini goz? eme ar Person.

Paourkeaz mamm-goz, ra vezoz hec'h ene gant Doue!

DIVINADENN

7) Hir pe verr, buan pe ziegus, keuziet pe gollet, hebdoun ne c'haller ober netra.

Ar prefet nevez Brest, admirai Castrex

— 105 —

Ar pod houarn hag ar pod douar

Tostik an eil d'egile
Er memes ti 'n em gave
Eur pod houarn hag eur pod douar.
Ar c'henta d'an eil a lavar :
« Deomp d'ober eun dro bale
« Skuiza reer epad an de
« Hep finval azezet.
— « Mond ganeoc'h me ne rin ket,
« A respont ar podig all,
« Rak terri a ran eas mat
« Ha douja ran ouz ar gwall
« War an hent o ruzellat
« Mes c'houi hag a zo krenvoc'h,
« N'ho peus 'ta nemet monet.
« Va lec'h-me a zo kentoc'h
« Aman e korn an oaled. »
Ar pod houarn a lar neuze :
— « N'ho peus netra da zouja
« Me a vo en ho koste
« Bepred prest d'ho koaranta. »
Ar pod douar a zent dioc'htu
Hag o daou, eun a bep tu,
'N em lakomp da rodelhat.
Mes allaz! benn eur pennad
Ar pod douar gant ar stokou
A oue drailhet a danmou.

Kerzit gant tud a seurt ganeoc'h
Rak ma zit gant re krenvoc'h
Digouezout a ray d'eo'h hep mar
Ar memes tra gant ar pod douar.

AN TESTAMENT

— Pelec'h cud-te bet ken pell amzer, va flac'hig?
 — Bet oun bet e Baenna, e ti va breur. Allaz! nag em eus poan!
 — Petra zo bet roet d'it da zebri, va merc'hig?
 — Eun tamm silienn rostet ha pebr, va mamm-gaer. Allaz! nag em eus poan!
 — Petra peus-te great eus an drein, va flac'hig?
 — O zaolet am eus d'ar chas, va mamm-gaer. Allaz! nag em eus poan!
 — Petra zo c'hoarvezet gant ar chas, va merc'hig? — O c'horfou a zo en em vrevet a dammou, va mamm-gaer. Allaz! nag em eus poan!
 — Petra reketes-te d'az tad, va flac'hig?
 — Greun mat en e zolier, va mamm-gaer. Allaz! nag em eus poan!
 — Petra reketes-te d'az preur, va merc'hig?
 — Eul lestr braz er mor, va mamm-gaer. Allaz! nag em eus poan!
 — Petra reketes-te d'az c'hoar, va flac'hig?
 — Koufrou leun a aour, va mamm gaer. Allaz! nag em eus poan!
 — Petra reketes-te d'az mamm-gaer, va merc'hig?
 — Chадennou an ifern, va mamm-gaer. Allaz! nag em eus poan!

An touseg hag ar prenv-noz

War yeot glas eur brouskaod dero, eur prenv Sant-Yann, hep gouzout d'ezan, a skuille sklerijenn. Eun touseg, a-zindan eur bern traou a gostez a zeus er-meaz hag a skuillas e vilim war ar prenv lugernus.

— Siouaz! petra 'ta am eus great d'it? eme ar prenv?
 — Ha! eme an touseg, perak e taoles-te sklerijenn?

PEDEN EURED

Andantino.

Diskan

Moderato.

Kenta Koublat

1

Roit, Aotrou Doue,
 Bennoz d'ho pugale,
 Unanet gant ar zakramant,
 Ma tougint mat hemdez
 Gant nerz ha karantez
 Ar groaz, zo loden peb unan,
 Hed ar vuhez,
 Hed ar vuhez.

Da greski vouen an dud var zouar hag en env
 Da drec'hi ar maro a falch' ho bugale
 Doue, daolaz e vennoz, e liorzh an Eden
 Var an daou bried kenta, var an daou genta den.

2

Hor Zalver Jezus-Krist en deuz dre vadelez
Grêt eur Zakramant braz euz ar briedelez
Ha galvet ar gristenien dirag an aoteriou
Da zantifia drezhan liam an eurejou.

3

Ar Zakramant d'an dud a ro grasov nerzus
D'en em garet ervad ervez lezen Jezus,
Da gerzel d'ar baradoz dre 'n hent merket ganthan
Ha da zevel kristenien, bugale vat dezhan.

4

Lakit, o Salver mat, en hon tiegeziou
Eur garantez guirion etre ar priejou
Ma c'hellint karet Doue, en em garet bepred,
'Vel ma karit oc'h-unan an iliz ho pried.

E pardon ar Folgoet

STER AR BRINSEZ

Ar brinsez Roxandra, gwenn evel con al leaz ha melen evel
hoc'hadou an ed, a oa dous ha mad; epad ma oa he fried,
ar prins Michnea, e zremm kramennet, e zaoulagad tenval, e
zellou o sponta e sujidi, ken garo ha digoustians.

Eus touriou uhel e balez demdost da Gampou-Lou, e ribl
eur ster lintr, e save bepred garmou ha goueladeg. Tuchen-
tiled reuzeudik a oa gwasket eno gant ar prinz war eun di-
garez bennak evit dont da vez a mestr war o finvidigeziou.

Rak ar prins Michnea a gare gement an aour ma en dije

gwerzet e ene d'an diaoul evit kaout c'hoaz muioc'h.

Berniet en devoa e holl denzoriou en e balez damdost da
Gampou-Lou, hag e lavared en devea kement ma ne oufe

mui a-benn eun nebeut pelec'h o lakaat.

Setu perak e rea toulla kaviou dindan zouar evit an tenzo-
riou nevez a c'hoantea; mes ar vichourerien a veze lazet rak-
tal goude.

Bep noz, ar prins Michnea a yea da welout e binvidigeziou.
Treuzi rea kampreier tenval e balez, d'an heur ma kouske
an holl, oc'h en em drei d'an distera trouz, disliv gant ar
spout.

Ar brinsez Roxandra, dous ha mad, a bede start ar Wer-
c'hez da bedi hec'h-unan Doue, he mab, da bardouni d'he
fond kriz, a glaske bemdez en e benn eun tu nevez bennak
da gaout aour.

Eur wech, an diaoul a c'houezas da ziouskouarn Michnea
ober teuji an holl skeudennou santel eus an ilizou hag ar
c'houentchou. Ar prins a gasas kannadet ha soudardet er vro
a-bez; laza reant ar veleien bag ar venec'h, a yea a-enep d'o
zakrilach, hag a varne da verval e-kreiz ar poaniou kriza
ar re a guze ar skeudennou santel..

Sujidi ar prins Michnea a grene gant ar spont; rak aon o
devoa na gouezche war ar vro droug an aotrou Doue.

Karga a reat war gant karr ar skeudennou santel evit o
c'has d'ar palez.

Ar prins a welas anezo o tont eus uhelder e balez hag hen
a c'hoarze en eur doui; mes ar skeudennou santel a lugerie
skedus d'an heol; lavaret e viche bet edo eur skerijenn dibar
ouz o lakaat da splanna.

A greiz-holl, eur menoz diaoulek a dremenais e penn Michnea. Ar prins a ouie mat pegement e oa devot ar brinsez, hag e felle d'ezan he gwelout o vervel en dispi en abeg d'e labour diffeiz ha fallakr.

Kas a reas eta eur flac'hig daved ar brinsez Roxandra, da gemenn d'ezzi dont raktal en e gichen.

Ar brinsez madelezus, hag a veve pell diouz trouz ar bed, na ouie ket sakrilach nevez he fried; mes he c'halon a grena; her gouzout mat a rea, ar prinz n'he galve Morse nemet evit diskleria d'ezzi eur c'helou fall bennak.

Goude beza en em zaoulinet dirak skeudenn an Intron-Varia, e kerzas daved he fried. Mont a rea war he fouez, he diouvreac'h kroaziet war he feultrin. Gwisket e oa e gwenn, hag eur wel hirr he goloe holl.

Pa voe digouezet dirak ar prins, hec'h en em stouas izel.

— Intron, emezan d'ezzi, me am eus ho pedet da zont, evit ma welfec'h eun arvest hag am zidu kals. Setu aman tont kirri karget a skeudennou santel am eus great lemel eus an ilizou hag ar c'houentchou, evit teuji o aour hag o arc'hant.

♦♦

Ar brinsez a zellas ouz an tu diskouezet, hag a welas skeudi estlammus d'an heol ar skeudennou santel.

Oc'h en em deurel d'an daoulin, hi a bedas kalonek en eur c'houennou ouz an Aotrou Doue mirout he fried diouz ar gwallober-se.

Dre ma dosta ar c'hirri, e weled evel bannou heol o lugerni a-us d'ezzo.

Pa ne voent mui nemet a-hed eur c'hammedou bennak eus ar palez, ar brinsez a bedas kalonekoc'h.

Gant holl devosion hec'h ene, hi a bedas Doue d'ober eur burznd evit kas da get ar sakrilach.

Hag he fedenn a voe klevet.

♦♦

Pa voe tost ar c'hirri da vont ebars ar palez, ar skeudennou santel a njis a greiz-holl a bep tu, evel m'o defe bet eskel. Nijal a rejont en eun taol-lagad d'al lec'hiou diouz ma oant bet lemet.

Ar brinsez Roxandra a zavas he diouvreac'h d'an nenv en eul lavarout:

— Ra vezou meulet an Aotrou da veza kaset da get an torfed.

Ar prins Michnea, saouzanet dirak ar burzud, en em droas gant kounar war-zu e bried:

— Penaos, Intron, emezan d'ezzi, ho pedennou a ya eta enep d'am youlou? Sonjit e rin pulluc'ha an holl ilizou ha kouentchou eus ar vro. Evidoc'h, c'houi a varvo er prizon!

Hag o trei varzu gwazed e lez:

— Kasit ar brinsez ebarz an tour uhela eus ar palez, ha lezithi eno da c'houzvany sec'het, betek ma, a lavaras-hen en eur doui, betek ma zavo ar ster o redek du-hont he douriou uhel awalc'h da dapout toen ar tour!

Ar brinsez a voe kaset er prizon el lec'h na ehanas da bedi hag aspedi Doue da bardoni d'he fried fallakr.

♦♦

Koulskoude ar ster a rede demdost d'ar palez a c'hoenve he douriou, ha bemdez ar prins a gleve eur vouez a lavare d'ezan: « Bez keuz, hez keuz! »

Hogen na geuzie ket, ha bemdez ar ster a c'hoenve bepred.

Setu bremaik he douriou e porz ar palez...

Hag ar vouez a lavare bepred d'ar prins: « Bez keuz. »

Ar ster a zave bepred hep paouez, hag an douriou a dremenais er-fin e kamprou ar palez. Eun nebeut deiziou gonde, holl a voe goloet hag an dour a erruas erfin beteg kampr ar brinsez, ebarz an tour uhela a oa he f-ion.

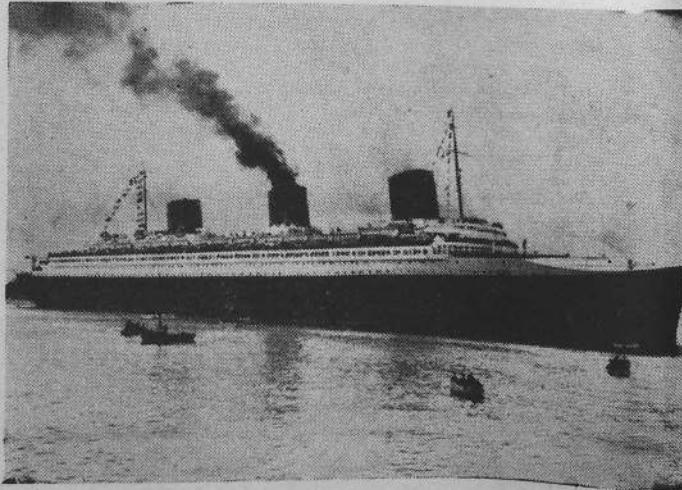
Ar prins faro a oa en em repuet war doen e baled. An oabl a oa du-pod, eur barr-amzer a zichadennas, ar c'houmou a drouze gant kounar hag endra ma tiskenne ar palez ebarz an dour, ar prins Michnea a chellas gwelout, daoulinet war ar c'houmou a zonge anez, bried devot ar brinsez Roxandra, holl gwisket a wenn ha goloet gant he gwel hirr. Fellout a reas d'ezan blasfemi, met n'en doa ket bet amzer, rag islonket a voe er c'houmou.

Koulskoude ar brinsez Roxandra a bede atao evit eñe fall ar pried a voe bet he bourreo, ha tud vat ar vro a dou beza guelet hirio c'hoaz, he spred al lec'hiou bet test eus torfjou ar prins Michnea.

Lavarout a reer zoken, ar re o deus eur galon neat a bep pec'hed a c'hell gwelout ar brinsez bep mintin d'ar zao-heol, daoulinet war dour ar ster a zeblant he dougen. Ar brinsez Roxandra na chann ket da bedi evit he fried hag en abeg d'ezzi, ar ster-ze a zo hanvet « ster ar Brinsez ».

An aot. CONAN,
pilot porz Brest
en deus bleinet an « Normandie »

An « Normandie » e porz Brest

— 113 —

Tarz an noz

Sellit, na sioul ez eo an noz
P'ema an holl draou o repoz !

Kousket brao eo al lapoused
Hag ar bleuniou holl a-gevred.

Krena reont hag hunvrea :
Leuskomp anezo da gouska.

En e gouskig an alc'houeder
A zav laouen ebarz an êr.

Ha peb bleuen ebarz ar prad
A zialana he c'houez-vad.

Ar bed divent, neny ha douar,
A zo em c'halon dic'hlaç'har.

Diouz va daoulagad koulskoude
Tiver daelou a levene.

An deiz breman a zo tec'het
Hag e splanna holl ar stered.

Kouskit mat lapousedigou,
Hunvreit 'ta bleuniouigou.

An oabl divent zo digoumoul
Ha va c'halon a zo sioul.

DIVINADENN

8) Pa sao, e vreur a ziskenn.

Ar c'hastell war aod ar mor

Ha gwelet az peus-te ar c'hastell, ar c'hastell uhel war aod ar mor? Rozet hag alaouret e tremen ar c'houmoulou a-zioc'h d'ezan.

Stoui a ra war mellezour an dour; betek koumoulou ruz an abardaez e sav e Benn.

— A dra zur, em eus gwelet ar c'hastell uhel war aod ar mor: al loar a blave a-us, hag eur vorenn her groune.

— An avel ha gwagennou ar mor hag ober e reant eun trouz joaüs? Ha klevet az peus-te er saliou uhel an telenou ha kaniri ar fest?

An avel hag ar gwagennou er pellder a oa en eur peoc'h doun; er sal em eus klevet eur c'hlempgan; gantan em eus kemmesket va daelou.

— Ha gwelet az peus eno en uhel o vale ar roue hag e bried, gant o mantilli ruz, ha sked o c'hurunennou aour?

Hag ambrouga a reant-i, el levenez, eur gaer a blac'h yaouank, skedus evel an heol, splann dindan he fennad bleo melen?

— Gwelet mat em eus an daou goziad, mes hep kurunenn lugernus ebet, ha gwisket a vantilli a ganv; n'em eus gwelet plac'h yaouank ebet. »

AN DAOU VARCH HAG AR ZAILHAD DOUR

Daou varc'h gell o devoa sec'hed.
Dindan o fri e oa laket
Eur c'helorniad bras a zour mat, fresk beo.
Unan a lavaras: « Va hini eo »
Hag egile iveau : « D'in-me ez eo »
Hag eus an daou du gand eun taol troad
Setu kaset da get ar zailhad...

Gellet o devije
Gant eun fammig spered
An eil gou'e egile
Terri brao o sec'hed.

Eur potr yaouank d'e zousik

Allegretto. Mètr. ♩ = 116.

2

Tri re vontou am eus uzet
Va dous oc'h ho tarempredet.

3

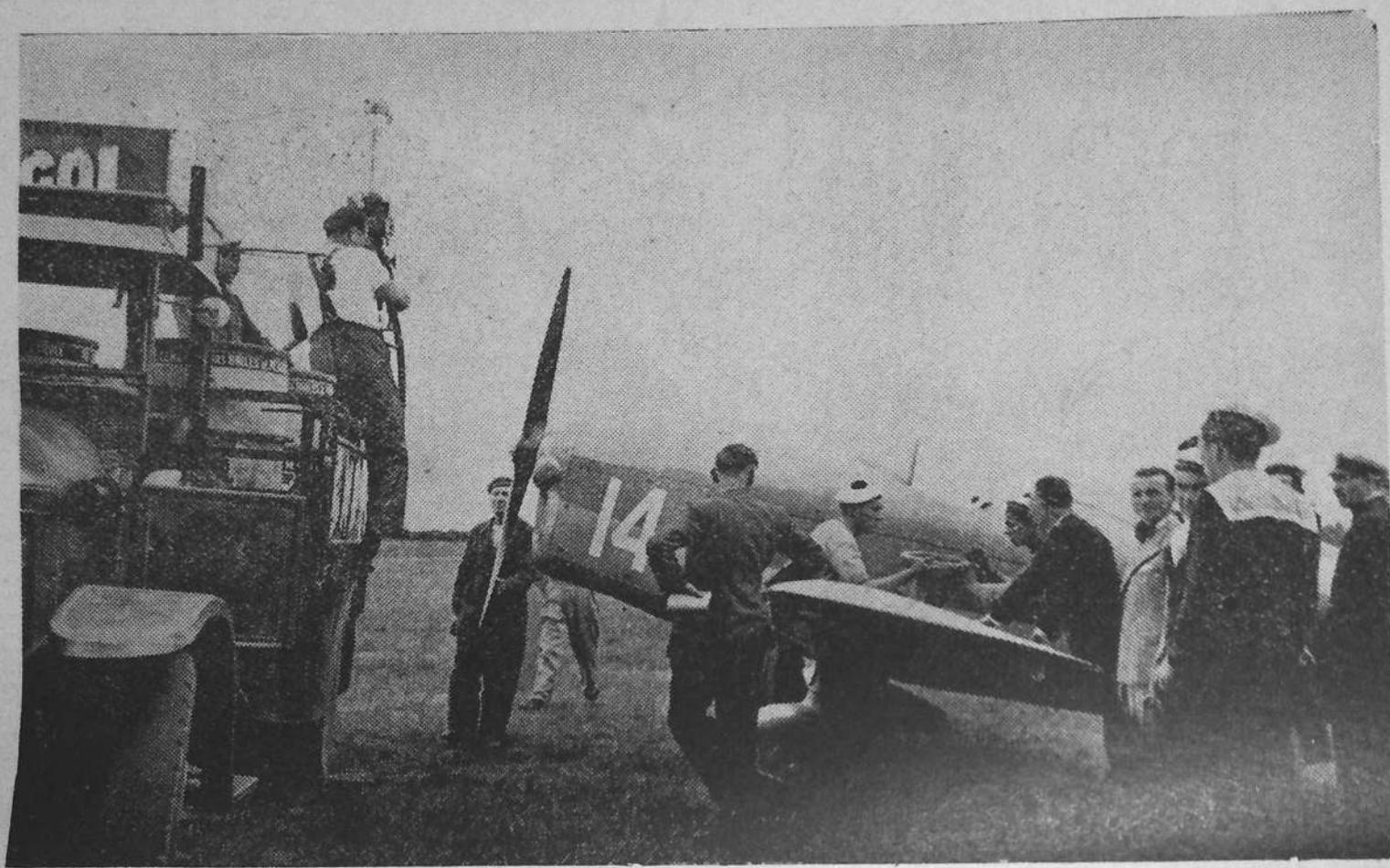
Etre ho ti ha va hini,
Zo eur goarem ioa leun a bri :

4

Mes brema me meus he rinset,
Va dous oc'h ho tarempredet.

5

Glao hag avel ouz va flipa,
Lost va chupen o tivera...

Eur c'har-nij o kemerout « essens » e Guipavas

Yann an du o chaseal

Ar c'hi-noz n'eo ket eur c'hi evel ar re-all, mar d'eo gwir eo eur c'hi. Na gredan ket. A-hent ail, re fin eo evit se. Me a gred kentoc'h ez eo eur spered drouk o c'hellout ober meur a dra, hag o c'houshout eur bern troiou dianavezet krenn gant an dud.

Gwechall, dalit, e veve en Kerzudall, Yann an Du koz, den mat a dra zur, krenv, dereat, bepred en imor vat, o kana hed an deiz, ha na-re a ket bilou evit daou wenneg toull, daoust d'an oad o tont; prest da renta servich d'e amezeien pa o devoa ezomm. Ha setu perak e oa karet gant an holl, hag e reat e veuleudiou. Hen anavezet am eus em bugaleach. Maro eo breman aboue peil zo.

Hogen, den ebet na zo parfet er bed-man, a dra zur; an den koz en devoa eur si: hen a gare ar chase; hen a gare re, kalz re ar chase. Oh! va Doue, bez ez eus boaziou falloc'h evit hennet; techou hag a rivin ar yec'hed hag ar yalc'h; an evach, ar c'hoari, an ebatou-noz. Koulskoude e dech a dennas dezanistoriou hag o defe lakeat en eur stad dies meur a hini all. Rak, evel ma ne oa ket pinvidik, ne gemere Morse aotre ebet. Petra fell deoc'h, an hini ne ruill ket war an aour a dle sellout diou wech. Goasoc'h c'hoaz: chaseal a rea hep paouez a-hed ar bloaz. pe digor pe sarret e vije ar chase. Oh! dijal oa war gement-se! Goap a rea ouz an dra-ze hag e kemere e blijadur hep goulen nag hep klask gouzout ma oa miret pe nann ar chase war an douarou. An den koz a lavare e c'heller chaseal bepred ha fors e peleac'h; ha ne c'helle den kaout gwir d'hen difenn outan na d'he gastiza. Neuze, nag an domder, nag ar yenijen, nag an erc'h, nag ar glao, nag an avel ne c'helle herzel outan eur munud p'en devoa c'hoant mont da laza aneved led gouez innosant.

Setu perak ar gweladennou a zigemere an aliesa oa re ar jandarmed, ar gwardou-chase, pe an hucherien. Mes bah! kaer o doa ar mizou koueza warnan evel grizill, kement-se n'hen drubuille ket nemeur; kement-se na vire ket outan da eva, da zibri, da gouskat, da gana, ha dreist-holl da chaseal e walc'h. Netra n'e zigalonekea, netra ne rea aon d'ezan, netra ne c'helle hel lakaat da chom e peoc'h. D'ar goanv, d'an hanv, d'an nevez-amzer, d'an diskar amzer e rea e droiou. Tud hen

alie da jom e peoc'h, evid e vad. Musc'hoarzin a rea, ha lavaret:

« Lezit eta, ar vuhez a zo berr, re verr. Profitomp. Eur wech maro, achuet eo; n'êm bezo neuze ezom nag a bloum nag a boultr, nag a fuzuil. Kenavo klujiri ha gedon; mes d'an heurman, eun affer all eo. Me a zo re goz breman evit chench giziou. Na reont droug da gristen ebet; d'eun nebeut aneveled gouez, ne lavaran ket; ar re-ma koulskoude n'o deus biskoaz en em glemmet. Neuze petra? Va lakaat a reont da c'hoarzin gant o frozezou, o faperiou eus ar gouarnamant, o faperiou ruz, glaz, melen pe gwer eus ar buroiou. Peb den en deus gwir da chaseal pa fell d'ezan hag el lec'h ma kar. An aotrou Doue n'hen difenn ket ouzomp. Laza e nesa, ah! ya, setu aze eur pec'ched braz; mes diskenn eur c'had pe eur glujar, pebez droug a zo aze? me her goulen diganeoc'h; da biou e ra gaou kement-sc'?

Hag e talc'he da ziskar teir-pe peder gwech ar zizun, an holl loened gouez a blüen pe a vleo a goueze dindan e bao.

Eun nosvez eta, sklerijennet gant eul loar leun gwenn-kann, Yann an Du a zante debrom en e vizied muioc'h eget kustum, hag e zivesker skany c'hoaz d'e oad a zanse dindanan; tapout a reas krog en e fuzill daoust d'eur yenien a zeve e ivinou, hag e zortias er meaz eus e di evit diskar eur pez bennak. Goude beza kerzet eun nebeut amzer, aman hag aze dirazan, ar chaserou koz a zigouezas e kichen ar ster. Eno, e kerzas goustadik, hag e chomas en e zao zoken; rak klevet en devoa eun tammig trouz war dour ar ster. Selaou a reas en eur zelc'her e alan. Eur c'houblad houidi gouez oant! N'ouzon ket perak, eleac'h kouskat, e bournement asamblez.

— « Ah! mad an taol! a zonjas an hini koz: ne zistroin ket hep netra er gear, mar am eus me eun tammig chans vat. »

Hag hen ha mont goustadik, goustadik, a gammelledou bihan, gant evez braz. Mes daoust da ze, an daou houad her gwelas, her c'hlevas pe her c'houezas; hag ec'h en em dennjont a dennaskel eun ument kammed dioutan oc'h en em lakaat war ar riblou.

Hep koïl kalon, ar pennok koz a gendalc'has gant e hent hag e bourcehas, hag a zeuas abenn d'en em dostaat awalc'h evit o laza. Mad! er poent m'edo o vont da ziskarga an tenn, eur seurt loen gwenn a zortias eus a douez ar geot hag en em risklas etre an houidi ha beg e fuzill!

Yann an Du a zavas buan e fuzill, hag e chomas souzezt. Rak, en eur zellout piz e anavezas al loen gwenn-se, eur mell-ki, bleo gwenn d'ezan evel an erc'h, gant eul lost blevek gant paoiou braz, nerzus, ledan, daoulagad ken lugernus ma sklereant al lec'hioù tro-dro ha zoken gwellc'h evit ument goulaouen.

Ar c'hi-noz! Ar c'hi-noz oa! Ah! ma karje beza lammet gant gourlanchen ar paourkez den, e vije bet gwall-dapet ha n'en defe bet mui ezomm a boultr, a bloum, nag a fuzuill, evel ma lavare. Piou en defe gellet dont d'ezikour? Den ebet, mar en dije hopez, n'en defe klevet anezan; rak ar ster hag a drouc'h en hanter prajeier Kerzudall a zo pell diouz pêp ti. Ha goude, zoken?

Eun all en defe en em dennet kuit d'an daoulamm hep sel-lout adrenv ; mes, Yann koz e oa, ar gwasa chaseer eur parrez Molen hag eus ar c'ontre war dro, ha na gile morse dirak harz ebet. Riskl ebet na c'helle miret outan d'en em rei d'e blijadur karea: treuzet en defe kentoc'h an dour, an tan, fors petra hep kila, evit kaout an dudi da gas eun taol fuzill. Setu perak, hep koll kalon ha sponta an distera, e reas meur a gamméed en e du kleiz, sioul tre; ha neuze, adaleg ar pred-se, jalet gant netra, e komansas adarre da viza gant evez braz.

Ar c'hi-noz iveau en em lakeas adarre da vont dirak beg e fuzill. Neuze e hopas, leun a gounnar.

— « Ah! Martin! setu c'hoaz al loen divalo-se dirazoun! Peter a deus-hen ouzin, erfin? N'her c'hlaskan ket; perak e teu eta war va lerc'h evelse? Dies eo d'in, avad. Ne fell ket d'in tenna warnan, koulskoude, petra bennak e verit, ar c'hoz tra! »

Sevel a reas e arm eun eil gwech gant imor, hel lakaat dindan e vreac'h, o kerzet aman hag aze epad daou pe dri munut hag erruout just el lec'h ma tigouezas da genta ar c'hi-noz gantan. Mes ne welas roudou ebet anezan.

— Bah! emezan, o klast en em gonsoli evit kaout esper adarre, bah! d'an noz e weler eur bern traou, pe da vihana e kreder a gwelout pa ne zeus ket. Moarvat ez eo se eur vrumenenn-noz savet trumm, hag am eus kemeret evit eur c'hi. Deomp, an houidi n'o deus ket finvet, a drugare Doue: eno emaint c'hoaz. Mont a reer bremaik d'ober eun tammig kaozeaden ganto: mad eo an traou, mad eo an traou. »

Kement-se a reas plijadur d'ezan: al lapousé a jome sioul. Tostaat a reas evel eur c'has o spia eur raz; e lakeas eur c'hlîn d'an douar, goustadik, goustadik, hag a vizas... Ar wech-man fri hirr ar c'hi-noz a stoke ouz beg ar fuzill! red e vije bet dall

evit en em fazia. Nann, ne oa ket se eur p'kad brumenn-noz pe eun ara bennak all. Red oa izelat e fuzill evit an deirvet gwech! Eur gounnar spontus e bakas, eur gounnar da vont sod. Sevel a reas e fuzill, er vann, e riskl da ziskarg an taoi ha d'en em c'hloaza gantan; skei a reas ar yeot gant e dreid hag a gasas d'al loen Rez komplimanchou dereat, m'hen asur deoc'h. Mont a reas a gleiz, a zehou, dirak hag adrenv. Memes tra atao. Sevel a reas zoken e venveg evit kaout ar gomz diveza. Ya : sevel a reas e fuzill evel evit tenna en ear. Ar c'hi-noz a vra-saas, en em astennas kement, ma touchas beg e fri adarre ouz beg ar fuzill.

Adaleg neuze an paourkez den a gellas e benn. Ne voe ket pell da gas eun diskarg ploum d'al loen deuet dre valis ha dre fallagriez da herzel outan d'ober eur chase ken mat. E zorn a roe debron d'ezan hag a zalc'h start war gi e fuzill. Tou i a rea, kopa ha gouela zoken; mes na gredas ket koulskoude tenna. Lavarout a reer an hini a c'hloaz, pe a douch zoken ar c'hi-noz, a c'hell paka klenvejou spontus, ha zoken ar maro! Hag evel ne ouier ket, gwelloc'h eo chom e peoc'h.

Mes ar pez a zo sur, eo penaos, en nosvez-se ar c'henta cha-seer eus parrez Molen a en em zirenkas evit netra. Gwelloc'h en dije great chom er gear e korn e oaled pe en e wele tomm, elec'h distrei d'e di treuzet gant ar riou, sklaset, hag hep netra en e zac'h. Rak, epad an holl droiou-ze am eus kontet d'eo'c'h (eur gwir c'hoari-pevar-c'horn gant ar c'hi-noz gwenn) an houdi eurus, dihunet ha lakeat war evez gant an trouz, o devoa kemeref o nij er pellder evit mont da gouskat siouloc'h moarvat; ba breman ne oa mui ar pred d'o c'hlask pe d'o bourschas.

Hag evit gwir, an den kez ne oa en em gavet biskoaz en eur stad ken dies; hen, ken dous d'an ordinal, a zeblante henvel ouz eun den paket gant an diaoul. En em zisprijout a rea e-unan, o'ch en em gemer evit eur c'hezik, eun den laosk, eun diot.

« Perak eta, koz aounik, n'az peus-te ket kaset da daol fuzill d'ar c'hi fallakr-se? a grie-hen. Perak n'az peus-te ket tennet a-benn kaer, en e beultrin? Dieout a rees hen diskara hep truez. Ah! ya! dleet a vije bet d'in, a dra zur, her c'has d'an diaoul evit dieubi ar bed eus eul loen ken fall. Gwaz a ze d'ar pez a vije bet digouezet goude. Ne ran ket a foultre kaer! Da vihana, venjet a vijen bet. Ah! mil fuzill! ah! ki daonet hag a vir ouz ar chaseeren da denna war an aneveled gouez! ah! m'az kavan c'hoaz eur wech bennak da affer a zo sklear; ah!

m'en em gav adarre war va hent, an hailhon, ne dec'ho ket! N'en deus nemet diskouez d'in beg e fri mec'hiok hepken, me her stanko d'ezan, me, gant ploum: evelse e uezoz pelec'h emaoun o chom. »

Koulskoude, mec'hiok pe nann, ar c'hi-noz gwenn na zis-kouezas ket beg e fri, an nosvez-se da vihana. Moarvat an tam-mig neskin-se a oa awalc'h evitan eur vech. Mes ives, Yann an Du a chomas kounnaret epad pemz'h deiz. Ne oa ket mui ar memes den, ar pez a estonas kalz e amezeien. Rah, peurliesa, evel am eus lavaret d'eo'c'h, e vije kavet bepred en imor vad, hag o c'hoarzin. Eur re bennak eus e vignoned a c'houienne outan war gement-se, souezet braz ma oant hag a lavare d'ezan:

— « Ah! kurius eo! c'houi a zo drol d'an heur-man; aboue eur pennad o'ch chenchet holl. N'ez o'ch ket mui ar memes den. Ne c'hoarxit mui; n'oac'h ket evelse gwechall. Perak eta chom dervezioù leun hep lavaret eur gomz, gant daoulagad ken drouk evel m'o pefe c'hoant da lounka ho tud, mignoned hag amezeien? »

Hen a zave e ziouskoaz hep respont, pe a responte enep d'e galon:

— Mes nann, mes nann,... n'ouzon ket petra livirit aze; me a zo evel kustum.

— Neuze eun dra benag a bik ho kalon?

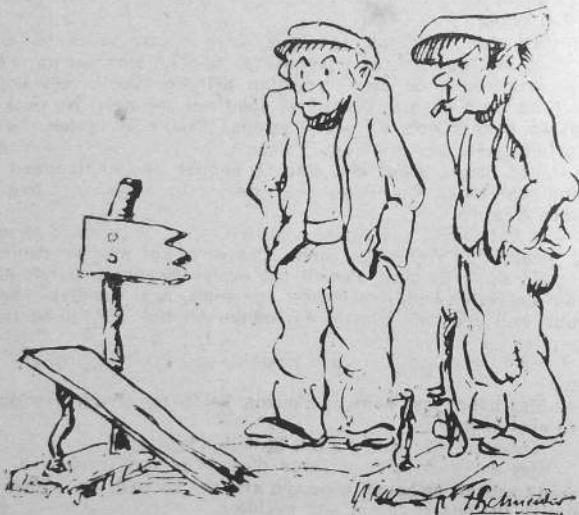
— Mes da genta, piou a lavar d'eo'c'h ez eus traou var va sperez? Leuskit ac'hanon e peoc'h eta, me ho ped. Me n'en em zourzian ket ouz ar re all, grit eveldoun ; afferiou ar re-all ne sellont ket ouzin.

Hag hen a yea c'hoaz imoret falloc'h eget araoek.

Koulskoude, eun deiz, o veza lipet eur banne, d'ezan, ar pez na zigouezet ket alies, e kontas d'e vignoned en doa guelet ar c'hi-noz gwenn. Goudeze e savas keuz gantan da veza komzet. Re zivezad, va den kék, re zivezad!.. Setu penaos e voe anavezet un histor am eus klevet konta alies aboue.

Goude-ze, Yann an Du na zaleas ket da ankouac'haat e chans-fall e-kenver an houdi; dont a reas laouen adarre evel a-ziagent, chaseal, kana, hag all. Ar c'hi-noz ne gasas kelou ebed ken; ha setu perag va istor na blij ket deoc'h, dre m'ho poa gortozet mil dra spontusoc'h-spontusa... Mes ar virionez a lavaran ato, tudou keiz! Ne livirin ket gevier, memes evit ober plijadur deoc'h... Martez istor ar c'hi-noz a roi deoc'h muioc'h a blijadur ha muioc'h a boan ive. Pelloc'hik e kavot e blanedenn.

Goude deveziou miz cost e Brest

— Ar skaon a zo torret.
— An « dekrejou » a jom.

Janed a zo savet mintin mad ha laouen en eul lavaret he
devoa great eun hunvre kaer.

— Ha pe seurt hunvre eo? eme he c'hoar hena.

— Hunvreet am eus e oa kroget an tan gwall en ti-skol, e
oa luduet an holl draou ennan, ha ne dajen mui d'ar skol betek
ar bloaz a zeu.

DIVINADENN

9) Seul vuioc'h e vezin karget, seul vuanoc'h e zin.

Gwerzid va mamm goz

Amzer eurus a dremene
Gwechall e milin va zad koz
En nezadeg ni 'n em vode
En dro da gador va mamm-goz.
Pa oa tad-koz o tiviz d'emp
O na didroue e selaouemp !
Pegen joaüs iveau neuze
Gwerzid mamm-goz a droe, a droe
En dra c'helle !
Nag eun amzer eurus a oe !

Tad-koz a gosea muioc'h-mui
Tostik da gant vloas en devoe
Pep tra oa koz en e goz-ti
Met bugale e vugale.
Gwin koz e doun koz kredansou
Karantez koz ha dous bepred,
Sonennou, ha kontadennou
Eus an amzer goz tremenet.

Mamm-goz ne oa 'met joaüstet.
Abaoe ma oe badezet,
Diouz ar heure o tic'housket
Beteg noz e c'hoarze bepred
Epad ma oe beo ar c'hez maoüig
A joa e leunie holl he zi,
Mes he gwerzid zo o paouez ;
Breman er vro ne c'hoarzer mui.

'Vel va zad-koz gant an amzer
E vilin goz a zo kouezet.
Ha gwerzid mamm-goz a weler
E pign ouz ar voger staget.

Tad-koz, mamm-goz, ho taou er bez
Unanet evel a viskoaz
M'ho kwel dre sonj pa gouez an dez
Ha gant daëlou e laran c'hoaz :

Amzer eurus a dremene
Gwechall e milin va zad-koz.
Er veihadeg ni 'n em c'hroune
En dro da gador va mamm-goz.
Pa oe tad-koz o tiviz d'emp
O na didrouz e selaouemp !
Pegen joaüs iveau neuze
Gwerzid mamm-goz a droe, a droe.
En dra c'helle...
Nag eun amzer eurus e oe !

Iliz Pleyben

TARZ AN NOZ

Sellit, an noz a zo ken sioul hag an oabl ken glas! an ev-
ned hag ar bleuniou a gousk breman.

Krena 'reont hag hunvrea, leuskomp-i e peoc'h. Eur bed
holl a zo e peb kalon.

An alc'houeder, en e gousk, a zav ebarz an èr fresk ha
glañ; ha peb bleuen a zo o tialana en e c'houez-val.

Ar bed divent ha dishenvel, hag an holl bedou bihan a zo
en e greiz, an nenv hag an douar a zo em c'halon.

Eus va daoulagad, daerou a ziver, ha koulskoude oun leu-
niert gant al laouenidigez.

Setu ma splanna ar stered; an deiz a gouez hag a dec'h.
Kouskit, hunvreet lapousedigou; hunvreet bleunouigou, va c'ha-
lon a zo sioul hag an nenv a zo glas!

Troet diwar ANDERSEN, barz euz Bro-Danmark

Debr se, te !

Eur beachour-konvers, kristen mat, a zegouez en eun hos-
taliri hag en em lak ouz taol gant eun nebeut beachourien
anavezet mat gantan. Unan eus ar re-man, oc'h he welout, a
lavar:

— Mat, hirio ni hor bezo eun tammig muioc'h a gig, an
aotrou-man a zebro treut.

— Tamm ebet, eme ar beachour, me a fell d'in kaout va
lodenn eus ar c'hig.

— Mes ho kovesour a reio d'eoc'h eur binijenn re galet?

— Me her graio, eme sioul tre ar c'christen. i

Ha neuze, hen a lak e holl dammou kig ebarz eun asied,
hag o c'hinnig anezo d'e gi, e lavar:

— Debr se, te, ene ebet n'az peus da zavetei!

Hiniennou eus an hostizien a vennas facha, met erfin ar gen-

tel a oue degemeret mat.

Iliz sant Thégonnec

Ar zent a zo seriusoc'h:

— « N'eus netra prizusoc'h eget an amzer: gantan e c'hounezomp ar baradoz, eme Sant Bernard.

DIVINADENN

10) Yan en deus daou vevel: unan a ia var he zent, egile var he gof.

◀ Kan ar Bastored o vont da Vethleem ►

SIMON

Deomp var eun dro da Vethleem, (bis)
Rak duhont ez eo ganet d'comp
Ar Zalver a c'chedemp,
Mabig an Aotrou Doue
Diskennet eus an Nenv.

JULIAN

Deomp abenn kaér, va breur Simon, (bis)
Na pegen laouen d'am c'halon
Eo klevet kement-se !
Mès petra omp-ni breur Simon !
Vit guelet mah Doue ?

Allas! tud paour omp-ni meurbet. (*bis*)
Paour a vadou, paour a spered,
Evit laret ar virione.
Ar C'hrouadur, mestr var ar bed,
A raio fae marteze ?

STEFAN

Da gomzou zo sod, Julian, (*bis*)
Poan rez d'ar C'hrouadur bihan
Pa glev an holl geriou.
Mab Doue gant ar brasa c'hoant
A glask hor c'halonou.

Ia, n'on deus nemet paourente ! (*bis*)
Mes Mab Doue leun a vadelez

Ha leun a garantez
En deus laosket e rouantelez
Vit beva 'n hon touez.

Ar re zister, ar re baoura (*bis*)
A zo e vignoned guella.

Hervez ma zonjan me
P'en deus en em c'hreat bihan
Hag henvel ouzid-te.

Ni glevas an Elez ervad (*bis*)
O tigas deomp ar c'helou mad :
Ez eo ganet Jezus
Evit ma zaimp holl d'e velet
Gant eur galon joaius.

AR BASTORED HOLL

Te lar ar wirionez, Stefan. (*bis*)
Deomp var eun dro holl a-unan
Beteg kear Vethléem,
Deomp da velet ar Mab bihan
A zo degaset d'eomp.

LÉON

Eun dra benag a larin me, (*bis*)
Mar doun laosket da gomz ive
Selaouit breuder !
Eur prezegen gaer d'hon Doue
A garfen-me ober.

Me laro d'ar Mabig karet (*bis*)
Ar zonjou laket em spered,
Sonjou deut euz an Nenv,
Rak va-unan ne c'hellfen ket
Kaout ar sonjou kaer-se.

MAZE

Te oar prezeg eta, Léon ? (*bis*)
N'am bije ket kredet, siouaz !
Mes guelomp eun tammig
Penaoz en em denni, va c'heaz,
Pa vezi er Chraouik.

LÉON

Dirazan pa vimp dizouezet, (*bis*)
Araok ma larin ger ebet
Me daolou va bonet
Ha me zaoulino gant respect
Ouz e dreid d'o foket.

Gouide, me savo évit mad, (*bis*)
En eur zec'ha va daoulagad
Rak me ouelo, sur è ;
Ha me laro, stouet ervad
« Deiz mat d'it, va Doue !

« Me gred ez oud e guirione (bis)
 « Ar Mestr hep par, ar guir Doue,
 Mab an Tad eternel ;
 Ha den ive, eveldon-me,
 Krouadurig santel !

Ar bed aboe pevar mil bloaz (bis)
 A c'hortoze gant eur c'hoant braz
 Salver an dud kablus.
 Doue ne vank d'e c'her biskoaz :
 Setu ganet Jezus.

Perak, o Jezus beniget (bis)
 En eur c'hraou dister oud ganet,
 En eur c'hoz marchosi ?
 Paoura lojeiz a zo er bed
 Zo roet d'ar Messi !

Vit gelei da vemprou tener (bis)
 N'ez peus nemet tammou mezer !
 Na brasa paourentez !
 Petra rin-me, o va Salver,
 Evel merk a druez ?

Breman ema ienien ar goanv (bis)
 Kaer eo beza etal an tan
 N em domma azezet
 Evidout-te, va breur bihan,
 N'ez eus oaled ebet !

Ar Roue fall a zo kousket (bis)
 En e balez a aour karget ;
 Mes aman, o va Doue,
 Me vel var ar plouz astennet
 Mabig ar brasa Roue !

Perak, Roue ar Rouaned, (bis)
 Ar baourente ez peus choazet
 Gant he holl ankeniou ?
 Te zo mammen an oll danvez
 Mammen ar guir joaiou.

Krouadurig, dous 'vel eun oan, (bis)
 Breman e komprenan hep poan
 Perak emaoud er c'hraou,
 Perak oud deuet er bed-man
 E kreiz ker braz poaniou.

Deuet d'hon tristidigez (bis)
 Vit diskouez deomp da garantez
 O Jezus, guir Messi,
 Vit ma vimp henvel ouzid-te
 Oud henvel ouzomp-ni.

Panefe d'it e vemp kollet (bis)
 En ifern e vijemp kouezet
 Mes, o Jezus bihan.
 Var an douar oud diskennet
 Vit hor sevel d'an Nenv.

Penaos e larin trugare ? (bis)
 O va Salver, me a garfe
 Rei d'id eun donezon ;
 Ne meus nag arc'hant na danvez
 Me ro d'id va c'halon.

Emaoud aze o vuzc'hoarzin, (bis)
 O sellet ken lirzin ouzin !
 Doue karantezus
 Evidon-me, tra ma vevin
 Me garo va Jezus.

Breman araog monet d'ar ger, (bis)
Kenavo d'id, o va Salver,
E laran gant anken.
Ganez pegen dous e kaver
Beva da virviken !

AN HOLL BASTORED

Te oar predeg 'vel eur person (bis)
Komz evidomp eta, Léon,
Ouz ar Mabik Doue :
N'eus bugel ebet er c'hanton
Ken habil 'vel dout-te !

Manati koz Sant-Vaze

Penaoz paotr Sant-Thegonnec en em gannas gant ki an Diaoul

Penaoz paotr Sant-Thegonnec en em gannas gant ki an Diaoul
Eun den hanvet Youenn, o chom eun tu-bennak e kostez Sant-Thegonnek, a zarempred eur c'hoantig a chome, me gred, war-dro Kerspern. Ar fest a dlie beza great abenn eur sizun, er mare m'oan bel ganet.

Youenn a zistroe eus ti e vestrez, eun nosvez, war-dro nao heur hanter pe zeg heur. En eur dreuzi ar Pevar-Hent, eul lec'h m'eo gwelloc'h tremen dre eno d'an deiz eget d'an noz, e santas a greiz-holl eun dra bennak o touch ouz e c'har zehou. Chom a reas en e zav; stouï a reas eun nebeut evit sellout, hag a welas, petra-bennak ma oa du awalc'h an noz, eur c'hi bihan ruz, e skouarnou hag e lost berr, mestr evel eul lapin, mes brao, brao kenan, ha fentus tre, ha drôl, a en em frote ouz e vragou, a fichefiche, a lamme, a yea hag a zeue gwechou dirag, gwechou a dreny, pe a gostez. Eun tammig ki fentus, karantezus, dous, ha laouen.

Youenn a flouras iveau anezan, dousik da genta hag eun tammig krenvoc'h en eur dremen e zorn var e vleo ruz hirw awalc'h, flour gant e hent. Mes kement-man ne oa ket moarvat hervez mennoz al loen bihan hag en em lakeas a-dreuz e hent. Pa rea eur gam-med en aroak, pouf!.. setu droad an den var gein al loan. Pa gase e c'har all, paf!.. setu hi c'hoaz warnan; ha setu ma teue e gerzed dies tre.

Yannenn a oa eur paotr kalonek, fur ha sioul, ha n'en dije great droug da zen, a dris sur; kouiskoude c'hoant en devoa da zigouezout er gear evit mont da gousket, goude eun dervez. War ar meaz ne garer nemeur beilla divezad pa c'heller ober guelloc'h. Dek heur a oa sonet, hag e chome d'hor baleer eur penpasianted, hag e kasas eun taol droad d'ar c'hi bihan evit en em zizouber dioutan, en eur grial:

« Ha fellont mat a ra d'id diblas, koz ki, ha va lezel e

peoc'h? Kredi 'res-te eta n'em eus ket traou all d'ober eget chom da c'hoari ganed breman? Deomp, deomp, pell ac'hann dioc'htu; en em denn kuit diouz va hent, kerz eün, pe diwall war da groc'hen! »

Mes, malloz! a boan en devoa achuet lavarout ar c'homzou-se, ma komansas ar c'hi bihan da goenvi, ha da goenvi c'hoaz muioc'h-mui. Tefoc'h ha brasoc'h e teue da veza, evel ma vije bet c'houezet en e ziabarz, ken ma tigouezas ken teo ha ki eur c'higer. Kement-se ne oa ket awalc'h, rak tremen a reas e-berr ment eun ebeul-bloaz. E liou a jenchas ives; elec'h chom ruz evel araok, e vleo a gemeras eul liou gwenn, gwennoch'eget erc'h, lugernus, lufrus, o teurel fulennou. E zaoulagad deuet braz dispar a oa ruz, ha glas-mor er c'hreiz.

Youenn a oue souezet evel just. Koulskoude, eun den yaouank kalonek, kadarn, dispont, evel Younn ne c'helle ket krena.

« Ah! te eo ar c'hi-noz gwenn! emezan: breman me da anavez mat, hep beza az kwelet biskoaz. Petra 'fell d'it ouzin? Petra glaskes-te? Biskoaz n'em eus bet kont ouzit nag e mad nag e fall, ha dre ze netra da ziluia ganed. Va laosk eta da dremen, hep muioc'h a gomplimanchou. »

Hag e c'hortozas m'her lezfe ar c'hi-noz da dremen.

Ar c'hi-noz gwenn na felle ket d'ezan e lezel da dremen; rak, er c'ontrol, hen a dostaas outan kement ma douchas e Benn ouz fri an den yaouank a gilas a ziou pe deir gammec'h hag e santas ar goad o sevel d'e benn gant e goler:

« Ha fellow 'ra d'it leuskel an hent frank d'in, ki an diaoul! Te a ra d'in koll amzer aman, ha warc'hoaz eun dervez rust a zo ouz va gortoz. Perak az peus-te kement a zroug ouzin? Ouzin-me ha n'en deus az kwelet biskoaz araok hirio; ouzin-me ha na zonje ket ennoud ez eus pemp munud? Petra ziniñ ar sotoni-se da glask affer ouzin neuze? »

Mes kouls oa kaozeal ouz eur treust. Ar c'hi-noz gwenn na reas van ebet; er c'ontrol, hen en em vountas muioc'h-mui war ar paourkez. Hen-ma, d'an divez, fuloret, a gasas eun taol dorn pouner war fri e enebour.

Koulskoude an taol kenta-se na gontas ket evitan, rak al loen a respondas outan en eur gas d'ezan en e greiz eun taol pao ken kreny ma ruillas d'an douar evel eur zac'had brenn. Youenn en em astennas a-hed e gorf war ar boultnenn.

En despet da ze, e oa war zao ker buan ha tra en eur en em lakaat dioc'htu war e zifenn, e vreac'h kleiz pleget adrenv e vreac'h dehou, an diou astennet en araok, hag oc'h hopal:

— Ah! koz-ki! ah! mab sorser!! te a fell d'it kaout emgann d'an heur-ma? Ha ma, va faotr, kaout a ri, ha brao zoken; rak n'eo ket posubl d'eur c'christen plega dirag eur c'henderv-gompez d'an Diaoul bras eus an Ifern. Ah! map-kagn! reder hentchou-braz' kantreer divalo! n'em eus ket aon ouzid hag ez an d'az kastiza a zoare da zeski d'it beva: ezomm az peus e gwirionez! »

Hag ar paotr kalonek en em daolas war al loen, a stardas anezan gant e holl nerz, hag reas d'ezan eur c'hog-gourin evit rei lamm d'ezan d'e dro.

Dre valleur, hen laveret a rankan d'eo'h, ar chans vat na chomas ket gant an den. Hag evit gwir, ar paourkéz Youenn, flastret dindan pouez ar c'hi-noz, a yeas da lammout war e benn er foz dour gant eur stok ken braz ma chomas eno abafet er vouilen. Ar c'hi-noz a azezas var an hent. Youenn a zavas mezek, leun a fank, e zichod trempet ganf an dour flérius.

Eun eil gwech, hep digalonekaat, hen en em lakeas buan er stad d'en em zifenn, hag e krogas adarre gant ar gourin. Oh! an den hardiz ha dizamant eus e boan! Eun den yaouank stard oa gouest da zibrada eus an douar eur varrikennad chistr!

Er pré-d-man, koulskoude, en devoa enep d'ezan eun nerz dispar, hag e kave da biou respont. Kredi a rechont adarre gant kouannar an eil ouz egile en eun emgann dispar, en eur c'houeza, skrigna o dent, en eul lakaat o holl nerz. Eun tachad, den ha loen a ruillas d'an douar: gwech unan war gorre, gwech egile dindan. En em zila reont evel buzug, o alan a c'houibanne, o c'hostezennou a strake gant ar gwask.

Koulskoude bremaïk ar C'hi-noz diaoulek a gemeras eun tu hag a zineras Youenn evit eun amzer.

Gouzout a rit e c'hell an C'hi-noz chench korf pa gar, en eun taol. Souden, e gig a zeus blod ha rinklus. Lavaret e vije eun tamn. kaoc'h saout, (sal'ho kras ha respet d'eo'h) dic'houezet a hanter; rak Youenn o fellout d'ezan e starda gant e ziou-vreac'h, hen a deuzas kuit. Eun dra blod e oa, blotoc'h eget amanu fresk... ar groc'hen zistegne.

— « Ah! va Doue! eme ar paourkéz paotr er meaz anezan e-unan, al loen-ze n'ema ket eta kig hag askorn evel ar chas

DIVINADENN

11) Pe seurt pesket n'o deus ket a zrein?

all? Gant petra eta eo great? gant koton? gant gloan? E feiz,
n'ouzon ket! »

Fellout a reas d'ezan tapa krog en e baoiou diaraok hag o zapas e gwirionez; mes plega reent hep enebi, an tu-man, an tu-ze, en holl c'hostezioù: evel toaz oa. Penaos ober neuze? Pebez tu da gemeret? N'eus fors... en em zifenn a reas kalonek betek an termen diveza. Ar gourin-se a badas adaleg dek heur hanter eus an noz, tost mat, betek ar mintin. Koulskoude, moarvat e oa bet red d'ezo ehana ha kemer alan eur wechig an amzer ; anez n'o defent ket gellet herzel ha padout.

Erfin, eur c'hillok eus ar geriadenn tosta a ganas. Pa gan eur c'hillok, eur merk, eun ali eo, peb unan a oar kement-se : an dewaljen a zo o vont da dec'hout: an heol a ya bremaig d'en em ziskouez hag an deiz da zispaka. D'ar c'henta kogogoko, brr, ar C'hi-noz a dec'h has raktal hag en em zouaras buanoc'h eget eur göz. Al loen drouk-se en deus aon rak sklerijenn an feoil: kement-se a ziskouez sklear e leu eus an Ifern.

Ha gouzout a rit e peleac'h en em gave an daou gouriner pa ganas ar c'hillok? E toull ar C'houec'h-Kroaz. Evelse ar paourkez Youenn a ioa bet stlejet eus ar Pevar-Hent d'ar C'houec'h-Kroaz! Eur pennad brao a hent, n'eo ket?

Hag ev.^t gwir ar paourkez paotr yaouank a en em gavas feaz goude eun emgann ken pell. Chom a reas astennet var e gein, e kreiz an hent a gas da Benn-ar-Prad, kollet e alan gantan ka-zimant.

Wardro c'houec'h heur eus ar mintin, labourerien o vont d'o farkou hen dizoloas er memes stad, bepred er memes stad; n'oa ket gouest da zevil, na zoken da finval penn e viz bihan. Her c'has a rejont d'e di elec'h ma voe lakeat en e wele. Mes biskoaz ne c'hellas dont en dro eus ar stok-se. An alan a diaz a boulz ginou ar c'hi-noz gwenn en devoa devet e ziaberz.

E vuez en em astennas c'hoaz epad daou viz bennak, Jmg a dec'has goude daoust d'al louzeier mat kemeret betek ar ffin. Mervel a reas e peoc'h, diboan kaer, etre diou vreac'h e vamm, goude beza kontet d'ez i eleal penn-abeg e varo.

Ah! va lennerien, eun digouez fall spontus oa bet hennez.

DIVINADENN

12) Avezhou brao, avezhou divalo; avezhou da bliout, avezhou da rei nec'h; o komz heb mouez, o velet heb lagad, n'ezzenetra.

Eur gaerel eat er zolier

Eur gaerel treut ha moan, dre eun toullig dister,
En doa gellet, eun deiz, monet en eur zolier.
Eur pennad kent e oa bet klany.
Eno e kreiz ar joa vrasan,
E tebras he gwalc'h ken na oe bet stambouc'het,
Piou a laro an traou a oe bet dismantret
Gant ar gomer, en deiziou-se ?
Ha lard e oe kement neuze
Ma oe deut round evel eur voul.
Mes trouz e klev diouz ar voger
Ha setu hi o klask an toull
Evit mont kuit eus ar zolier.
An toull ne oa ket mui
Frank awalc'h eviti ;
Hag hi a dro hag a zistro.
— « Dre aman dec'h 'meus tremenet
« Emezi n' eus ket c'hoaz pell-zo.
« Kredi a ran, 'n em dromplan ket. »
Eur raz, oc'h he gwelout e poan
A lar : « Perak bout souezet ?
« Neuze ho pouzellou oa moan
« Ha breman e maint karget.
« Treut e oac'h, va c'hez komer,
« Pa oac'h deuet er zolier ;
« Beza treut, red e, vo d'eoc'h
« Abarz mont er-meaz pelloc'h. »

DIVINADENN

13) Red d'ar paour ha d'ar pinvidik, heptan na tud na chatal na c'hellont beva.

An vozen japan (Chrysanthème)

Setu aman eur gaer a gontadennig war an vozen Japan, ar fleurenn dudius.

E douonna ar C'hoajou-Du eur glaouer paour a gavas eun deiz eur bugel bihan. Leuniet e galon a druez, e kemeras anezan être e ziou vreac'h hag hen dougas d'e di. E wreg hag e viplien a reas endro d'ezan eus o gwella evit laouenaat en o zi soul bubez an hini nevez deuet.

Mes eun deiz, en eun taol, eur sklerijenn a lugernas en dro d'ar bugel bihan, hag hen-ma a dec'has a greiz-holl.

Ar glaouer paour hag e wreg a welas neuze o devoa roet goudor d'ar Mabig Jezus.

Ha pa zistroas ar glaouer paour d'al lec'h m'en devoa dizo-loet an hini bihan dianav, e kavas eno, digoret brao eur vleuen melen ha gwenn eus ar gaera : ganet oa an vozen Japan, hanvet c'hoaz aour-velen (ha chrysanthème gant ar C'hal-laued).

MELKONI

Anavezout a ran eur verc'h eus broiou an Hanter-Noz : disliv eo he zal, allas! mes kaer he ment; d'ar pardaez, e kar gweladenni parkou ar re varo, prederia er c'hoajou, sonjal war an aotchou.

Zoken pa vousc'hoarz da esperans an Nevez-Amzer, e kerz prederius ha stouet he fenn; mes ken kaer eo da welout, ma heulier anezi a-dost evel eur c'haredig.

Hag em eus he heuliet aketus, gwech e kreiz ar c'hoajou, gwech war ribl ar mor. Diwar neuze e teu hepred he envor d'am spered, e sioulded ar prajeier, hag e-kreiz safar ar bed.

O! tec'h diouti, ma fell d'it mirout peoc'h ar galon: ar Velkoni eo hano ar werc'hez-se: p'ho peus eur wech arvestet he sell c'houek hunvreas, ha poket d'ezi, n'he ankounac'hit biken.

Diviz evit goulen eur plac'h yaouank da eureuji

Moderato. Métr. ♩ = 48.

1. Delf mad d'eo - ch oll, tud an ti - man, kel la - ouen ho ka - van, Ker braoguis - ket e peb fe - son, Ma la - var d'in stok va c'ha - lon, N'bel - lin bi - ken tre - men an tl, Heb dont d'ho sa - lu - di, Heb dont d'ho sa - lu - di.

2

— Ni a zoug ar memes salud
D'eo - ch - hu koulz ha d'ho tud ;
An honestiz euz ho komzou
Hag an dousder euz ho sellou,
A larav deomp skler hag anat
Oc'h euz eur c'helou mad.

3

— Ni zo var leac'h eur goulmik wen,
Tizet gant eun tenn.
He askel gleiz a zo torret
Nijal mui pell na c'helpet ket,
Hag hon eus klevet eo ama
E ma deut da gouenza.

— Mar d'eo koulmed a c'houlennit
It d'ar maner, klevit.
Dre-ma, var ar meaz ganeomp-ni
N'euz nemed piked ha brini,
Hogen eur gaou a lavarit
Eun dra all a glaskit.

— Klask a ran eul louzaouen fin
Da lakaat em jardin,
Eul louzaouen mad dioc'h ar bles
Great gant birou ar garantez,
Hag e klevis deac'h diveza
Her c'havjen er gear-ma.

— Ar fleurdelizien a glaskit
Siouaz deomp! eet eo kuit.
E ma breman e Kemperle
Er gouent o veuli Doue,
Koantoc'h eget eur bodik roz
E liorz ar Baradoz.

— Nan, va mignon, n'ho kredan ket,
Doue en deus great
Evit ar vered an ivin,
Evit al liorz al louzou fin ;
Hag Annaïk da laouennaat
Kalon eur pried mad.

— Evel ar gliz var ar prajou
Eo perlez ho komzou,
Treuzi a reont dor an ti-ma
Evel ar mel eun tamm bara :
Da beur-ober ho kefridi,
Den yaouank, deut en ti.

Me a garfe

Leuniet eo va c'halon gant eun tenzor tener,
Tenzor ar garantez hag a garfen skuilha
Evel ar mab foran e dammig peadra.
Leuniet eo va c'halon gant eun tenzor tener.

War va daoulin e noaz e karfen 'n em stoui
Vit adori Doue 'vit an traou 'n eus krouet,
Evel ar plac'h yaouank hag a gar he glanded,
War va daoulin e noaz e karfen 'n em stoui.

Siouaz! va-unan oun, ha va zederigez
Evel eun dra dister hag eun dra didalvez
A zistaolan en dro ebarz va c'halon-me
Da c'chedal amzer well, — ma c'hoarvezo eun de.

DIVINADENN

14) Skriva 1.000 gant pemp o.

Pardon Kamelet

DIVINADENN

15) Red d'ar paour ha d'ar pinvidik, n'en deus na liou na blaz.

Perlez ar c'hefleut

E gwirionez, en em c'houlennet am eus alies gant pebez greun ed e c'helle gwechall goz laboural milin an Toul, var bord ar Chefleut demdost da Vontroulez, ha piou oa al labourerien-douar-se hardiz awalc'h evit mont dre eun hevelep hent, poull-dour leun a vouillen er goany, meinek ha risklus kenan en amzer zec'h d'an hanv.

Evit ar wenojenn fall kamm-digamm an draonienn, ne c'helle beza kavet mad nemet gant ar re a oa chom eno; Reun ar miliner, intany abaoe eun dek vloaz bennak dija, hag e verc'h Annaïk.

Bez ez eus dremmou er bed hag a ra d'an dud chom da zelleto: Annaïk a oa eus ar re-ze. Kaer oa kenan gant eur begig flour ha muzellou roz, gant diou renkad dent furmet brao ha gwenn-kann evel leaz; hag evel ma vousc'hoarze bepred e vijent gwelet mat hag alies.

Pa vije oc'h ober war dro ar yer, o vont hag o tont en dro d'ar vilin, pe oc'h astenn al liénach hag an dillad da zec'h a war eur gorden stegnet etre diou wezenn haleg, atao edo o kana heu'iet gant klik-klok he boutou koat.

Ar zederigez-se e douan an draonienn gouez, a lake joa ebarz kalon an den.

Mes siouaz! ar plac'h koant-se fresk ha kalonek, labourerez eus an dibab, oajet a drivac'h vloaz, e devoa eun eneboureuz touet hag eur mignon dreist.

An eneboureuz a oa hanvet Suzanna hag e chome en eur c'heo mein touillet e kosteziou an dorgen, tostik d'ar vilin.

Lod a lavar penaos an hano a Doual roet d'ar vilin a oa kentoc'h hini lec'h ar grac'h, ha me gredfe aoualc'h, rak pebez hano gwelloc'h rei d'eun toull striz-striz, hir a ugent troatad, plas ennan d'eur gwele plour hepken, gant deliou sec'h, dirak eun oaled great gant tri mean plad ha ledan?

Eun toull great er vols a-ux d'ar penn a zerviche da siminal.

An truillou du, he c'hein kromm, he fri tough a rea d'ar grac'h beza henvel ouz eur vrant treut, bet lakeat outi eur re lunedou braz war he beg en amzer morlarjez.

Gwelet e vije o kantreal awechou war ribl ar sterig, o klask

kregin, h̄e magadurez muia karet, e tistage diouz ar c'herreg
gant ivinou du he bizied kamm, hag e taole en eur zac'h lien
lous ganti ouz he brec'h.

Eur wech ar miz, dindan sklerijenn al loar en he c'hartier
diweza, ar zorserez goz a boaze eur boued diaoulek.

Louzou dibabet mat, touseged glaourennet, hag aered, holl
kemmesket, a verve epad euriou hir war an tan, ha mesket e
vient dalc'h-mat gant eur vaz kelen.

Daou hostiz ar grac'h a evesea outi, gant daoulagad jalouz,
oc'h ober he labour misterius. Unan a oa eur raz teo, dam-
gwenn, pignet war mean an oaled; egile, eur c'haz treut
divelet, chouket war e Benn-adien en eur c'horn.

Heman a oa bet, evit eul lodenn, penn-kaoz eur wall-drouz
etre an amezeien.

O vez a skubet eur glaouenn gant e lost, an tan a begas ennan
evel er stoup, ha spontet-holl, evit laza an droug ar paourkez
a yeas war eün d'en em guzat e grignol ar vilin.

Dre jans, gwelet oa bet gant Ar Reun hag ar c'holl a oe
dister; mes abaoe an deiz-se, ar miliner ne c'hellas mui gou-
zanz ar paourkez loan gwall-dapet breman ha divalo-mezus
gant eul lost hir divelet.

Ar zorserez a gounnara neuze da vat hag a gasaas hiviziken
an tad hag ar verc'h.

Evit beza just, red eo lavarout koulskoude penaos ma oa fall
ar grac'h, eur devoa eun tammig ijin hag e ouie awechou ober
vad.

Brud a oa eus ar pareansou burzudus great ganti wardro dre
he zroiou diaoulek.

Mes, araok holl, an hini klanv, den pe blac'h, bugel pe koziad,
a dlie dezan beza lous ha divalo; rak ne garie netra hag a vije
kaer ha dreed.

Pa zigouze eur wech bennak da Annaïk beza dirazi, Suzanna
a daole warni sellou spontus diaoulek, jalouz, gant c'hoarza-
dennou goapaüs, sinou fall ha gwall gomzou.

Evit lavarout gwir, ar plac'h yaouank seder, ne oa ket jalet
gant se hag a rente d'ar grac'h mouniz deus he fez.

An holl draou-se a dremene du-tont, eus a bell, dindan daou-
lagad mignon Annaïk.

Alanik, ar paotr saout, a oa hervel-beo eus ar mesaer a weler-
war an taolennoù gant eur vaz en e zorn o tiouall e zenved:
nemet e dropell, elec'h beza niverus, a dalvez da hemb bioc'h
vad.

Peb unan a oar penaos hervez kredenn-faoz Bretoned koz,
diou vuredenn an oleo sakr evit ar vadiziant a zo dishenvel
tre; unan a zo evit ar plac'h, hag eun all evit er paotr.

Mar tegouez d'ar beleg fazia (rak anaout mat a ra ar c'hus-
tumou) hen a ro d'ar paotr kaliteou-natur ar plac'h ha da hou-
man re ar paotr.

Ne oa ket d'en em drompla, ar paotr saout a oa holl skeuden
eur plac'h, gant e vent vihan, e vleo melen ha hirr rodellet en-
dro d'e zioueskouarn, e zremm moan ha divarv daoust d'e ugent
vloaz, belek e zoare natur douz bag hunvreer.

Ne dit ket da gredi, da vihana, e oa chomet « inosant ».
Nann. Mes fazi ar beleg da zeiz e vadiziant en devoa roet
d'ezan neuz ha chalm eur plac'h elec'h kaliteou ordinal ha
nerz-korf galloud ar goaz.

Pa n'oa ket krenv aoualc'h evit labouriou' an douar e voe
fiziet ennan da ziwall pemp bioc'h ar vereuri.

Pa vije red dastum pe kas ar zaout er meaz, pe c'hoaz mont
warlerc'h ha digas endro eur vioc'h-laer bennak eat e park eun
amezeg, ar c'hi Turk a oa atao prest da lemmout ha da lakaat an
traou en urz vat.

Re Koatibili, brudet koulskoude er vro tro-dro evit an daou-
zek litrad leaz saourus a reont bemdez, a en em gontante gant
yeot berr al lanneier, pe gant hini peuret a-hed ar c'hleñziou,
renet gant Turk hag Alanik.

Heman, o lezel awechou e dropellig da ziouall d'e vignon
feal, a ziskenn betek traou ar greac'hin. Karout a rea arresti
an traou krouet gant Doue, kaerder an draonienn, ar sterioù
o redek, ar c'hoajou glas, kaniri al lapoused etouez an deliou.

Azezet difinv, pe astennet war ar flouren, ar paotr saout a
zelle... eus e holl zaoulagad braz glas a zebante lonka chalm an
Natur.

Hogen eun deiz a zigouzeas d'ezan mont beteg ar roc'h vras
hag ac'hano e welas en Toul dremm ha gened Annaïk.

En eun taol, e galon a zo paket; ar zantimanchou a deneri-
digez klozet e doun e ene a ugent vloaz a zilammas etrezek
skeudenn an hini a c'hortoze e galon abaoe pell-zo.

Hag an deiz-se evit ar wech kenta, ar plac'h yaouank a zan-
tas o kana en he ene evel eur c'hant a garantez.

Adaleg neuze, ar Roc'h vras a welas bemdez ar paotr yaouank
o tont eno. Astennet war ar mean, e Benn savet a-us d'an
douar, ar c'hez paour a dremene deiziou leun o spia mont ha
doint ar c'hoëfig gwenn, o vezvi e galon hag e spered gant ar

c'haniri c'houek a zave joaüs eus doun an draonienn beteg en-nan.

Turk, nec'het da gomans o velet e vestr o tec'het ken hirr, hen dizoloas erfin en e lec'h huel.

E ziouskouarn savet gantan hen a glaske ar penn-kaoz eus eun tec'h ken trumm eus a berz e vestr, o tilezel krak an dro-pell.

Hag e zaoulagad kurius a gi feal, o veza sellet mat ouz e vestr, hen a g. mprenas holl, ha goustadik, gant evez, war beg e baoiou, ec'h eas d'en em guzat el lann distro e kichen.

Evel an holl hunyrenien, ambalc'h dre natur, Alanik ne glaske kei tostaat ouz e vignonez, chom a rea hepken da zellout outi o-vont hag o tont bemdez; mes evel gwechall ne gleve mui ken allies ar c'haniri hag ar c'hoarzadennou o sevel eus an draonienn.

Hag evit gwir, ar plac'h yaouank a zante warni pouez sellou unan bennak a gare anezi, ha ne grede mui evel araok en em lezel da vont d'he zederidigez.

Eun d'gouez eurus a reas eun deiz diskenn hor paotr aonik diwar lein ar roc'h uhel. Suzanna, ar grac'h, a oa o tont eus eur veaj er pellder. Ar zac'h lous lien gros a oa tefoc'h eget kustum; petra eta a oa ebarz, pe geotennou kontammus dastumet en tu all d'ar stier? pe tousaged, pe aered bilimus? Evit gwir ar zac'h a zeblante da vihana, gwall bounner d'he brech treut.

Ar stier. striz awalc'h el lec'h-se, hepken a zispartie diouz e zoull ar grac'h hag en em haste.

Mont war ar vein brallus ha risklus a zerviche da dremen, ne oa evit ar zorserez kroum nemet eur c'hoari, kustumet evel ma oa a bell zo. Edo he zroad o vont da douch an tu all, pa risklas he fenn-baz ha setu hi ebarz an dour a-hed he c'horf.

An tu da c'hoarzin a oa re gaer d'Annaik evit mirout outi d'hen ober. He c'hoarzaden a zavas en ear goapaüs kenan, ar pez na viras ket outi koulskoude da vont, truezus ma oa, da glask rekour ar zorserez.

Mes houma, dija en he sao, a zigemeras anezi gwall fall! Eus ar gwall-gomzou e tremenas d'ar jestrou, hag e oa he fenn-baz o vont da goueza war gein ar vilinerez.

Mes Turk, abaoue eur pennadik, a oa war evez; lammet a reas rakt! trumm en eur harzal gant kounar, evit difenn ar plac'h yaouank karet.

Red mat a voe d'ar c'haredig en em ziguzai ha diskenn d'an

traou evit lakaat disparti, rak ar c'hi a oa o vont d'ober eun dro fall d'ar zorserez.

Neuz-, daoulagad du ha kaer, karget a anaoudegez vat, a baras war ar mesaer yaouank. Ar grac'h, egaret holl, harpet war he fenn-baz, a zelle outo gant eur gasoni spontus.

— Ah! ya, gellout res c'hoarzin, va hini vrao, emezi, abenn eur bloavez, d'ar mare-man, da gorf a vez preiz d'ar c'hregin, hag eus da garedig ne weli ket zoken an eskern.

Ar brezel a zeuzas, eur brezel skrijus duhont pell-pell er vro Mexik, ha di e voe kaset tud yaouank eleiz, gant hast braz.

Ken trumm a voe bet ar c'helou, ha ken buan an disparti, ma c'helias a-boan Alanik mont da welet eur wech diweza he vuia karet. Ha c'hoaz hi eo a reas an hanter eus an hent.

Azeza rejont kichen ha kichen war ar roc'h uhel, test eus o c'harantez, hag o sellout an eil ouz egile, e rejont al le d'en em garout da viken.

Ha, ar c'himiad-se a dlie beza an hini diweza: rak lizer ebet na zigouezas d'ar vilinerez c'lan eus a berz he c'haredig yaouank, kouezet du-hont pell war an douar estren en eur ober e zevez.

Mes diougan ar zorserez ne oa ket c'hoaz digouezet da vat.

Eun deiz diskar-amzer trist ha du, d'an abardaëz, eo e ti-gouezas an darvoud diweza, maro ar plac'h yaouank këz, skeot gant eul labour diaoulek. Leuniet he daoulagad a zaelou c'houero, ha glac'haret he c'halon, dizoursi holl eus ar pez ne oa ket he c'haredig, ar vilinerez vihan, a rea evit ar c'hantved gwech he felerinaj da Roc'hel ar c'himiad.

Eno he c'halon a zonje d'ar pokig glan a starteas o le a garantez, da c'halv diweza an daoulagad glaz e distro eus an hent, hag er shoulder, shoulder pounner, hirr, leun a anken.

E diazez ar roc'hel e voe klevet a greiz holl eur strakadenn, heuliet gant eun trouz spontus hag ekleo an draonien; korfig glan ar vilinerez a oa da viken lonket en dour.

Adaleg neuze, tra souezus, eo a weler el lec'h-se ar perlez

DIVINADENN

16) Guelet e vez o redek, ha c'hoaz heb penn na tread.

emaoun o konta o istor d'eoc'h, bihan pe teo o kemer bepred
furm eun dant.

Dent Annaig eo ez int, tenzoriou presius an amourouzez feal
miret mad gant kregin ar ster Kefleut.

An traoniennou, an torgennou, ar brouskaojou, ar raden uhel
hag ar gwez fin bepred glas ne ziskanont mui ton zeder ar ve-
linerez, ne zonjout mui e hunvreou karantek ar mesaer.

Gwechou hepken, war dro diskar an deiz, e kreiz ar vru-
menn skany, e klever a hed ar ster, o sevel eus an dour, ton
trist eur c'hleng'an, heuliet gant moubou an dour.

D'ar brezel kriz eo partiet
La li ra, la li ra, la li re
Kelou ebet 'n eus digaset
La li ra, la li ra, la li re...

An istor a zo plijadurus, eme c'hui, mes mankout a ra en-
nan kastif Suzanna, ar zorserez divalo.

Marteze, iveauz, e oa bet flastret er memes taol da heul, dindan
pouez ar Roc'hell. Ne gredit ket?

— Kontadenn, a livir!

A dra zur!... eur gontadenn ez eo!

Koulskoude bez ez eus traou trubuilhus hag a zigouez er
memes amzer.

Ar c'houez eus ar roc'h kontet en histor-mad a zo anavezet
mad er vro; eur plac'h yaouank a drivac'h vloaz a gavas eno
ar maro da heul brezel ar Mexik.

Me a lavar d'eoc'h, iveauz, penaos o veza bet anaoudegez eus
kavadenn ar perlez dianavezet beteg neuze er vro, me o frenas
eur pris mat.

C'houi am c'redo, mar ho peus c'hoant. Biskoaz n'ez eus
bet digaset d'in nemet diou berlezenn ha tregont eus ar re
gaera.

Hor Breiz, aotrou ker, a zo pinvidik a visteriou trubuilhus.
Ha n'he deus ket c'hoaz dizoloet he holl sekrejou...

DIVINADENN

17) Aliez kollet, aliez klasket, morse kavet.

Ar vombard hag ar biniou

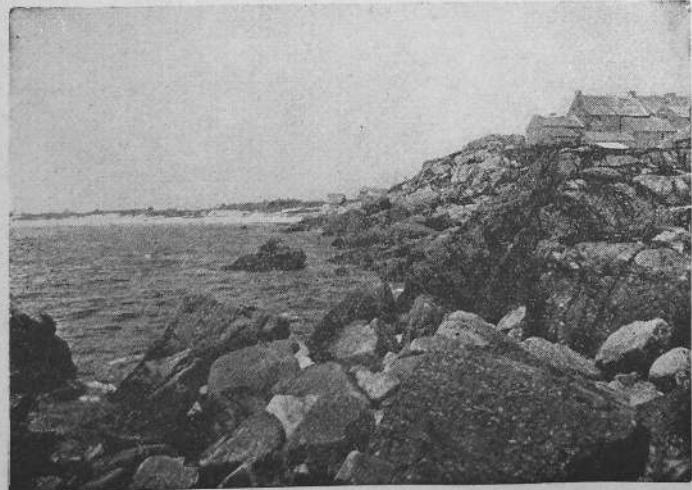
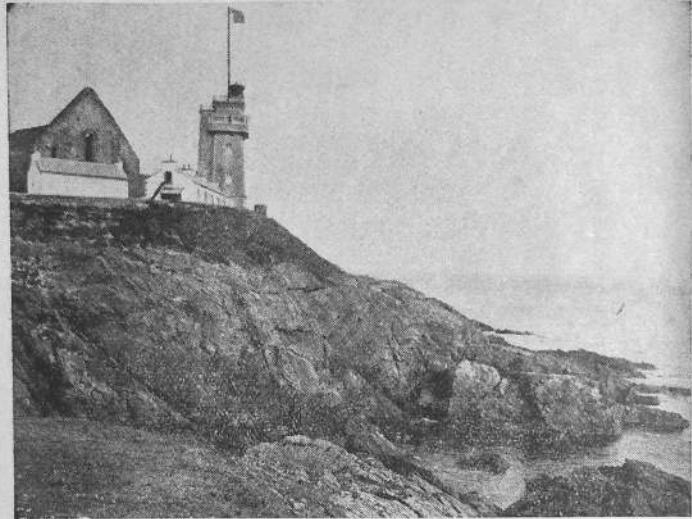
Sonit bombard; sonit, biniou,
Sonit bepred en hor festou !
Allaz! e Breiz a nevez zo,
Breman ne glever tro-war-dro
'Met mouez eur c'hoz-tra ampoezon
A zo hanvet akordeon.
Bombard, biniou, oh ! diwallat
Ouz an akordeon raouiet
A garfe mat en hor meaziou
Lakat da devel ho soniou.

Krenvoc'h 'vitan, krenvoc'h bepred
Savit ho mouezioù a-gevred,
Evit ma vec'h klevet o son
E pevar c'horn ar Vro vreton !
Ho mouez sklentin pa her c'hlevyan
Kentiz el levenez c'houekan,
A lak da dridal va c'halon.

Pellait, pellaït, akordeon ;
Kit buan eta en eur vro all
Ho lec'h-c'houi a zo e Bro-C'hall.
Evidomp-ni, gwir Vretoned,
Ne garomp ket, nann, ho klevet.
Sonit bombard ; sonit, biniou,
Sonit bepred en hor festou !

DIVINADENN

18) Pe seurt zakramant ne c'hell eur c'hatolik he reseou ?

Sant-Vaze penn ar Bed. — Kerrek Eussa

D'AR BESKETAEREZ

Va zad-koz en deus meur a wech kontet d'in pa oan bihan, eun darvout diskredus awalc'h a zigouezas gantan en e yaouankiz. Setu aman.

Ret eo d'in hel lavarout d'eoc'h, brasa plijadur va zad-koz a oa mont da besketa. Eur pesketaer pennok oa. Bep sul, ha zoken war ar pemdez, pa en devoa eur nebeut-amzer d'ezan, e kemere e linenn hag e zea d'ar Gilly, e lec'h muia karet. Eno d'an amzer e kavet, ha c'hoaz hirio zoken, kalz a siliou ken teo ha va breac'h.

Ha setu, eun deiz goany kriz, va zad-koz a yeas war-zu ar Gilly gant e vag: rak eur vag èn devoa evit bizita an holl korniou eus ar ster-ze lec'h e c'hellfe kaout pesked. Al lec'h a vœe kavet dioc'htu (e daol-lagad war-ze n'her fazie mors) hag ar vag staget dereat. E linenn ne oa ket marteze taolet en dour abaoe pemp munut, pa glevas, en e gichen, eun tam-mig trouz great gant eul loenig eus ment eur raz braz o neuv dillo. Al loenig-se a reas tro ar vag, a zavas, ha plouf! en eun taol korf nerzus, e lamas e diaraok ar vag, lec'h e choukas en e eas war e benn-adrenv, respet d'eoc'h.

Bez' en devoa eur bleo stank, gwenn holl, daoulagad ruz, diouskouarn begek bras awalc'h; ha dreist-holl eul lost hirr-kaer-dispar, savet, ha krommet er penn. Va zad-koz a vœe souezet mat gant ar weladenn-ze ha na c'hortoze ket. Sellet a reas kurius ouz an tam-mig aotrou-se. Hen-ma ne oa nemet eur c'hi, ha na finve ket muioc'h eget eur c'hi koat.

Mes vrrou... vrrou... al linenn a astenne hag en em zifrete reut: eur zilienn deo paket dre he beg! Va zad-koz a zavas e berchen buan en eun taol distro; ar zilienn paket a dre-menas er vann adrenv ar c'hi bihan, hag heman a grias uhel:

— Setu unan hag a dremen dindan va lost. »

E feiz, va zad-koz, en eur zihigenna ar pesk, a vœe souezet muioc'h c'hoaz o klevout eur c'hi o kaozeal. Hep respont, e taolas e linenn en dour: vrrou... vrrou... eil hejadenn, eil zilienn paket gant an bigen, hag an hevelep taol distro : hag ar c'hi bihan a gri adarre:

— Setu c'hoaz unan hag a dremen dindan va lost. »

C'houec'h silienn en em gavas paket evelse. C'houec'h gwech al loen bihan a lavaras an hevelep komzou.

Erfin ar pesketaer dibasant a zavas divar ar bank adren, a gerzas daved ar c'homzher bihan hag a gasas d'ezan eun toal troad en e Benn adren, respet d'eo'h, en eul lavaret:

— Dal, haillon, eun tao troad eo hag a dremen dindan da lost am taol-man. »

Neuze an tamm koz-ki bihan na flichas ket muioe'h evit se; mes, hep chench lec'h, ec'h en em Iskeas dioc'h da vrasaat, da devaat, da vrasaat, da devaat, kement hag eul leon, ha memes eun ourz. Erfin, pemp munut warlerc'h, e gorf a vœ kevatal da hini eur marc'h breton. Ah! va zad-koz a rea eur penn en eur welout an holl burzudou-se! Oh! ne zonej mui d'e linenn na d'e besked. Hen a glaske en em ober bihan ha skany, en eur starda eus e holl nerz bord ar vag; e vizied a groge ennan evel krochedou houarn. En em zibrada rea dre nerz e ziou-vreac'h stegnet, o kompreñ bremant (mes re vezat), da biou en doa affer, hag en eur grial:

— Ar C'hi-noz gwenn! me am eus dirazoun ar C'hi-noz gwenn! Ah! beulke! den sod ma 'z oun! Ha me am eus skeot warnan en eun tao kounnar. Brao e vezou an traou bremaig... sapristi! Gwelloc'h e karfen beza war an douar kalet d'an heur-man: ouf... là... ouf... là... là!... »

Hag evit gwir, ar paourkez den ne oa ket c'hoaz peur achuet kaout poan. Rak, dre ma vrasea ar c'hi fall gwasoc'h-gwaz, e bouez a bounerrea ive. Adaleg neuze ar vag a zounaas dre an diaraok, a gestezias ha... batabaoaf, a feas d'ar strad. An holl siliou a achapas hag a chounezas adarre o zoullou, kontant bras eus an darvoud, en dra ma rea va zad-koz eur c'haer a lamm pik-e-benn e kreiz an dour. Gellout a reas koulskoude, evel ma oa eun neuier eus an dibab, tapout ribl ar ster. A-hend all, e veze bet heuzet hep mar; ha me ne vefen ket aman o konta d'eo'h an darvoud-se.

Droug awalc'h en doa bet d'en em denna, abalamour lec'h ar pense a oa dôn kenan, leun a geot hag a raoskl hirr a boulze mat er fank teo, c'houez fall gantan, pegus, hag a stage ouz e dreid. Ne c'hellas sortial er-meaz nemet gant poaniou braz, hag e pebez stad va Doue! e pebez stad!... mezus! Mes dre ma 'z ea e selle e peb korn, o klask dizelei ar C'hi-noz gwenn, gant aom ma rafe droug d'ezan. Pebez difenn e c'hell eun den kaout ebarz an dour? Nebeut awalc'h, nikun zoken, e c'heller lavarout, dreist-holl pa en em gaver, huillet gant ar geot hag ar raoskl. Mes dre jans ar C'hi-noz ar mar-lonk na zeuas ket d'en em ziskouez. En em gontantet en devoa

moarvat gant e dro gaer; awalc'h a oa d'ezan. Gwell a ze 'ta!

Evit echui, va zad koz en em denna c'hoaz kuit gant ar vuhez mad awalc'h, hag e tistroas d'ar gear divoutou-kaer, war e dreid moaz, hep tog, pouneret gant ar vouillen, trempet evel eur zoubenn, o krena, o krevi gant ar riou. Ha sonjil-hu! Koueza e kreiz ar goany, gant eun amzer ki, n'eo ket eun ebat. Mat en em gavas da veza en em dennen kuit gant eun tamm sifera ha gant eur skandal a bouez gant va mamm-goz.

AN DELIENN

Diouz ar wezenn distaget
Paourkêz delienn dizec'hét
Pelec'h ez es? — N'ouzon ket.
Ar gurun a vreas an dervenn uhel
Hag a oa ya harp ha va holl skoazell
An ezen flour pe an avel diroll
Am c'has ama, ahont 'vel eun dra foll.
Eus ar c'hoat braz d'ar gompezenn
Eus ar menez d'an draonienn.
Hag ez an el lec'h am doug an avel
Hep spont, na klemm na strakell,
D'al lec'h ma za pep tra,
Bleuen roz ha deliou lore, me a ya.

Hag an den kêz war ar bed-ma
A zo ives ar memes tra;
Kaset ez eo ha digaset
Evel an delienn dizec'hét,
Nijal a ra us d'ar stankenn
Diruilla ra 'bars er vouillen,
Keit ma vezou buhez ennan
N'en devezo peoc'h nag ehan.

An Drovenie-Vras e Lokronan

INTRON AIR FAOUET

Andantino. Métr. ♩ = 69

The musical score consists of four staves of music in 2/8 time, with a key signature of two sharps. The first staff begins with a dotted half note. The second staff features a bassoon-like sound with eighth-note pairs. The third staff includes a melodic line with eighth-note pairs. The fourth staff concludes with a question mark. The lyrics are written below each staff:

I. Ma za - fen me d'an ar - mee e -
vel 'm euz pro - me - tet E plech'e lak - fen -
me va dou - slk, da vi - ret? E plech'e lak - fen -
me va dou - sik da vi - ret?

2

Digasit hi d'am zi, breur, digasit ma keret :
Ha m'he lakai e kambr gant va itronezet
Petramant er zal gant va dimezelet.

3

N'oa ket sortiet mad, gé! e dreid demeuz an ti
M'en em lakjont ervad da voalgons anezi. (*bis*)

4

Diwiskit ho tillad ruz, ha guiskit dillad gwen
Ma zafec'h-tu d'al lannou da zioual an denved. (*bis*)

5

Epad ar sez vloaz ta ne ree nemed gouela
Tremen he doa sez vloaz, ne ree nemed kana. (bis)

6

Dervez mad deoc'h, plac'h yaouank, c'hui 'zo uhel menez
C'hui 'zo uhel menez o tioual ho tenved : (bis)

7

Salokras, emezhi, me n'oun ket plac'h yaouank,
Me zo eun introm vad deuz maner ar Faouët. (bis)

8

Me 'zo eun introm vad deuz maner ar Faouët,
E maon aboue sez vloaz-so o tioual va denved. (bis)

9

Mar d-oc'h eun introm vad, gô! deuz maner ar Faouët
Me ia di raktal da c'houlen beza lojet. (bis)

10

Dervez mad deoc'h-c'hui oll braz evel bihan :
E plec'h e ma va dousik, hag e plec'h e ma ? (bis)

11

Da dousik ker-te, breur, zo eet da vale gant' va itronezet
Petraman' ma er zal gant va dimezelet. (bis)

12

Panefe douja va mamm, gô! ha senti ouz va zad
Mije grêt d'am c'hleze ruzia gant da c'hood. (bis)

EUN DLE

Anavezet am eus, em yaouankiz, eul labourer-douar, hanvet Yann, o chom e Kerlutun: eun den mat tre, drol euntammig mar karit, mes plijadurus kenan, ha na c'houenne-nemet c'hoarzin; gouzout a rea eur bern istoriou, ha o c'honta da nep piou bennak a gare o c'hlevout. Bez ez eus tud evelse; ha gwelloc'h int, e gwirionez, eget ar re a dremenderveziou leun o klemm hag oc'h en em jala, zoken pa n'o-deus ezomm ebet d'en ober.

Sonj am eus ives penaos Yann na zortie morse hep kaout gantan eur vaz gwenn, teo awalc'h, hirr, a zouge staget ouz e arzourn dehou gant eur fisellen, evit miret d'he c'holl en eur bourmen; du boazet oa da lavaret bepred:

— Kerz, kerz evelkent.

— E lavar e oa. Eu amzer-ze, peb unan en devoa e lavar.

Eur zulvez bennak, mintin braz, ez eas da yourc'h Riek evit klevout an oferen genta, hini c'houec'h eur. Bez ez eus c'hoaz eur pennad mat a hent eus Kerlutun d'ar yourc'h.

Hag an hini koz farsus a en em gave divezad awalac'h. moarvat abalamour m'o bet aliet gant e vele blod da chomennan, pe ma oa chomet da ruza elec'h mont kuit dioc'h. Mont a rea buan, rak n'en devoa ket eur munut da goll, hag en eul lavarout hep ehan e lavar : « Kerz, kerz evelkent. » E lavar a oa sanset rei kalon d'ezan da vont buanoc'h; hag e laka kea neuze e vaz wenn da drei er vann.

Evit berraat e hent, hen a yeas etrezeg eur prad evit e germer hed a hed. Koulskoude, aroak digouezout, e o red d'ezan-treuzi eur waz leun a zour, war eur blanken na teo na ledan, hag e lec'h na c'helle en em riskla nemet eun den e-unan. Diaoul! En eur zigouezout tost d'ar c'hoz pont-se, hen a gavas-dirazan eun den azezet e kreiz ar blanken, eun den hag a droekein d'ezan, ha na finve ket muioch' eget eur bern mein, hag o kaout e zaoulin pleget ouz e benn, evel ma ne oa ket posubl anavezout. Seblanti a rea beza kousket.

Kement-se na rea ket affer hon den preset gant an heur, hag a lavaras dre deir gweach.

— Kerz, kerz evelkent: kerz, kerz evelkent; kerz, kerz evelkent.

Kerzout? Penaos ober eta? Ya: Iammout dreist an den a

oa war holl ledander ar blanken. Mes da genta pa vez koz an den n'en deus ket mui e zivesker a ugent vloaz: kement-se a oa 'n em riskla da vankout e daol, da goueza en dour en eur en em c'lepia evel eun houad, pe da derri ar blanken e daou damm, en eur vreva marteze iveau eur vreac'h pe eur c'har. Nann; an hini koz ne zalc'he ket c'hoaz an tu mat. Gwelloc'h oa en em glevet gant egile.

— Hop la! hop la! emezan d'an hini kousket, goude beza chomet en e zao; hop la, mar plij ganeoc'h, kerz kerz evelkent; ha ma n'och ket evit trei eun tammig, en tu-man pe en tu all eus ar waz, n'eus ket da zibab; rak c'houi a stank va hent d'in, ha pres zo warnoun abalamour d'an oferen c'houec'h eur: kerz, kerz evelkent...

— Kerz da hourmen, va faotr.

An den na fichas ket zoken e viz bihan; kousket mat e tie beza.

Yann, goude beza gortozet e veant eur respont bennak, a lavaras c'hoaz:

— Ha kousket oc'h eta, pe houzar, pe klany?

Poan gollet.

— Na glevit ket ar pez a laran d'eoc'h?..

Netra.

— Mes, petra 'ta beg ennec'h? Kerz, kerz evelkent! Ha goap a rit ouzin?... Alo, alo, en em dec'hit diouz va hent, abalamour da Zoune, pe me a vanko an oferen c'houec'h eur. *

Netra: netra atao.

— Erfin, ha jalet e vefec'h kement-se en eur fichal eun tammig ho korf en eur vont var hed pevar troatad? Ne c'houellenan ket muioc'h diganeoc'h; ka kement-se a vije aoualc'h d'in. Ne c'hellfec'h ket renta d'in ar zervich-se? Trugarez en arrok.

Kement delc'her kaoz gant al loar.

Ah! dam; ah! dam; ar vuanegoz a bakas Yann a c'harme gwasoc'h-gwaz:

— Alo, alo 'ta, kerz, kerz evelkent, tamm lezirek. Ha fel lout 'ra d'eoc'h, ya pe nann, va lezel da dremen? N'ho peus ket gwir da chom aze da chifa an dud. Petra rit-hu war ar blanken-ze a-us d'ar waz elec'h chom en ho ti? Setu aze avat eul lec'h brao evit repoz ha koustat!

Choui a veve kalz gwelloc'h en ho kwele: pe en em hejitz neuze en eur gerzout; freskadurez ar mintin war geuniou ne

dalv netra, ha rei a ra ouspenn an derzienn pe klenvejou skeveut gwall zanjerus.

Evel na reseve respont ebet, Yann a oue souezet. Sapristi; sapristi! a zonjas-hen ennan e-unan, an taol-ma, petra ta zo digouezet gantan? Kredi a rafen, eo stag gant eun tach ouz ar blanken. Kerz, kerz, evelkent. Pebez koz tra! an tammo lochore-man na c'hell ket a dra zur beza maro na kousket. Pa vezet kousket pe maro, e chomer astennet war ar c'hein pe war ar c'ho, ha nann chouket war ar penn-adrenv; neuze, e veve kouezet en dour... Ah! me am eus eur zonj; eur menoz mat a zeu d'in! Mar stokfen outan hepken gant beg va baz, me hen dihuno moarvat: nemet ma vije mezo dall evel eun azen. Mar ne d'eo nemet kousket, va aotrou a vezoz kuit ganen da dremen. Mat eo, kerz, kerz, evelkent: n'anavezan feson ebet gwelloc'h evit hennez, pegwir na c'hellan ket lamout en tu all.

Koulskoude, varnez ober hervez e zonj, Yann kez na gredas ket. Eun dra bennak e harze: petra? Feiz, ne ouie ket re: eur zantimant, eur vouez, eun ali eus e goustians a zifenne outan touch gant e vaz, unan bennak hag e zirenke kalz koulskoude.

— Kemeromp eun hent all, emezan.

Dont a reas war e giz d'an daoulamm, ha kemeret eur viñojen all pelloc'h, eur c'holl amzer evitan: red mat oa koulskoude dont-abenn da dreuzi ar waz e giz pe c'hiiz.

Krak! En eur zigouezout d'an eil pont, elec'h m'o bet latet eur blanken all, henvel ouz an hini genta, na tenvoch'h na ledanoch'h, ha war ar poent da lakaat e zaou droad war ni, setu ma en em gavas adarre dirak ar memes den pennek, azezet war greiz ar blanken a blege dindan e bouez, o trei kein d'ezan bepred, e benn stok ouz e zaoulin.

Kement-man a oa dipitus e gwirionez. Ne c'heillas ket en em virout da leuskell eur satamad benag: an tan a bigne d'e benn.

— Ah! va den, gwelet awalc'h a ran e fell d'it enebi, mi rount ouzin da dremen betek va lakaat da facha ha da vankout an oferen c'houec'h eur: evelse 'ta, klasik a res affer ouzin a dra zur; kerz, kerz evelkent; eun dra bennak a ra poan d'it; n'em eus ket koulskoude gwelet ac'hanooud biskoaz betek hirio, ha

n'em eus ket an enor d'az anaout. Deomp, tostaomp eun nebeut: ni a gaozeo; kerz, kerz evelkent.

En eur gaozeal evelse, hen a fellas d'ezan mont war ar blanken: hop la! hop la! re vresk e oa; hi a blegas c'hoaz muioc'h; eun tammig ouspenn e vije bet kouezet Yann hag e enebour e kreiz an dour fank.

Red mat e oa eta en em ziluia er mod all ha kemerout eun hent bihan kleuz, dies awalc'h evit guir, etre diou voger huel, adrenv ar prad, bag a gase war eün da hent ar yourc'h.

Kalz hirroc'h e oa, hag eur c'holl amzer bepred; mes petra d'ober? Penaos en em denna gwelloc'h, peogwir ne vern peleac'h e stanker an hent outan? Adkemerout a reas eta e redadenn, rak an amzer a rede iveau, ha buanoc'h c'hoaz e reas tro ar prad, hag ez eas en hent kleuz buan ha buan: ar c'houezan a ziverre eus e dal. Mad! er poent da zigeri eur gloued (an hini a zigore war hent bras ar yourc'h), e pouzas eur griadan, eur yuderez a gounar spontus: an den, ar memes den, en e zao ar wech-man, a oa c'hoaz aze, o trei bepred kein d'ezan, e ziouvreac'h astennet, o terc'hel gantan an holl ledander eus ar wenojenn etre an diou voger.

— Mil ha mil kurun, kerz, kerz evelkent: va lapous eo, den ar blanken: hen anaout a ran mat tre. Ha ma, gwelloc'h e karant se: gouzont a rin da vihana pehini eo e zonj em c'henver. Mes penaos en deus en em zigemeret evit dont beteg aman hep beza gwelet ganen? Dre beleac'h en deus gellet tremen? An dra pouezusa eo ema bremen dihunet ha war zao: gallout a vezoz kaozeal eun tammig asamblez, ha gouzont perak e teu an tamm istrogel-se d'en em vounta etre va divesker evit mirout ouzin da vont le ac'h am eus ezomm da veza: na gilin ket. Koulskoude bezomp war evez, peogwir n'ouzon ket da biou em eus d'ober: eur zorser eo marteze. Piou oar? Unan bennak hag a dremen evelse en eun taol-lagad eus eul lec'h d'eun all, hep beza gwelet, a dle kaout eur galloud dispar. Kerz, kerz evelkent: bez diazon, Yann, lez a gostez ar zorserien hag an hailhoned all: kaozeomp outan dereat da genta, gwelet a vezoz goude-ze.

— Va digarezit, aotrou, mar plij ganeoc'h, madelezus a vefec'h d'en em zirens eun nebeut evit va lezel da dremen: preset bras oun, ha zoken divezad mat...

Bah! Egile na reas van ebet.

— Kemeromp pasianted daoust da ze. Ne deurvezit ket va respont; mes, en em zistroit eta da vihana, evit ma ouezin

piou am eus dirazoun, ha petra ho peus e va enep. Perak, dre deir gwech dioc'htu, e lakin ho korf etrezoun ha va hent? Alo, va lezit da heuil va beaj. Kaozeomp gant leaded: livirit d'in ar rezoniou mat ho peus d'ober ar pez a rit em c'henver. Perak ober d'in redek eun hanter muioc'h a hent eget ezomm?

Penaoz em befe-me great eun droug bennak d'eo'h gwech ebet, pegwir n'eo'h anavezan ket?...

Yann a gendalc'has da brezeg evelse pell awalc'h hep reseou respont vat; ar pez hel lakeas da grial a bouez e Benn:

— Sabrenn goat, fuzuill plouz, awalc'h em eus! Koll a ran va fenn. C'houi a lakfe eun eal d'en em zaoni: Ya, ar gwella eal eus ar Baradouz. N'eus ket da varc'hata breman... plas, plas, pe!...

Fuloret kenan, hen a daspas en e zorn dehou ar varz wenn stag ouz e arzourn gant eul lasenn, hag her savas er vann evel evit skei.

Neuze, egile, an den pennok, a izeleas e ziouvreac'h, en em zistroas goustadik hep trouz, a zellas eün ouz Yan en e zaoulagad... ha Yann a vankas kouezza semplet war an douar.

— Lez da vaz, Yann, ha chom e peoc'h. N'am anavez-te ket eta d'an heur-man? N'ac'h eus-te ket eta va gwelet biskoaz araoak hirio?

— Ah! oh! ah! oh! mil korn butun! Va breur Loeiz ez eo, va breur maro; kerz, kerz evelkent. Ah! pell e oan, a dra zur, da zonjal guelet va breur anaoun... eme Yann en eur denna e dog, evel dirak eun anteramant.

— Ya, me eo en gwirionez da vreur Loeiz maro eun nebeut so: mes lak da dog war da benn. Me eo da vreur Loeiz deuet adarre eur momedig er bed-man abalamour m'en deus ezomm ac'hanoud.

— C'houi ho peus ezomm ac'hanoun, va breur? a c'houllennas Yann en eul lakaat e dog; hag evit pe seurt labour? Me a zo holl evidoc'h. N'en em jalit ket: eur breur a dle si-kour e vreur, zoken pa n'eo mui heman etouez ar re veo.

— Mad tre: me az trugareka, hag a hent all, konta rean war ar garantez on devoa an eil evit egile epad va buez war an douar-man. Setu eta ar pez a fell d'in; selau gant evez.

— Selau a ran, va breur

— Te a roio abenn warehoaz vintin eur gwerz oferen d'an aotrou Person evit repoz vat va eue, ha te a yelo d'he c'helevout, e iliz ar yourc'h.

— Mat; ha goude?
— Goude, te a breno eur pilet koar a zek gwenneg, a la-kai dirak aoter an anaon.

— Klevet mat eo; ha goude?
— Goude, erfin, te a yelo, en deiz-se memes, da di Jakez Penglaou, ha te a baeo eno teir voutaillard gwin stoufet ez oun dleour d'ezan c'hoaz, o veza n'em boa ket gellet o fœa araoak va maro. Setu holl; hag ententet az peus?

— Ya, va breur, komprenet am eus, ha me a dou ober e leal ar pez a deurvezit gourc'hemen d'in.

— Rezon am boa da fizziout ennoud, me az trugarek'a a greiz kaloun; an aotrou Doue r'az paoe, r'az miro pell d'hon tiegez, betek an heur m'az tastumo en e chloar.

Ha neuze, Loeiz a nijas uhel en ear, ha Yann a c'hellas mont abenn gant e hent; ar pez a reas d'an daoulamm ruz. Mes digouezout a reas, daoust da ze, da fin an oferen c'houec'h eur, hag e chortozas ma vije prest an aotrou Person, goude an oferen, evit mont d'e gaout er zagristiri da lavarout d'ezan goulennou e vreur maro. An aotrou Person, petra bennak na gredet ket Yan mad aoualc'h, a brometas koulskoude eun oferen vihan, evit an hini maro, an deiz warlerc'h.

Great kement-man, Yann a glevas gant devosion an oferen bred, pegwir en devoa manket an hini genta, a zeus war e giz d'ar gear, a yeas an deiz warlerc'h da glevout an oferen evit e vreur, a brenas eur pilet a zek gwenneg, hel la-keas dirak aoter an Anaon, a zebras eun tamm er vrouec'h; hag a yeas dioc'hlu war eun betek ti Jakez Penglaou da baea d'ezan an teir voutaillard gwin stoufet.

— Demat, Jakez, emezan en eur erruout.
— Demat, Yann, penaos ema ar bed ganed?
— Mad awalc'h, a drugarez Doue. C'houi n'oc'h ket martez kuriusoc'h eget enn all, Jakez Penglaou; ha mal! me a teze ganeoc'h penaos n'ouzoc'h ket perak oun deuet d'ho kaout?

— Nann, vad.
— Ha ne veche ket va breur maro Loeiz chomet dleour d'eo'h a deir voutaillard gwin stoufet, kerz, kerz evelkent?
— Eo, sonj am eus avad, e oa chomet ho preur dleour d'in a deir voutaillard gwin stoufet.
— Neuze, setu, kemerit ho arc'hant d'an eur-man.

Ha Yann a lakeas eur pez aour e dorm Jakez Penglaou, hag a rentas monis d'ezan, hag a c'houennas outan penaos e ouie

a oa dleour d'ezan e vreur maro eus a deir voutaillard gwin stoufet. Yann na fellas ket hen diskleria, hag a zistroas war d'ezan chom eiz devez war e wele.

Divezatoc'h, hen a gontas an istor-man eun tammig araoak mervel Setu penaos eo anavezet.

AR MARO

Adam dennas warnomp a bep seurt droug hep par
Pa en deus dizente;
Ablamour d'e bec'hed, an holl war an douar
D'ar maro zo barnet.

Hag abaque atao, d'ar marc an holl diez
A zigor o doriou.
Penn-hi an devezour, an ti plouz, ar palez
Kouls hag al lochennou.

Ar paour, ar pinvidig, tud vraz ha bugale,
Ar maro ' falch' bepred.
A gleiz hag a zehou, skei a ra hep true,
Ha skei a ra kalet.

Da gavout pep hini, pegouls teui ar maro?
N'her goar nemet Doue;
Ha pa zonjec'h ket, siouas e tigouezo
'Vel eul laer a drumm-tre.

Diwallomp da veva, ha da verval ives
En eur stad a bec'hed;
Mes bemdez bevomp mat, pa ouzomp mad bemdez
Ar maro ' c'hell donet.

Troet Diwar brezoneg Gwened gant BODSPERN.

AMZER GAER

Setu adarre an amzer gaer
 Deut d'hon renta laouen ha seder;
 Goude ar glao ha barrou-avel
 An heol a sked c'hoaz war Vreiz-Izel.

Tenval e oa kalonou an holl
 En abeg d'an eost o vont da goll ;
 Mes sed' adarre war daol ar paour
 Eun tammig esper vat elec'h aur.

Trugarekomp Doue n'eus truez,
 Ha kanomp uhel gant levenez :
 — Ya, Doue zo mad, Doue zo braz,
 Stouomp dirazan, hirio, warc'hoaz!...

An aot. chaloni AUBERT, kure Landerne

Da beder demezel

Cantabile. Métr. ♩ = 76.

1. Ma mi - je spe - red A - pol - ion Et l'es - pris de Vol -
 tai - re, Em bi - je kom - po - set eur zon. Mais hé - las com - ment
 fai - re ? Ha goul - skou - de ezoun pe - det Par qua - tre de - mol -
 gel - les, D'o - ber d'e - zo beb a gou - plet, Je vais m'oc - cu - per d'el - les.

2

Mont a ran da gommans da gentan
 Avec un peu d'éloquence,
 Rag unan anezo a zo klavy,
 Mais malgré sa souffrance :
 Ato e deus eun ear kontant,
 C'est l'aimable Eugénie,
 He daoulagad zo ker brillant,
 C'est une Virginie.

3

Mam'zelle Marie 'zo eur rozen,
 Une fleur(e) chérie,
 Eun daoulagad zo en he fenn
 Qui sont dignes d'envie :

Ispisial pa vez guisket,
Coiffée en artisane,
Eur blijadur eo he guelet,
On la prend pour Diane.

4

Mam'zelle Françoise 'n euz eur prestans
Un' tournure agréable,
Henvel eo euz merc'h an doujans,
Une fille estimable.
Eur galon dous, eun ear kontant
Mais un peu capricieuse,
Me a vel var he daoulagad
Qu'elle est très amoureuse.

5

C'hoaz em euz unan da ober
Pour une jolie blonde,
E deus he daoulagad seder
Et une bouche ronde :
Ker brillant hag ar firmamant
Quand je m'approche d'elle,
Ha me a vel skleramant :
C'est la charmante Adèle.

6

Keuz braz e meus demezelled,
D'avoir rempli ma tâche :
Ken kas e ven en em dromplet
Qu'aucune ne se fâche.
Prest oun da gemer va fluen
Pour corriger l'ouvrage ;
Pe da rekommandans penn-da-benn.
Que dire davantage ?

7

An hini 'n deus great ar zon-ma,
N'a pas de rhétorique :
Aliez e rim, e breton,
Et brave la critique.
Ha ma mijé bet studiet
Un peu dans la science,
Me mijé gellet kompozi
Avec plus d'éloquence.

ALIOU

Ma teu ar paour d'az tor, da lavarout d'it: « Naon am eus! »,
ro d'ezan kaloun ha bara. Ma teu eur fallakr da c'houlen diganed
trugarez, distaol d'ar c'hablus: bez mad.

Ma velcs, en da gichen, an Droug o stalia he c'henedou, digor
da ziouaskell, hag o nija daved an oabl glas, plav pell diouz ar
fank: bez dinamm.

An drôug-spered, leun a warizi, a dago da galon; mar fell d'it
er vuhez chom bepred trec'h, ha diazon dirazan, gwisk hernez
ar feiz: bez nerzus.

E-kichen an dud stouet dirak ar galloudeien hag a werz o
eneou lous, o kinniga an ezansou, — sao da benn, ha bez dis-
pount dirak ar mousc'hoarz fallakr; n'ez out ket eur sklavour:
bez uhel.

Pa weli eun den laosk, o kaout aon ouz unan-bennak, o leus-
kel e labour kemennet d'ezan gant Doue, bez truez ouz an ene
krenus-se a ziskenn daved an Ifern; Jezus a vezo da ambrouger:
bez tear.

Hag evit ma viro da ene yaouank e c'hlander hag e uhelder,
e nerz hag e vadelez, selaou komz an Doue en deus lavaret d'it:
« Kred! » Ha mir ar groaz evit crouez.

DIVINADENN

19) Petra en deus dent hag a gri pa 'zail?

Mignon Yann Varzin

Marzin koz, hag am eus anavezet mat em yaouankiz en deus bet kontet d'in alies eun dra souezus bet digouezet gantan pa oa oajet wardro tri-ugent vloaz; eun tammig muioc'h; eun tammig nebentoc'h: bez ez eus eta eun nebeut mat a amzer abaoe.

E-tro eun abardaez, war ar zizun, damdost eus e di, goude koan hag echuet gantan e labour, hen a valee, en e c'henou eun tammig korn-butun duet gant an amzer (e welet a ran c'hoaz) hag eur boned koton glaz gantan ouz kostez e benn. Gwechall e touged anezo kalz; nemeur e touger hirio. An den kez en devoa kemeret eun hent e kostez Kerlenn (eno oa o chom) hag e kerze a gammelledou bihan, war e bouezig en eur zonjal d'e labour an deiz-warlerc'h, ha da zimezi e zugale, pao-tred ha merc'hed braz awalc'h.

Red eo lavarout ives, an den kēz-se a oa renket mat : den ebet, nag e Bannleg nag er parreziou tosta n'en doa e welet biskcaz mezo, na tommet dezan; ne gare ket mont d'an davar varn nemet eur wechig an amzer, pa veze dereat.

Divezad e oa ha sin fall a oa gant an amzer, rak an oabl a zeblante duoc'h eget uziel; luc'hed e weled er peiller: neuze, o welet se, Yann Varzin koz a zistroas gant furnez war e giz evit digouezout er gér araok ar gloo. Mes setu, en distro eus an hent e tigonezas gantan eun den drol, guisket fall awalc'h, hag eur c'herzed iskiz d'ezan. Hag e gwirionez, en eur ober pep kammed, e save bewech eun troad eus an douar, evel ma vije bet leun a avel e feson pallennou bihan ruz a brener d'ar vugale er pardonou.

Yann Varzin ne c'helle ket hen anaout da genta en abeg d'an noz o koueza; da genta awechou ne ouezer ket da biou ho peus affer. Koulskoude, en eur dostaat, hen a zellas outan gant muioc'h a vez.

Evit ober gwelloc'h, me a ya da gonta d'eoc'h an istor evel ma gomzfe an den kēz-se dre va c'henou; rak sonj am eus euz an dra bet kontet d'in alies gantan :

— Dal ! dal ! e sonjis-me, pebez den ! pebez den dreist ! Gouiziekoc'h eo egedoun war ar jimnastik. Ah ! boul c'hurun ! evelkent ! ne vefe ket dies d'ezan lammout dreist eur foz a

c'houec'h troatad ha muioc'h zoken, na zoken dreist ster Veton. Hennez n'eo ket eur c'christen, mes eur c'haro, ya eur c'haro. »

E feiz, kurius awalc'h oan d'her gwelet a dostoc'h; ha setu perak e sellis outan eün en e zaoulagad. Chom a reas neuze en e zao. Ah mil dioul! trubuillet oun em c'halon pa zonjan; leuskel a ris eur griaden, an himi gaera a leuskiz biskoaz aboue ma zebran bara. A hed diou gammel ouzin en em gave Jakez, bet va gwella mignon! Ya, ya, Jakez maro aboue eur bloavez: Jakez maro etre va diouvreach; dezan em boa me va-unan sarret e zaoulagad; beillet am boa eun nosvez holl, lakeat anezan en arched, sikouret d'e zougen en iliz, hag er vered, gant tri eus va c'hamaladed, me her risklas en e vez. Ah! war an taol e leuskis va c'horn-butun da gouez eus va genou (brevet e voe e daon damm), ha va baz eus va daouarn (ruilla reas en eur pouli dour, ha ne zonjis ket zo-ken d'he dastum). Me en em lakeas da grial evel eun den bouzar:

— Jakez, Jakez! Jakez! ha te eo hag a welan?

— Ya, me eo! mes perak krial kement-se?

— Che, en em lakin em flas : ha kredit a rit-hu n'ez eus ket lec'h da veza estonet braz?

— Ne lavaran ket.

— Mes petra deuit d'ober da Vannleg el lec'h-man? d'an heur-man? Rak esper am eus ez oc'h breman er Baradoz, e-kichen an aotrou Done. Moarvat ez oc'h diskennet eus an nenv evit eun ober bennak a bouez?

— Hep mar ebet.

— Me a zonje mat ives. Ne reer ket eur bale ken hirr evit netra. Eun affer grevus eo, moarvat?

— Ya.

— Pehini?

— Kement-se na zell ket ouzid.

— Akord, akord. Koulskoude, ma c'heellan ho sikour en eun dra bennak, renta servich d'eoc'h, m'ho peus ezom ac'houn, me a zo ho servicher. Gourc'hennet, me a zento. Ha gellout a ran-me ankounac'haat ez oc'h bet va gwella mi-gnon, araok ho tremenyan?

— Mat eo! Mat eo! Awalc'h az peur kaozeet evelse; sarr da veg, me az ped.

— Neuze petra 'zo d'ober?

— Rei peoc'h, ha va ambroug da di va gwreg.

— Da di ho kwreg? Diaoul! Mes, me gred, c'hui oar kement ha me, ha gwelloc'h zoken, peleac'h ema o chom.

— Ah! pebez balbouzer! Sarr da veg, hag ambroug ac'houn bete ti va gwreg. N'hem eus ezomm servich ebet nemet hennez.

— Da di ho kwreg? Va Doue! Da di ho kwreg! Petra fell d'eoc'h ober e ti ho kwreg? Ne chortoz ket ac'hanoc'h moarvat: spontet e vezou ouz ho kwelet.

Gwelloc'h e veche mont da lavaret d'ez i araok evit he la-kaat er stad d'ho tigemer, rak gellout a rafe chom klanv war an taol; ha neuze, hum! me gred n'ema ket o sonjal ennec'h, er mare-man, a dra zur.

— Pa' pezo achuet da gaozeal en eur goll da amzer!

— Koulskoude...

— N'eus koulskoude ebet aman. Gra ar pez a c'hourc'hennan d'it. Ne dleer morse en em emmel eus afferiou ar re-all.

— Ya, rezon ho peus; just eo, n'eus ket da lavaret.

— Deomp, en hent!

Hag hep lavaret ger all ebet, e kerzis e kostez va mignon koz. Penaos? n'ouzon ket. Kredi a rean huvreal.

Ti gwreg Jakez en em gave war-dro eun hanter leo. Epad an hent n'oan ket eas aoualc'h, gant an derzienn; evel pikou ruz a dremene dirak va daoulagad, a vilionou. Seblanti a rea d'in gwelet eur bern traou!... Pep tra a droe en dro d'in...

Mont a reamp koulskoude, sioul, rag Jakez, hag a gare pa oa beo konta konchennou, en em vire da gomz an distera: ha me n'en em zoursien mui kaozeal, petra bennak em bije karet kaiz gouenn outan. Nann, var a lavarer ar re varo na dleont ket, hep digarez ebet, kaozeal nemet pa vez red; hag evesle en em zanten diesoc'h-diesa, enkrezet, e kichen va c'hompagnon, mud evel unan bennak o tott er-meaz éus ar bez.

Gant an noz o koueza buhan, ne velen ket kals va den tre-menet ha ne rea trouz ebet en eur gerzout; ne glevet nemet hini va botou koat o skei war vein an hent; hen a riskle evel war eul leuren koaret mat pe gentoc'h war eur gleren... Pegeit amzer e padas hor baleaden? N'oufen ket ben diskleria. Ha pa vijen bet trouc'h et pevar damm n'em bije ket galat hel lavaret. Koulskoude, pep tra en deus eur fin, n'eo ket 'ta? An amzer he devoa seblantet d'in hir kenan, mes digouezet e

oamp evelkent e-kichen ti e wreg hag a veve he-unan aboue maro va mignon.

— Sko war an nor », eme Jakez.

Skei a ris.

— Piou a zo aze? petra 'fell d'eoc'h? Piou ez oc'h? e oue gouennen ouzin raktal.

— Me eo, Yann Varzin. »

Me a die lavarout d'eoc'h e krene va mouez eun nebeut : eas eo komprent.

— Ah! c'houi eo, Marzin koz? Va Doue! na pebez aon am eus bet! Kemeret am eus ac'hanoc'h evit eul laer... deuit tre... deuit tre.

— Digor an nor », eme Jakez eun eil gwech.

Digeri a ris an nor gant eun dorn o krena, me hen tou; rak en em gemerout a reas diou weach evit ober eun dra ken eas koulskoude. Jakez neuze a stardas d'in va dorn. Oh! e hini, e hini! Yennoc'h oa eget eur pakad erc'h! Mont a reas ebarz an ti, goustadik, goustadik, en em droas em c'hever, hag e lataras d'in erfin gant eur vouez ken krenus evel ma oa bet va hini:

— Kenavo, kenavo, Yann Varzin kêz, kenavo, va mignon mat gwechall, trugarez a greiz kalon, trugarez: Sarr an nor breman; sarr anezzi aketus.

— Kenavo, Jakez! kenavo!

Me a zerras an nor; mes ne oan ket bet sod awale'h da guitaat dioc'h. Goude-ze, eur mont-ha-dont, evel daou zen oc'h en em bilat, o tabulat; hag eun trouz evel unan bennak o koueza d'an douar, plouf! bou dou douf! Evit echu ar go-medi, daelou, huanaidou, hirvoudou, klemmou, heu! ha! heu! ha! heu! ha! erfin eur c'hlemin: haaaa!!! Ha trouz ebet mui: nag eur finvaden, nag eur griaden, an distera. Kaer em boe selao eus va holl nerz, gant va brasa evez, ne glevis ger ebet ken.

Neuze, e kemieris hent va zi, hanter sod; ha ne voe ket bet hep poan va c'hrredit mat. Oh! nann.

Evit ober muioc'h a blijadur d'in, an avel en em lakeas da c'houeza gant fulor, eur barrad-amzer hag a gasas va bo-

ned d'an diaoul ; ar glao o koueza druz, a fouetas d'in va zremm evel kelorniadou dour: ha droug e rea d'in zoken. Ar gurun hag al luc'het en em lakeas iveau a-du evit ober an traou kaeroc'h; eur c'hren a genta klas, na petra 'ta!

En tri-c'hard dallet, va fri o tiverra evel eur c'han, treuzet gant an dour, o krena eus va holl izili paour, ne ouien mui peleac'h edon. Me en em gollas diou wech ebarz eun hent a anaien koulskoude, abaoe m'oan bet ganet. Erlin, erruout a ris er gear goude eun heur hanter kerzed, hag en eur stad! Ah! Salver benniget! va holl dud, bihan ha braz, a oa enkrezen kenan: en em c'houlen a reant gant spont e pelec'h oan chomet, mar am boa gellet savetaat va c'horf dre eun hevelep amzer; ha peb-unan a gave traou spontus da lavarout em c'hever.

En em lakaat e ris dioc'htu em gwele, en eur zigouezout; ha raktal e ouen paket gant eun derzienn fall a badas eiz devez, hag am lakeas d'ober troiou dreist; ha va leuskel a reasken feas ma ne c'hellis sevel epad teir zizun. Ha c'hoaz ret e oa bet d'in kaout tri miz araok beza ken ya'ch ha diagent.

En em c'houlennet aii eus alies petra e oa e sonj Jakez d'ober en eur zont da di e wreg goude e varo.

Den na oar. Ar pez zo sur eo e kavis an intanvez klanvoc'h egardon. Chenchet e oa kement, ma her c'hemeris evit eun all, skuizet, uzet, goulonderez, teuzet, roufennet, henvel ouz eun aval dastumet abaoe daou vloaz-so. Araok gweladenn he gwaz maro, hi a oa eur vaouez nerzus, ha ker me a lavar d'eoc'h, gwiasket dereat atao evit plijout, chodou roz d'ez, he ment eün, hag uhel, soun he fenn; ha me her c'have breman torret e daou, kroumet gwasoc'h evit eur zorserez a gant vloaz; he fenn evel stag ouz he feultrin; kleuzet he chodou, he dremm o velen evel eur zitrouillezen; eskern he daonarn a welen din dan ar c'hydrogen; a veac'h ma c'helle en em stleja, hag he daoulagad na zellent mui. Na gredis goulenn netra outi, daoust ma voe bet gwreg va gwella mignon war an douar-man.

Ar c'horf treut-se n'am anavezas ket, pe da vihana na reas van ebet.

He spered a zeblante ken direnket hag he c'horf: stoket e oa; stoket hep remed ebet. C'houez ar vered a oa ganti. Eun c'hlened spontus a oa kouezet warni hag he faket en he holl izili; ar vesidined (tri a oa bet klasket koulskoude) na gomprent netra en he stad; eur c'hlened dreist-ordinal: unan a lavare gwenn, egile du.

Epad an noz, ne c'helle ket kousket berad, o trei, o tis-trei hep paouez, war he gwele: a amzer da amzer e poulze garmou da sponta an dud pe neuze e save reut war he c'hoazez gant eur figur heuzuz da welet, hag e c'harme bepred an hevelep komzou:

— Setu-hen, setu-hen: hen eo! kuit omp! paeet klok eo an dle etrezomp... setu hen, setu hen, hen eo : kuit omp! paeet klok eo an dle etrezomp.

Epad an amzer-ze, gant he biz e tiskoueze unan bennak ouz ar voger. Petra zinifie kement-se? An holl en em c'houlen-ne-se outo o-unan, ne ouient ket. Mes me her gouie; skler evel an deiz, hep fazi ebet; peguir em boa gwelet Jakez.

Gwreg Jakez a c'houzanvas c'hoaz c'houec'h miz er stad reuzeudik-se. Eur vintinvez e varvas ebarz eur skrijaden spons-tus.

Setu, va aotrou kez, ar pez en deus kontet d'in alies Yann Varzin koz, tremenet, hen iveau, abaoe pell-zo.

Me a gont d'eoc'h e istor, evel m'en deus e zanevellet d'in e-unan, rak dalc'het am eus sonj daoust d'ar bloavezou tremenet abaoe. Mes var ar poent-se e kredoc'h ar pez a gerroc'h.

Mabig. — Lavar d'in, aotrou, ha loariou eleiz ez eus en oabl?

An Aotrou. — Perak se, mabig?

Mabig. — Dam! pegwir ez eus unan bep miz!

An Aotrou. — N'eus fors, n'ez eus bepred nemet unan.

Mabig. — Neuze... petra vez great gant ar re goz?

An Aotrou (o sonjal). — N'ouzoun ket.

Mabig (o sonjal iveau). — Me a oar me... terri a reer anezo, ha gant an tammou e vez great stereennou.

Eur yamm a c'houenne digant he faotrig ma ouie petra e oa eur rodig-heol.

— Ya, mamm; eun tog eo a lakeer da vont d'ar baradoz.

En em garit an eil egile

War an tamm douar kalet-man
Omp bet taolet evit gouren,
Evit gouzany 'barz an anken,
Gouzout mat a ran kement-man.

Mes kouliskoude e gwirionez,
An den ma fellfe mat d'ezan
Vefe gwelloc'h ar stad gantan
Ma selaoufe ar Garantez.

Ma 'z eus kasoni ha brezel
E-mesk an dud paour, reuzeudik,
Eo dre ma 'z eo dilezet rik
Lezenn kaer Levr an Aviel.

Eur vag treizour a zo warnez mont da goll. Esper ebet mui.
Eur martolod koz, azezet war ar pont, a zo o tebri evel ma ne
vije netra.

— Penaos! eme eun treizour, disliv gant ar spont, c'houi a
gred dibri er mare-man?

— Dam! va faotr kez, red mat eo dibri eun tamm araok eva
eur banne.

DIVINADENN

2°) Doue n'her gwel Morse; ar Roue ral a vech; al labourer
bemdez.

Evit c'hoarzin

Komz a reer alies eus tec'h an amzer ha berrder ar vuhez.
Ar c'hoarzerien a gav iver en traou-se danvez d'en em zidui.

— Ha mad eo ar bed gant an hinibihan?
— Oh! ya, kerzout a ra aboue tri miz so.
— Oh! neuze e tle beza digouezel pell!

**

Ar barner d'an den kondaonet d'ar maro:

— Glac'har braz am eus o rei d'eoc'h d'anaout penaos ho kou-
len a zo bet distaolet... Petra c'hoantait-hu araok mervel?..
— Gw'let ar steredden-lostek...
— Mes ne vez gwelet adarre nemet abenn ugent vloaz.
— Gwaz a ze... gortoz a rin!

**

E ti ar fotograf :

Eur vamm. — Me a garfe tenna poltrejou va bugale. Pege-
ment e kousto d'in?

Ar fotograf. — Ugent lur an hanter dousen.

Ar vamm. — Neuze e vezd divezatoc'h; rak n'em eus c'hoaz
nemet pemp.

**

Diou blac'hig d'eun itron.

— Lavar 'ta, te, ha fellout ra d'it pignat d'ar gorden ga-
neomp?

An Itron. — D'am oad, e komzit evelse ouzin? Hag e fell

d'eoc'h e pignfen d'ar gorden ganeoc'h?

An diou blac'hig. — Neuze, ne dalvez ket ar boan d'eoc'h en
em wiska evel eur plac'hig!

Pajen ar C'honkour-Divinadennou

Skrivit an ugenten respont, er memes renk evel m'eo bet moulet ar goulennou, var an tamm paper a geroc'h.

Arabad skriva ar goulennou.

Lakit hoc'h hano, lez hano, adress, e traon ho pennad-skrid'

Distagit ar bajen-ma eus hoc'h Almanak.

Kasit ar bajen-ma hag ho pennad-skrid dindan eun envelop (timbr 10 kwennek varni).

TOUTES LES FEMMES

DOIVENT SAVOIR

que la plupart des maladies dont elles souffrent proviennent de la mauvaise circulation du sang.

Quand le sang circule bien
Tout va bien.

Elles doivent surtout NE PAS OUBLIER
que la

JOUVENCE DE L'ABBÉ SOURY

est faite expressément pour prévenir et guérir les moindres malaises aussi bien que les infirmités les plus graves qui les menacent depuis l'âge de la Formation jusqu'au Retour d'Âge : Règles irrégulières ou douloureuses, Pertes blanches, Suites de couches, Métrites, Fibrome, Hémorragies, Troubles de la Circulation du sang, Varices, Phlébites, Hémorroïdes, Maladies de l'intestin, de l'Estomac et des Nerfs, Migraines, Vertiges, Etourdissements, Congestion, Faiblesse, Neurasthénie.

La JOUVENCE de l'ABBÉ SOURY, préparée aux Laboratoires Mag. DUMONTIER, à Rouen, se trouve dans toutes les pharmacies.

Prix : Le flacon | Liquide | 10 fr. 60
Pilules

Bien exiger la véritable JOUVENCE DE L'ABBÉ SOURY qui doit porter le portrait de l'Abbé Soury et en rouge la signature Mag. Dumontier.

AUCUN AUTRE PRODUIT NE PEUT LA REMPLACER

AUX BRETONS AUX BRETONS AUX BRETONS

BREST, 79 et 81, rue de Siam

La Maison de Tissus, Nouveautés, Confections,
Modes, la plus ancienne, la plus vaste et la mieux
assortie de la région.

Henri BRUNET

Téléphone 22-30

**LAINAGES NOIRS ET FANTAISIE
SOIERIES .-. RUBANS
TOILETTES de COMMUNION
LINGERIE .-. MERGERIE .-. BONNETERIE
GANTERIE .-. OORSETS
TOILE .-. BLANO
TROUSSEAUX .-. LAYETTES
FOURNITURES de MODES .-. FOURRURES
DRAPERIE .-. OOTON
AMEUBLEMENT .-. RIDEAUX
OUVERTURES
CONFECTIONS pour DAMES et ENFANTS**

H. BRUNET

Gwerza marc'had mad

a ra va nerz